

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VI

4 Boscos

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VI

4 Boscos

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

Edició revisada 2015

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum I
Introducció

Volum II
1 Ambients litorals i salins

Volum III
2 Aigües continentals

Volum IV
3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Vegetació arbustiva)

Volum V
3 Vegetació arbustiva i herbàcia
(Prats i pastures)

Volum VI
4 Boscos

Volum VII
5 Molleres i aiguamolls
6 Roques, tarteres, glaceres, coves

Volum VIII
8 Terres agrícoles i àrees antròpiques

Manual dels hàbitats litorals de Catalunya

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VI

4 Boscos

Catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel *CORINE biotopes manual* de la Unió Europea

Edició a cura de:

Jordi CARRERAS
Albert FERRÉ
Josep VIGO
Universitat de Barcelona

Autors:

Jordi CARRERAS [JC]
Empar CARRILLO [EC]
Albert FERRÉ [AF]
Ramon M. MASALLES [RMM]
Arnau MERCADÉ [AM]
Aaron PÉREZ-HAASE [APH]
Universitat de Barcelona

Lluís VILAR [LV]
Gabriel MERCADAL [GM]
Universitat de Girona

Pere AYMERICH [PA]
Moisès GUARDIOLA
Andreu SALVAT [AS]

Edició revisada 2015

Edició
* Jordi Carreras
* Albert Ferré
* Josep Vigo

Redacció
Pere Aymerich
* Jordi Carreras
* Empar Carrillo
* Albert Ferré
Moisès Guardiola
* Ramon M. Masalles
** Gabriel Mercadal
* Arnau Mercadé
* Aaron Pérez-Haase
Andreu Salvat
** Lluís Vilar

Coordinació científica
* Josep Vigo

Coordinació tècnica
*** Pilar Vendrell

Assessorament lingüístic
Neus Baltrons

Disseny i maquetació
Robert Masip (primera edició)
Lluís Mestres (edició revisada)

Retoc d'imatges
LEICROM

Impressió
Gràfiques Ortells, S.L.
Empresa certificada amb els sistemes de qualitat ambiental ISO 14001, EMAS i Cadena de Custodia FSC (número de llicència C079342). S'ha imprés amb tintes compostes d'olis vegetals.

RECICLAT
Paper fet de material reciclat
FSC® C079342
www.fsc.org

El paper d'aquesta publicació té la certificació FSC©. Aquesta certificació de control de la producció paperera garanteix una gestió ambiental, económica i social responsable dels boscos originaris de la matèria primera. La gestió forestal ambientalment responsable garanteix l'aprofitament just dels recursos forestals i contribueix a mantenir la biodiversitat dels boscos. La gestió forestal socialment beneficiosa contribueix a que les poblacions locals i la societat en conjunt gaudeixin dels beneficis de la muntanya i alhora conservin els recursos forestals.

ISBN
978-84-3939-380-1

DL
B 27446-2015

© Generalitat de Catalunya
© Els autors

Aquesta obra està sota llicència de Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0

http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0

* Universitat de Barcelona
** Universitat de Girona
*** Departament de Territori i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Manual dels hàbitats de Catalunya : catàleg dels hàbitats naturals reconeguts en el territori català d'acord amb els criteris establerts pel CORINE biotopes manual de la Unió Europea. – Ed. rev.
Conté: vol 1. Introducció -- vol. 6.4, Boscos -- vol. 7.5, Molleres i aiguamolls ; 7.6, Roques, tarteres, glaceres, coves
ISBN 9788439393849 (vol. 1). – ISBN 9788439393801 (vol. 6). – ISBN 9788439393818 (vol. 7)
I. Carreras i Raurell, Jordi, ed. II. Ferré, Albert (Ferré Codina), ed. III. Vigo, Josep, 1937-, ed. IV. Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat V. Títol
1. Biòtops – Catalunya – Catàlegs 2. Ecosistemes – Catalunya
574(460.23)(083.82)

Sumari

4 Boscos

41	**Boscos caducifolis, planifolis**		15
41.1	Fagedes		15
	41.141	Fagedes higròfiles pirinenques	16
	41.142	Fagedes mesòfiles latepirinenques	18
	41.15	Fagedes subalpines	20
	41.172	Fagedes acidòfiles pirenaicooccitanes	22
	41.1751	Fagedes calcícoles, xeromesòfiles, de la muntanya mitjana poc plujosa	24
41.2	Boscos mixtos, o rouredes, higròfils		27
	41.291+	Boscos de roure pènol (*Quercus robur*), higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics	28
	41.292+	Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe (*Fraxinus excelsior*), tells (*Tilia* spp.)..., higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics	30
	41.2A+	Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), mesohigròfils, dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals	32
41.3	Freixenedes		35
	41.33	Freixenedes dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals	36
41.4	Boscos mixtos de vessants rostos i d'engorjats		39
	41.44	Boscos caducifolis mixtos, sovint amb tells (*Tilia* spp.), dels engorjats i dels vessants ombrívols, pirenaicocantàbrics	40
	41.47+	Boscos caducifolis mixtos, sovint amb erable (*Acer platanoides*), dels vessants pedregosos i ombrívols dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus centrals	42
	41.4C+	Boscos mixtos amb abundància d'auró blanc (*Acer campestre*), mesòfils i eutròfics, de la Catalunya central	44
41.5	Rouredes acidòfiles de caràcter atlàntic		47
	41.5611	Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), de vegades amb altres caducifolis (*Betula pendula*...), acidòfils i xeromesòfils, pirinencs i del territori catalanídic septentrional	48

	41.5612	Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), sovint amb bedolls (*Betula pendula*), acidòfils i higròfils, pirinencs	50
41.6	Rebollars		53
	41.63	Rebollars (*boscos de Quercus pyrenaica*), silicícoles, catalanovalencians	54
41.7	Rouredes submediterrànies		57
	41.7131⁺	Boscos de roure martinenc (*Quercus pubescens*), calcícoles, de la muntanya mitjana, i comunitats equivalents	58
	41.7132⁺	Boscos de roures (*Quercus pubescens* o híbrids), silicícoles, de la muntanya mitjana	60
	41.714	Boscos de roures (*Quercus pubescens*, *Q.* × *cerrioides*), sovint amb alzines (*Q. ilex*), de terra baixa	62
	41.7713	Boscos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)	64
	41.774	Boscos de roure africà (*Quercus canariensis*), dels territoris catalanídic septentrional i olositànic	66
41.8	Boscos mixtos de caducifolis, submediterranis		69
	41.835⁺	Boscos mixtos de caducifolis, amb abundància de blada de fulla petita (*Acer opalus* subsp. *granatense*), termòfils, del territori catalanídic central i meridional	70
41.9	Castanyedes		73
	41.9	Castanyedes, acidòfiles, de la muntanya mitjana i de terra baixa	74
41.B	Bedollars		77
	41.B312⁺	Bosquets de bedoll pubescent (*Betula pubescens*), de vegades amb pi negre (*Pinus uncinata*), moixera de guilla (*Sorbus aucuparia*)..., de l'estatge subalpí dels Pirineus	78
	41.B331⁺	Bedollars higròfils, acidòfils, dels Pirineus	80
	41.B332⁺	Altres bedollars, sovint secundaris, pirinencs (i del territori catalanídic septentrional)	82
	41.B333⁺	Boscos de bedolls (*Betula pubescens*, *B. pendula*), amb sotabosc de megafòrbies, dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus	84
41.D	Tremoledes		87
	41.D3	Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*), mesohigròfiles, de l'estatge montà dels Pirineus	88
	41.D4	Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*), mesòfiles, sovint sense sotabosc forestal, de la muntanya mitjana (i del país dels boscos esclerofil·les)	90

42	**Boscos aciculifolis**		93
42.1	Avetoses		93
	42.112	Avetoses del territori de les fagedes, neutròfiles	94
	42.113	Avetoses dels Pirineus interiors, acidòfiles	96
	42.122	Avetoses del territori de les fagedes, calcícoles	98
	42.124⁺	Avetoses amb *Pulsatilla font-queri*, calcícoles, de l'estatge subalpí dels Pirineus	100
	42.132	Avetoses del territori de les fagedes, acidòfiles	102
	42.1331	Avetoses amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfiles, de l'estatge subalpí dels Pirineus	104
42.4	Boscos de pi negre		107
	42.413	Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) generalment amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfils i mesòfils, dels obacs pirinencs	108
	42.4241	Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), acidòfils i xeròfils, dels solells pirinencs	110
	42.4242	Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i xeròfils, dels solells pirinencs	112
	42.425	Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i mesòfils, dels obacs pirinencs	114
	42.43	Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), o repoblacions, sense sotabosc forestal	116
42.5	Boscos de pi roig		119
	42.561	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i mesòfils, dels obacs de l'estatge montà dels Pirineus	120
	42.562	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i mesòfils, dels obacs de l'estatge montà (i del submontà) dels Pirineus	122
	42.5921⁺	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i xeròfils, dels Pirineus	124
	42.5922⁺	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), neutrobasòfils i mesòfils, dels Pirineus i de les contrades septentrionals	126
	42.5A23⁺	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, meridionals	128
	42.5B11⁺	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i xeròfils, dels estatges montà i submontà	130
	42.5B23⁺	Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i xeròfils, del territori catalanídic central	132
	42.5E	Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), o repoblacions, sense sotabosc forestal	134

	42.5F+	Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), amb sotabosc de màquies o brolles mediterrànies	136
42.6	Boscos de pinassa		139
	42.632	Boscos de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) dels Prepirineus, el territori ausosegàrric i les muntanyes mediterrànies septentrionals (fins a l'alt Gaià)	140
	42.637+	Boscos de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) de les muntanyes mediterrànies meridionals (de Prades i el Montsant al Port)	142
	42.67	Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*), o repoblacions, sense sotabosc forestal	144
42.8	Pinedes mediterrànies		147
	42.8217	Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana	148
	42.827+	Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), o repoblacions, sense sotabosc llenyós	150
	42.8315	Pinedes de pi pinyer (*Pinus pinea*), sovint amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana	152
	42.8411+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues amb ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*), margalló (*Chamaerops humilis*)..., de les contrades marítimes càlides	154
	42.8412+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), de les terres mediterrànies	156
	42.8413+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues d'alzinar o de carrascar	158
	42.8414+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades marítimes	160
	42.8415+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades interiors	162
	42.8416+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles silicícoles, de terra baixa	164
	42.8417+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), sense sotabosc llenyós	166
	42.8418+	Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*)	168
42.A	Altres boscos de coníferes i teixedes		171
	42.A27	Formacions boscoses amb abundància de savina turífera (*Juniperus thurifera*), dels Pirineus	172
	42.A75	Teixedes ibèriques	174
42.B+	Boscos mixtos de coníferes		177

42.B1+	Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi negre (*Pinus uncinata*)	178
42.B2+	Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi roig (*Pinus sylvestris*)	180
42.B3+	Boscos mixtos de pi roig (*Pinus sylvestris*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)	182
42.B4+	Boscos mixtos de pi blanc (Pinus halepensis) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)	184
42.B5+	Altres boscos mixtos de coníferes	186

43 Boscos mixtos de caducifolis i coníferes 189

43.141	Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*), higròfils, pirinencs	190
43.142	Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), mesòfils, latepirinencs	192
43.172	Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*), acidòfils, pirenaicooccitans	194
43.1751	Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i xeromesòfils, de la muntanya mitjana poc plujosa	196
43.63	Boscos mixtos de roure reboll (*Quercus pyrenaica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), catalanovalencians	198
43.7131+	Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana	200
43.7132+	Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), silicícoles, de la muntanya mitjana	202
43.7713	Boscos mixtos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) o pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)	204
43.H	Altres boscos mixtos de caducifolis i coníferes	206

44 Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits 209

44.1	Comunitats dominades per *Salix* spp.	209
44.111	Sargars (de *Salix purpurea*, *S. elaeagnos*...) amb *Myricaria germanica* de sòls argilosos	210
44.113+	Salzedes de *Salix daphnoides*, dels codolars i arenys dels rius, als Pirineus centrals	212
44.122	Sargars de terra baixa	214
44.124	Sargars i gatelledes muntanyencs	216
44.128+	Gatelledes (boscos, generalment baixos, de *Salix atrocinerea*), amb *Equisetum telmateia*, *Carex pendula*..., de fons de barrancs i depressions, amb sòl xop, al territori catalanídic	218

	44.1412	Salzedes (sobretot de *Salix alba*) de terra baixa i de la muntanya mitjana	220
44.3	Vernedes medioeuropees		223
	44.316+	Vernedes amb *Carex remota*, que es fan a tocar de l'aigua o en sòls molt xops, a la muntanya mitjana pirinenca i al territori catalanídic septentrional	224
	44.3431+	Vernedes (i pollancredes) amb *Circaea lutetiana*, de l'estatge montà, pirenaicocatalanes	226
	44.3432+	Vernedes (de vegades pollancredes) amb ortiga morta (*Lamium flexuosum*), de la terra baixa plujosa i de l'estatge submontà	228
44.4	Boscos mixtos al·luvials		231
	44.461+	Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i om (*Ulmus minor*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional	232
	44.462+	Freixenedes de freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*), sovint amb om (*Ulmus minor*) i roure martinenc (*Quercus pubescens*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional	234
44.5	Vernedes i lloredes meridionals		237
	44.515+	Lloredes o vernedes amb llor (*Laurus nobilis*) de la terra baixa catalana	238
44.6	Alberedes i altres boscos de ribera mediterranis		241
	44.6111+	Alberedes (i pollancredes) amb vinca (*Vinca difformis*), de la terra baixa (i de la muntanya mitjana)	242
	44.6112+	Alberedes (i pollancredes) amb roja (*Rubia tinctorum*), del territori sicòric (i les àrees properes)	244
	44.612	Alberedes (i pollancredes) amb lliri pudent (*Iris foetidissima*), del territori ruscínic i dels Prepirineus centrals	246
	44.62	Omedes de terra baixa	248
	44.637+	Freixenedes de *Fraxinus angustifolia*, de terra baixa	250
44.8	Bosquines mediterrànies de rambles i rieres o de llocs molt humits		253
	44.811	Baladrars, de les rambles del territori catalanídic meridional (i central)	254
	44.812	Alocars, de les rieres i rambles de les contrades marítimes	256
	44.8131	Tamarigars, de sòls salabrosos	258
	44.81341	Poblaments de *Tamarix boveana*, de sòls hipersalins, al delta de l'Ebre	260
44.A	Boscos torbosos		263
	44.A12	Boscos torbosos de bedolls (*Betula pubescens*, *B. pendula*)	264
	44.A3	Boscos torbosos de pi negre (*Pinus uncinata*)	266

45	**Boscos esclerofil·les i laurifolis**		269
45.2	Suredes		269
	45.2161⁺	Suredes amb sotabosc clarament forestal	270
	45.2162⁺	Suredes amb sotabosc de brolla acidòfila, de l'extrem oriental dels Pirineus i dels territoris ruscínic i catalanídic septentrional	272
	45.2163⁺	Boscos mixtos de surera (*Quercus suber*) i pins (*Pinus* spp.)	274
45.3	Alzinars i carrascars		277
	45.3121⁺	Alzinars de terra baixa, catalanooccitans	278
	45.3122⁺	Alzinars amb roures (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*...), de terra baixa i de l'estatge submontà	280
	45.3123⁺	Alzinars amb pins (*Pinus spp.*) de terra baixa	282
	45.3131⁺	Alzinars muntanyencs en terreny silici, catalanooccitans	284
	45.3132⁺	Alzinars muntanyencs en terreny calcari, dels Pirineus orientals i dels territoris ruscínic, olositànic i catalanídic	286
	45.3133⁺	Alzinars muntanyencs amb pins (*Pinus* spp.)	288
	45.321	Bosquets d'alzines (*Quercus ilex*) que colonitzen ambients calents i sovint rocosos de la muntanya mitjana	290
	45.3411	Carrascars iberoorientals, de les contrades interiors, a terra baixa	292
	45.3415⁺	Carrascars muntanyencs, pirinencs	294
	45.3416⁺	Carrascars amb roures (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*...), de terra baixa i de l'estatge submontà	296
	45.3417⁺	Carrascars amb pins (*Pinus* spp.)	298
	45.345	Boscos i màquies de carrasca (*Quercus rotundifolia*) amb *Rubia longifolia*, de les terres marítimes, als territoris ruscínic i catalanídic	300
45.8	Grevoledes		303
	45.8	Grevoledes	304

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.1

Fagedes

41.141 Fagedes higròfiles pirinenques

Fageda amb joliu a Conangles (Vall d'Aran). A. Petit

Aspecte

Comunitats forestals que es presenten gairebé sempre com a fagedes pures, força tancades; de vegades s'hi barregen alguns avets. L'estrat arbustiu és poc desenvolupat, mentre que l'estrat herbaci és ric i divers i comprèn una bona proporció de geòfits. Aquest darrer estrat assoleix la seva màxima esplendor a la primavera, ja que hi floreixen la majoria de plantes (les anemones, la canuguera, el raïm de guineu…) tot just quan els brots del faig comencen a despuntar.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

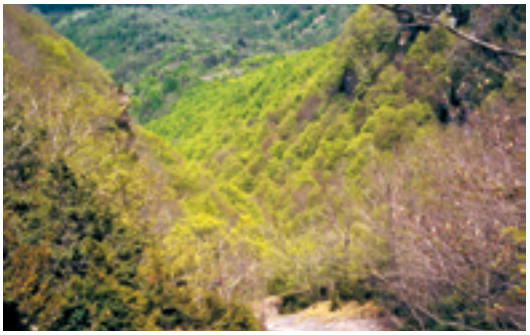
Ambients que ocupa
Ambients humits. Típicament es fa als vessants obacs, però en climes molt humits pot trobar-se en qualsevol orientació.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Sòls eutròfics, més o menys profunds i rics en humus mull.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Estrat herbaci				
Anemone nemorosa (buixol)		•	•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)		•	•	
Cardamine heptaphylla (canuguera)			•	
Cardamine pentaphyllos			•	
Galium odoratum (espunyidella d'olor)			•	
Paris quadrifolia (raïm de guineu)			•	
Polygonatum verticillatum			•	
Pulmonaria affinis (pulmonària)			•	
Scilla lilio-hyacinthus (joliu)			•	

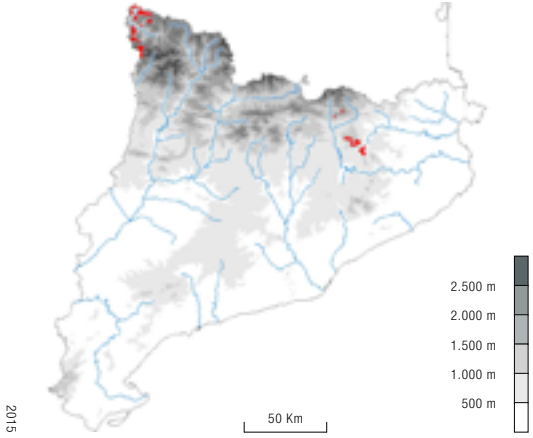
Fagedes de la baga de les Olletes (la Garrotxa). A. Ferré

Raïm de guineu. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (Vall d'Aran, Alta Ribagorça), Prepirineus orientals i territori olositànic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scillo liliohyacinthi-Fagetum sylvaticae Br.-Bl. ex O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
És afectat puntualment per tales intenses que poden incidir sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs.

No obstant això, la regeneració natural és bona. En aquest hàbitat hi troben refugi moltes espècies centreeuropees. Per això, allà on forma petits rodals enmig d'altres tipus de fageda, hauria de ser protegit.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística Acull diverses espècies força rares a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9130 Fagedes neutròfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41a Fagedes higròfiles pirenenques

Unitat EUNIS corresponent

G1.641 Hygrophile Pyrenean beech forests

[AF]

41.142 Fagedes mesòfiles latepirinenques

Fagedes de la vall de Gresolet (Berguedà). A. Ferré

Aspecte

Boscos densos i frondosos, dominats pel faig, en els quals, de manera esparsa, s'hi poden trobar altres arbres (avet, pi roig, tell, freixe, blada). L'estrat arbustiu és força variable, ja que pot ser gairebé inexistent o consistir en una densa coberta de boix. En general, l'estrat herbaci és pobre, especialment si el comparem amb el d'altres fagedes més riques (hàbitat 41.141); les espècies que s'hi fan són bàsicament plantes nemorals pròpies dels boscos caducifolis centreeuropeus.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Generalment vessants ombrívols, de qualsevol inclinació; les fagedes amb boix abundant, més seques, es fan, però, en els vessants més pendents. També peus de vessant, fons de barranc, etc.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Aquests boscos poden fer-se tant sobre substrat silici com sobre calcàries, tot i que prefereixen els sòls poc àcids, més o menys profunds. Sovint la fullaraca s'hi acumula en gran quantitat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)	•		•	
Abies alba (avet)				•
Pinus sylvestris (pi roig)				•
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Daphne mezereum (tintorell)			•	
Ilex aquifolium (grèvol)			•	
Estrat herbaci				
Anemone nemorosa (buixol)		•	•	
Poa nemoralis		•		
Galium odoratum (espunyidella d'olor)			•	
Geranium nodosum			•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	
Lamium galeobdolon (ortiga morta)			•	
Melica uniflora			•	
Moehringia trinervia			•	
Phyteuma spicatum subsp. *pyrenaicum*			•	
Sanicula europaea			•	
Hedera helix (heura)				•
Mercurialis perennis (melcoratge de bosc)				•

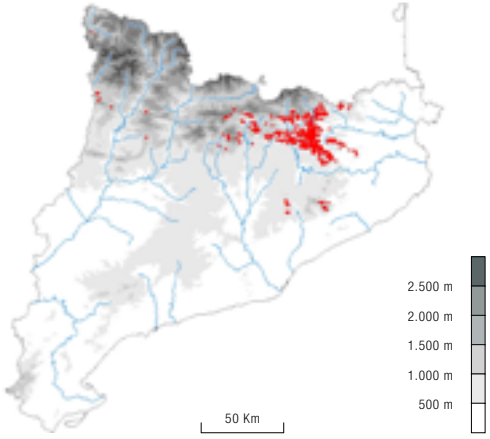
Fageda vora la font Tornadissa, sota el Puigsacalm. J. Carreras

Buixol. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (especialment als orientals, però també a l'Alta Ribagorça i al Pallars) i territoris olositànic, ausosegàrric (Moianès) i catalanídic septentrional (Montseny).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957

Phyteumo pyrenaici-Fagetum sylvaticae Bolòs 1986

Geranio-Fagetum Vigo et Gil 1983

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Afectat puntualment per tales intenses que poden incidir sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant, la regeneració natural és bona.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9130 Fagedes neutròfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41b Fagedes mesòfiles i xeromesòfiles

Unitat EUNIS corresponent

G1.642 Mesophile Pyrenean beech forests

[AF]

41.15 Fagedes subalpines

Bosquets subalpins de faig vora el Santet de Casau (Vall d'Aran). A Ferré

Aspecte

Boscos (o bosquines) de faig, formades per arbres baixos, de tronc retorçut i sovint ramosos des de la base. El sotabosc és ufanós i hi predominen les herbes de fulla tendra i grossa; també s'hi fan, però, algunes mates, com ara les nabineres. Vers el límit altitudinal superior, aquest hàbitat pot presentar-se en forma de bosquetons més o menys dispersos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge altimontà i part baixa del subalpí.

Ambients que ocupa
Vessants, generalment obacs, on aquestes fagedes formen el límit forestal quan l'estatge subalpí no porta boscos de coníferes. Seguint les canals d'allaus, poden estendre's cap a llocs més baixos.

Clima
Medioeuropeu atlàntic i subalpí. El vent i les tempestes dificulten el creixement dels arbres, com també que s'estableixin fora del bosc.

Substrat i sòl
Terrenys esquistosos; sòls humífers lleument acidificats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)	•		•	
Sorbus aucuparia (moixera de guilla)			•	
Betula pubescens (bedoll)			•	
Estrat arbustiu				
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Rosa pendulina (roser alpí)			•	
Daphne laureola subsp. *philippii* (lloreret)			•	
Estrat herbaci				
Scilla lilio-hyacinthus (joliu)			•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	
Lamium galeobdolon (ortiga morta)			•	
Polystichum aculeatum			•	
Adenostyles alliariae subsp. *hybrida*			•	
Myrrhis odorata			•	
Aconitum vulparia (tora blanca)			•	
Rhytidiadelphus triquetrus			•	

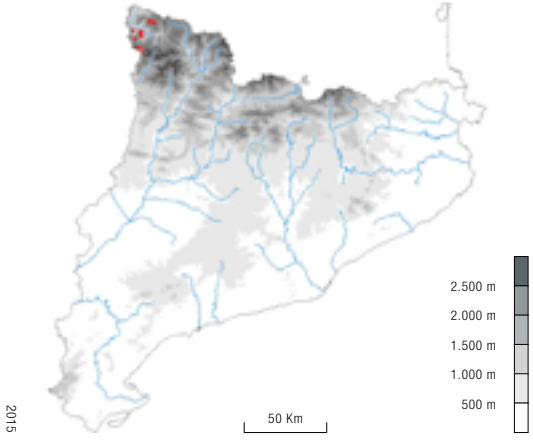
Fagedes subalpines sobre Casau (Vall d'Aran). E. Carrillo

Faig. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Sorbo aucupariae-Fagetum sylvaticae E. Carrillo et J.M. Ninot in E. Carrillo et J. Vigo 2002

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús (explotació forestal ocasional).

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9140 Fagedes subalpines

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41c1 Fagedes subalpines ☐

Unitat EUNIS corresponent

G1.65 Medio-European subalpine beech woods

[EC]

41.172 Fagedes acidòfiles pirenaicooccitanes

Fagedes a les Agudes del Montseny. A. Ferré

Aspecte

Boscos de faig, generalment força tancats; a les obagues més frescals i de més altitud s'hi poden barrejar alguns avets. El sotabosc és força pobre, compost principalment per plantes acidòfiles. Aquestes fagedes es diferencien de les higròfiles (hàbitat 41.141) sobretot per la manca de les plantes característiques dels boscos eutròfics i mesòfils, com també per la presència d'espècies més relacionades amb les rouredes acidòfiles eurosiberianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

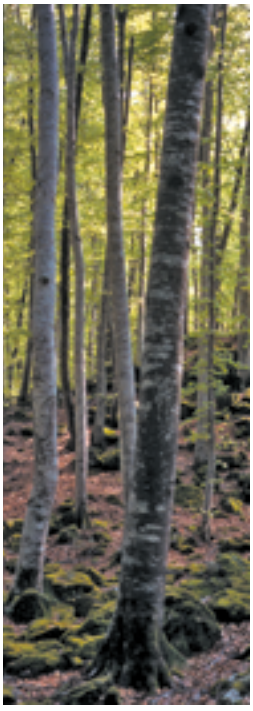
Ambients que ocupa
Típicament vessants obacs, sovint inclinats.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Terrenys àcids (o sòls acidificats); sòl poc profund.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)				•
Estrat herbaci				
Calluna vulgaris (bruguerola)		•		
Deschampsia flexuosa		•		
Calamagrostis arundinacea			•	
Ilex aquifolium (grèvol)			•	
Luzula nivea			•	
Prenanthes purpurea			•	
Teucrium scorodonia (escorodònia)			•	
Veronica officinalis (te de muntanya)			•	
Pteridium aquilinum (falguera comuna)				•
Vaccinium myrtillus (nabinera)				•

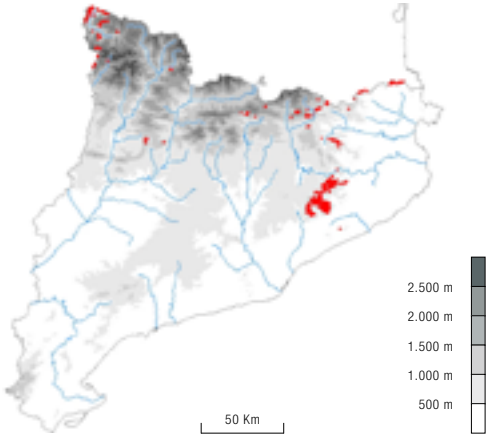
Fageda d'en Jordà (la Garrotxa). J. Vigo

Luzula nivea. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus axials (excepte el sector més continental), Prepirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
Sotmès a aprofitament forestal.

Conservació
La regeneració natural és força bona.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9120 Fagedes acidòfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41c Fagedes acidòfiles pirenaicooccitanes

Unitat EUNIS corresponent

G1.672 Pyreneo-Cevennian acidophilous beech forest

[AF]

41.1751 Fagedes calcícoles, xeromesòfiles, de la muntanya mitjana poc plujosa

Fageda a la serra d'Aubenç. J. Vigo

Aspecte

Boscos amb un estrat arbori dens, dominat de manera gairebé absoluta pel faig, i un estrat arbustiu relativament important, on predomina el boix. L'estrat herbaci és molt pobre i la fullaraca abundant. Les poques espècies que acompanyen el faig són més pròpies de les rouredes submediterrànies, amb les quals sovint aquests boscos es troben en contacte, que no pas de les fagedes més típiques.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Dins d'un ambient general més o menys frescal, aquests boscos ocupen llocs relativament secs, com ara vessants inclinats o convexitats del terreny. Sota clima sec, es refugien en vessants obacs. En general, el faig s'hi troba vers el límit natural de les seves possibilitats d'existència.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Terrenys calcaris. Sòls rocosos, no gaire profunds.

Flora principal

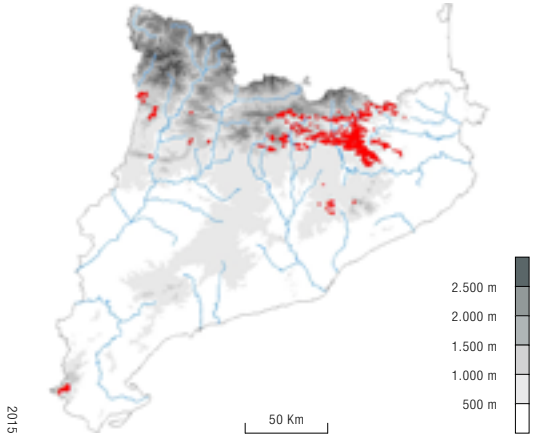
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)	•		•	
Acer opalus (blada)			•	
Quercus pubescens (roure martinenc)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Sorbus aria (moixera)			•	
Viburnum lantana (tortellatge)			•	
Estrat herbaci				
Hepatica nobilis (herba fetgera)		•	•	
Daphne laureola (lloreret)			•	
Helleborus foetidus (marxívol)			•	
Primula acaulis (matrimonis)			•	
Primula veris subsp. *columnae* (cucut)			•	
Viola wilkommii			•	

Matrimonis. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional i meridional (el Port); també al territori ausosegàrric (Moianès).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952

Primulo-Fagetum O. Bolòs et L. Torres 1967

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932 subass. *fagetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Amenaçat pel canvi climàtic i per l'explotació forestal, especialment allà on aquestes fagedes es troben al límit de les seves condicions més idònies.

Al centre i sud de Catalunya aquest hàbitat té un caràcter relicte i hi troben refugi espècies pròpies dels boscos caducifolis. Cal garantir-ne la protecció.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9150 Fagedes calcícoles xerotermòfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41b Fagedes mesòfiles i xeromesòfiles

Unitat EUNIS corresponent

G1.6751 Box beech forests

[AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.2

Boscos mixtos, o rouredes, higròfils

41.291⁺ Boscos de roure pènol (*Quercus robur*), higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics

Bosc de roure pènol a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos densos, amb un estrat arbori alt dominat absolutament pel roure pènol (*Quercus robur*), tot i que també pot haver-hi exemplars aïllats d'altres caducifolis (freixes, tells, etc.). L'estrat arbustiu és força ric, sovint dominat pels avellaners, però també amb sanguinyol, roser repent, boneter, etc., i, fins i tot, amb boix en els ambients més secs. L'estrat herbaci presenta un recobriment i una riquesa també notables, amb algunes espècies de floració vernal.
Hàbitat proper del 41.292⁺, que integra els boscos mixtos en què el roure pènol té un paper secundari.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Fons de vall amples i plans i part baixa dels vessants, sovint d'orientació obaga. Sota condicions molt favorables, aquest bosc pot aparèixer en qualsevol orientació, tot i que defuig els vessants més secs i calents.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Tant substrats àcids com terrenys calcaris; sòls sempre profunds i més aviat humits.

Flora principal

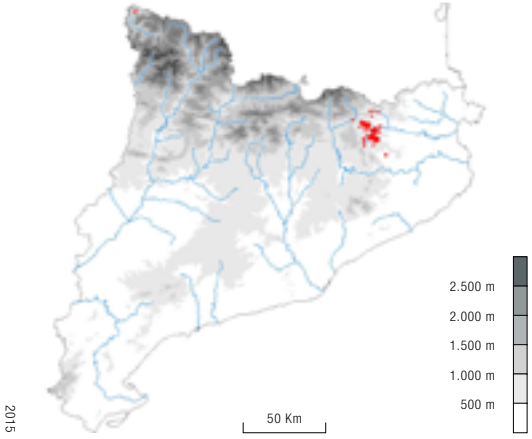
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus robur (roure pènol)	•		•	
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)			•	
Tilia cordata (tell de fulla petita)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Cornus sanguinea (sanguinyol)			•	
Evonymous europaeus (boneter)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Rosa arvensis (roser repent)			•	
Viburnum opulus (aliguer)			•	
Estrat herbaci				
Hedera helix (heura)		•		
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Carex sylvatica			•	
Geranium nodosum			•	
Glechoma hederacea (heura de terra)			•	
Isopyrum thalictroides			•	
Oplismenus undulatifolius			•	
Potentilla sterilis			•	
Pulmonaria affinis (pulmonària)			•	
Stellaria holostea (rèvola)			•	

Isopyrum thalictroides. X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus orientals (vall del Ter –entre Ripoll i Sant Pau de Segúries– i alta Garrotxa) i territori olositànic. Puntualment a la Vall d'Aran.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Isopyro thalictroidis-Quercetum roboris R. Tx. et Diem. 1936

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
En temps històrics, la seva superfície es va reduir significativament perquè són boscos que es troben en indrets molt aptes per a l'agricultura i els assentaments humans. En els darrers decennis, però, han experimentat una clara recuperació. Com que la fusta del roure pènol és força apreciada, aquest arbre ha estat sovint explotat selectivament. Prop de nuclis urbans pateixen els efectes de la freqüentació humana que, entre d'altres, afavoreix la presència d'espècies de flora exòtica invasora. A les localitats ubicades al límit meridional o altitudinal inferior de distribució, són vulnerables al canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística El roure pènol és una espècie força rara a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9160 Rouredes de roure pènol i boscos mixtos del *Carpinion betuli*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41d1 Boscos de roure pènol (*Quercus robur*), higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics

Unitat EUNIS corresponent

G1.A191.ES

[AF]

41.292+

Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe (*Fraxinus excelsior*), tells (*Tilia* spp.)..., higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics

Boscos caducifolis mixtos a la tardor (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Boscos densos en què l'estrat arbori és format per una barreja d'arbres caducifolis, principalment roure pènol, freixe i tells, i on es fan també cirerers, omes, trèmols, aurons, etc. L'estrat arbustiu és força divers, sovint dominat pels avellaners, però també amb sanguinyol, roser repent, boneter, etc. i, fins i tot, amb boix en els ambients més secs. L'estrat herbaci presenta un recobriment i una riquesa florística també notables, i inclou algunes espècies de floració vernal.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Fons de vall amples i plans i part baixa dels vessants, sovint d'orientació obaga. Sota les condicions més favorables, aquests boscos poden trobar-se en qualsevol orientació, tot i que defugen els vessants més secs i calents.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Tant substrats àcids com roques calcàries, però sempre sòls profunds i força humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)		•	•	
Quercus robur (roure pènol)		•	•	
Tilia cordata (tell de fulla petita)		•	•	
Prunus avium (cirerer bord)			•	
Ulmus glabra (oma)			•	
Populus tremula (trèmol)				•
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Cornus sanguinea (sanguinyol)			•	
Evonymous europaeus (boneter)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Rosa arvensis (roser repent)			•	
Viburnum opulus (aliguer)			•	
Estrat herbaci				
Hedera helix (heura)		•		
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Carex sylvatica			•	
Geranium nodosum			•	
Glechoma hederacea (heura de terra)			•	
Isopyrum thalictroides			•	
Potentilla sterilis			•	
Pulmonaria affinis (pulmonària)			•	
Stellaria holostea (rèvola)			•	

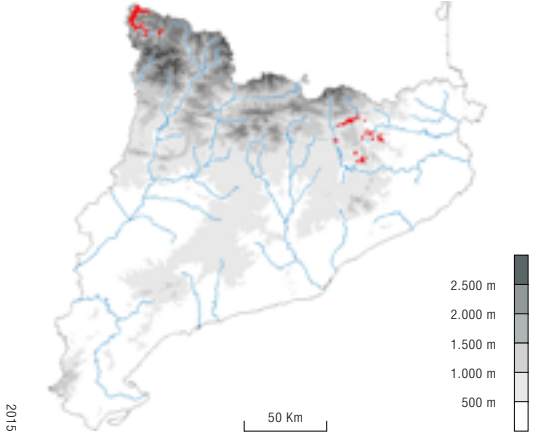
Boscos caducifolis mixtos a la primavera (Vall d'Aran). E. Carrillo

Roure pènol. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (baixa Vall d'Aran), Prepirineus orientals (vall del Ter –entre Ripoll i Sant Pau de Segúries–) i territori olositànic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Isopyro thalictroidis-Quercetum roboris R. Tx. et Diem. 1936

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
En temps històrics, la seva superfície es va reduir significativament perquè són boscos que es troben en indrets molt aptes per a l'agricultura i els assentaments humans. En els darrers decennis, però, han experimentat una clara recuperació. Com que la fusta del roure pènol és força apreciada, aquest arbre ha

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística El roure pènol i el tell de fulla petita són espècies força rares en el territori català	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9160 Rouredes de roure pènol i boscos mixtos del *Carpinion betuli*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41d2 Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe (*Fraxinus excelsior*), tells (*Tilia* spp.)..., higròfils i eutròfics, pirenaicocantàbrics

Unitat EUNIS corresponent

G1.A192.ES

[AF]

41.2A+

Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), mesohigròfils, dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals

Roureda a les Teixoneres (massís de Sant Llorenç del Munt). A. Ferré

Aspecte

Boscos densos, dominats pel roure sessiliflor, amb el qual poden conviure altres espècies arbòries, com ara freixes o castanyers, en proporcions poc importants. L'estrat arbustiu és destacable, dominat per l'avellaner, i de vegades amb força boix. L'estrat herbaci és integrat sobretot per plantes dels boscos higròfils i de les freixenedes, però també comprèn algunes espècies típiques de les rouredes seques.
Aquests boscos es diferencien de les rouredes higròfiles (hàbitat 41.5612) per la poca importància que hi tenen les espècies de fageda i perquè solen trobar-se a menys altitud.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Base de costers relativament humits, orientats al nord, i fondals. Aquestes rouredes fan la transició entre els boscos higròfils dels fons de vall i les rouredes de vessant.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic o mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrat silici. Sòl més o menys profund i humit, sense carbonats, humífer.

Flora principal

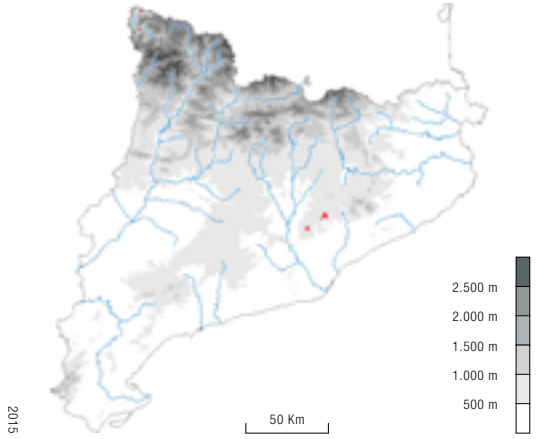
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus petraea (roure sessiliflor)	•		•	
Acer campestre (auró blanc)			•	
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)			•	
Castanea sativa (castanyer)				•
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Prunus avium (cirerer)			•	
Viburnum lantana (tortellatge)				•
Estrat herbaci				
Stellaria holostea (rèvola)		•	•	
Astrantia major			•	
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Cardamine impatiens			•	
Doronicum pardalianches (corona de rei)			•	
Festuca heterophylla			•	

Roure sessiliflor. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanídic septentrional (Moianès i Sant Llorenç del Munt).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodio sylvatici-Fraxinetum excelsioris Vigo 1968

Doronico pardalianchis-Fraxinetum excelsioris O. Bolòs, J.M. Montserrat & A. Romo 1993 subass. *festucetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús

Aquestes rouredes han estat tradicionalment sotmeses a explotació forestal.

Conservació

Actualment no s'aprofiten gaire i, en molts casos, s'estan recuperant. No obstant això, al territori catalanídic septentrional estan amenaçades pel fet d'ocupar poca superfície. A més, al Montnegre van ser substituïdes, en part, per castanyedes.

Donada la seva raresa i singularitat, s'haurien de preservar íntegrament.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41i1 Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), mesohigròfils, dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals

Unitat EUNIS corresponent

G1.A193.ES

[AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.3

Freixenedes

41.33 Freixenedes dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals

Freixenedes a la vall de Ribes (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos mitjanament frescals en què l'arbre dominant és el freixe, tot i que, de vegades, s'hi barregen altres caducifolis, com ara bedolls, castanyers, trèmols i roures (*Quercus pubescens*, *Q. petraea* i *Q. robur*). A l'estrat arbustiu, gairebé sempre força desenvolupat, hi solen predominar l'avellaner i el boix. L'estrat herbaci pot ser més o menys ben constituït i divers, o no, segons els casos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Ambients frescals. Sovint a la zona externa dels riberals, a la base dels costers, als fondals i les torrenteres de vessant; amb més extensió i exuberància als obacs que als solells. En el territori dels boscos mixtos atlàntics, aquestes freixenedes creixen en els indrets de sòl més humit.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls poc àcids o gens, profunds, humífers i humits, però no sotmesos a inundació.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fraxinus excelsior (freixe)	•		•	
Prunus avium (cirerer bord)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Corylus avellana (avellaner)		•		
Estrat herbaci				
Stellaria holostea (rèvola)		•	•	
Geum urbanum (herba de Sant Benet)		•		
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Cardamine impatiens			•	
Doronicum pardalianches (corona de rei)			•	
Dryopteris filix-mas (falguera mascle)			•	
Lamium flexuosum (ortiga borda)			•	
Melampyrum nemorosum subsp. *catalaunicum*			•	
Symphytum tuberosum (consolda petita)			•	

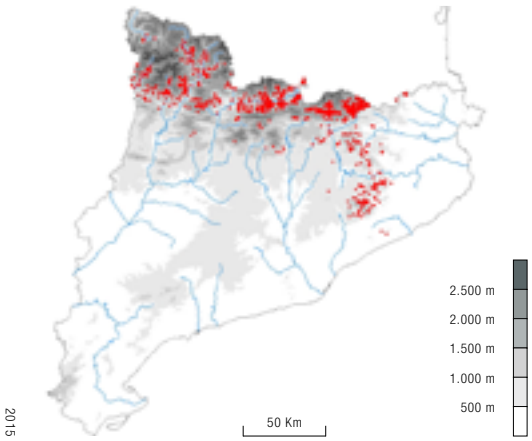
Freixe de fulla gran. J. Vigo

Rèvola. V. Canalís

Distribució dins el territori català

Pirineus (però més rarament als Prepirineus) i territoris olositànic, catalanídic septentrional i ausosegàrric oriental.
Aquests boscos es troben força estesos per les valls pirinenques meridionals i més o menys continentals, i arriben fins a les muntanyes catalanídiques septentrionals (Guilleries, Montseny i, molt localitzats, al Montnegre). En molts casos, fan el trànsit entre les vernedes i les comunitats dels pendents més secs (pinedes o rouredes). Apareixen en ambients similars als que, sota climes més oceànics, ocupa el bosc mixt amb roure pènol (hàbitats 41.291⁺ i 41.292⁺). Sovint han estat substituïts per prats de dall, i llavors poden quedar-ne restes, que hi apareixen intercalades, formant mosaic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodio sylvatici-Fraxinetum excelsioris Vigo 1968

Doronico pardalianchis-Fraxinetum excelsioris O. Bolòs, J.M. Montserrat & A. Romo 1993 subass. *melampyretosum*

Isopyro thalictroidis-Quercetum roboris R. Tx. et Diem. 1936

Usos i problemes de conservació

Ús
En alguns llocs encara s'aprofiten les rames del freixe com a farratge per al bestiar.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Moltes freixenedes, a causa de la seva situació convenient i de la riquesa del sòl, van ser aviat substituïdes per prats de dall. Durant les darreres dècades, amb l'abandó de molts d'aquests prats, estan recuperant l'espai perdut.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística Les freixenedes, sobretot les que es troben en territoris relativament secs, representen un refugi per a moltes plantes nemorals mesohigròfiles	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41e Freixenedes dels Pirineus i de les muntanyes catalanídiques septentrionals

Unitat EUNIS corresponent

G1.A23 Pyreneo-Cantabrian ash forests [AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.4

Boscos mixtos de vessants rostos i d'engorjats

41.44 Boscos caducifolis mixtos, sovint amb tells (*Tilia* spp.), dels engorjats i dels vessants ombrívols, pirenaicocantàbrics

Bosc mixt amb tells a la baga d'Engelats (Ripollès). A Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos humits, que mostren un aspecte força divers en funció de quins siguin els arbres principals. En general l'estrat arbori és dominat per tells, freixes, roures sessiliflors i, ocasionalment, omes. També s'hi poden trobar, però, altres espècies, com ara cirerers, trèmols, aurons, etc. A l'estrat arbustiu, sovint ben constituït, hi predomina l'avellaner. L'heura pot ser abundant, tant entapissant el terra com enfilant-se pels troncs.
Aquests boscos es diferencien de les freixenedes (hàbitat 41.33) perquè, a banda de la composició de l'estrat arbori, contenen espècies més termòfiles, com la mateixa heura, el lloreret o el gatmaimó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatges montà inferior i submontà.

Ambients que ocupa
Els indrets preferits per aquests boscos són els vessants abruptes, normalment obacs, i el fons de les valls i torrenteres ombrívoles, on l'ambient és força humit i les temperatures no experimenten grans contrastos. Aquests indrets no són tan freds com els que ocupa la freixeneda (hàbitat 41.33).

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls força profunds i humífers.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Tilia platyphyllos (tell)		•	•	
Ulmus glabra (oma)		•	•	
Acer campestre (auró blanc)		•		
Fraxinus excelsior (freixe)		•		
Prunus avium (cirerer bord)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)	•			
Buxus sempervirens (boix)		•		
Lonicera xylosteum (boix moll)		•		
Daphne laureola (lloreret)			•	
Tamus communis (gatmaimó)			•	
Estrat herbaci				
Hedera helix (heura)		•	•	
Stellaria holostea (rèvola)		•	•	
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Cardamine impatiens			•	
Dryopteris filix-mas (falguera mascle)			•	
Melica uniflora			•	
Polystichum aculeatum			•	

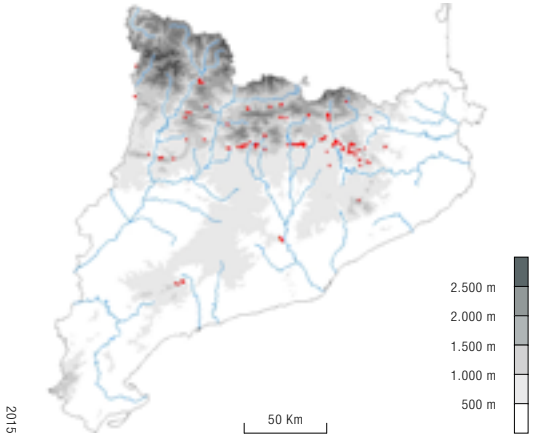
Tell. X. Font

Polystichum aculeatum. E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus (principalment als Prepirineus) i territori olositànic. Excepcionalment, a les muntanyes catalanídiques.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Hedero-Tilietum platyphylli Vigo et Carreras 1983

Violo mirabilis-Ulmetum glabrae Romo 1987

Poo nemoralis-Tilietum platyphylli Romo 1989

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932 subass. *rusco-hederetosum*

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment sotmesos a explotació forestal.

Conservació
La seva conservació està amenaçada pel fet d'ocupar poca superfície.

Donada la seva raresa i singularitat, s'haurien de preservar íntegrament.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9180* Boscos de vessants rostos, tarteres o barrancs, del *Tilio-Acerion*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41f Boscos caducifolis mixtos, sovint amb tells (*Tilia* spp.), higròfils, dels engorjats i dels vessants ombrívols, pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G1.A44 Pyreneo-Cantabrian mixed elm-oak forests

[AF]

41.47+ Boscos caducifolis mixtos, sovint amb erable (*Acer platanoides*), dels vessants pedregosos i ombrívols dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus centrals

Bosquets amb erables sobre el Gerdar de Sorpe (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Boscos mixtos, amb molta diversitat d'espècies, tant montanes com subalpines, en els quals els arbres més abundants són l'erable, l'oma, el gatzerí, el freixe i la moixera de guilla. Malgrat que es troben a força altitud, s'hi fan també algunes plantes relativament termòfiles, com ara l'avellaner, l'herba fetgera o el boix moll.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana (estatge altimontà) i estatge subalpí inferior.

Ambients que ocupa
Aquests boscos es desenvolupen sovint al peu de cingles, en vessants amb fort pendent, on són força freqüents les caigudes de pedres i les allaus. Es poden considerar pioners en la colonització d'aquests ambients.

Clima
Transició entre el clima medioeuropeu subatlàntic i el subalpí humit.

Substrat i sòl
Substrats diversos, però sovint carbonàtics. Cúmuls de blocs grossos, sota els quals hi ha un sòl humífer i humit, però ben drenat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Acer platanoides (erable)		•	•	
Prunus padus (gatzerí)		•	•	
Ulmus glabra (oma)		•	•	
Fraxinus excelsior (freixe)		•		
Sorbus aucuparia (moixera de guilla)		•		
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•		
Lonicera alpigena (xuclamel alpigen)			•	
Lonicera nigra (xuclamel negre)			•	
Ribes alpinum (cirerola)			•	
Ribes petraeum (riber)			•	
Rosa pendulina (roser alpí)			•	
Estrat herbaci				
Lathyrus laevigatus subsp. *occidentalis*		•	•	
Pulmonaria affinis (pulmonària)		•	•	
Convallaria majalis (muguet)		•		
Aruncus dioicus			•	
Calamagrostis arundinacea			•	
Campanula latifolia			•	
Polygonatum verticillatum			•	
Polystichum aculeatum			•	

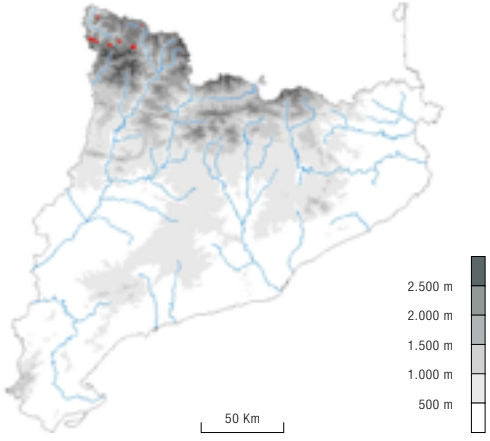
Erable. X. Font

Gatzerí. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus (Vall d'Aran i comarques properes).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Roso pendulinae-Aceretum platanoidis Carreras, Carrillo, Ninot & Vigo 1997 (= *Arunco dioici-Ulmetum glabrae* Rivas-Martínez & Costa 1998)

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Alguns rodals, ubicats sota una línia elèctrica d'alta tensió, són estassats amb regularitat.

Donada la seva raresa i singularitat, s'haurien de preservar íntegrament.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**21**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9180* Boscos de vessants rostos, tarteres o barrancs, del *Tilio-Acerion*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41g Boscos caducifolis mixtos, sovint amb erable (*Acer platanoides*), dels vessants pedregosos i ombrívols dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus centrals

Unitat EUNIS corresponent

G1.A4A.ES

[AF]

41.4C+ Boscos mixtos amb abundància d'auró blanc (*Acer campestre*), mesòfils i eutròfics, de la Catalunya central

Bosc mixt amb auró blanc al torrent Mal (Castellterçol, Moianès). A. Mercadé.

Aspecte

Boscos densos en què sol ser abundant l'auró blanc, amb el qual poden barrejar-se altres arbres caducifolis, com ara el roure martinenc, el freixe, el tell de fulla petita, la blada, etc. Sota seu hi ha un estrat llenyós alt, dominat per l'avellaner i sovint amb abundancia d'exemplars subarboris d'arç blanc. L'estrat arbustiu pròpiament dit sol ser força divers, bé que de recobriment baix o mitjà. L'estrat herbaci és singularment ric, amb una bona proporció de geòfits, i de vegades força dens.
Aquest hàbitat correspon al codi 41.4148+ creat al suplement de la primera edició del manual.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge submontà (i terra baixa).

Ambients que ocupa
Fons de vall, vores de rieres i clotades frescals, en terrenys generalment poc inclinats.

Clima
Medioeuropeu submediterrani. Topoclima relativament humit.

Substrat i sòl
Substrats calcaris, petites terrasses al·luvials; sòls profunds i força humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Acer campestre (auró blanc)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•		
Tilia cordata (tell de fulla petita)			•	
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)			•	
Acer opalus (blada)				•
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Rosa arvensis (roser repent)		•	•	
Crataegus monogyna (arç blanc)		•		
Daphne laureola (lloreret)		•		
Lonicera xylosteum (boix moll)		•		
Buxus sempervirens (boix)		•		
Viburnum lantana (tortellatge)		•		
Evonymous europaeus (boneter)			•	
Estrat herbaci				
Mercuralis perennis (melcoratge de bosc)		•	•	
Lilium martagon (marcòlic)		•	•	
Carex sylvatica		•	•	
Melica uniflora		•	•	
Sanicula europea		•	•	
Ranunculus ficaria (gatassa)		•	•	
Geum urbanum (herba de Sant Benet)		•	•	
Hedera helix (heura		•		
Hepatica nobilis (herba fetgera)		•		
Viola sylvestris (viola)		•		
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)				•
Symphytum tuberosum (consolda petita)				•
Carex digitata				•
Stachys sylvatica (ortiga pudent)				•
Lithospermum purpurocaeruleum				•

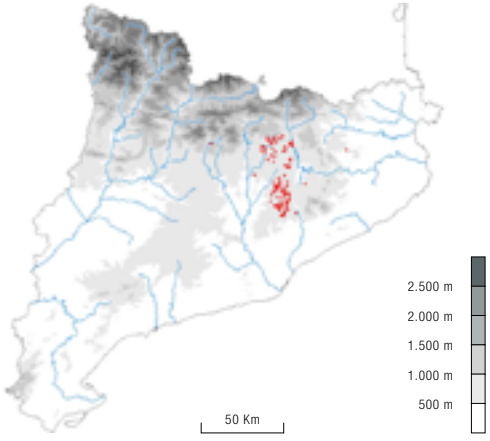
Auró blanc. A. Mercadé

Marcòlic. A. Mercadé

Distribució dins el territori català

Comarques centrals (i orientals) poc seques, especialment territori ausosegàrric. Entre uns 450 m i uns 1000 m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lilio martagon-Aceretum campestris Mercadé ined.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sotmés eventualment a explotació forestal i a pastura.

Conservació
Un règim d'explotació massa intensiu i la pastura del sotabosc incideixen negativament sobre les espècies de flora i fauna més sensibles i eliminen els atributs propis de boscos madurs.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística (refugi de plantes rares en el territori om apareix)	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9160 Rouredes de roure pènol i boscos mixtos del *Carpinion betuli*

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41v Boscos mixtos amb abundància d'auró blanc (*Acer campestre*), mesòfils i eutròfics, de la Catalunya Central

Unitat EUNIS corresponent

G1.A4C.ES

[AM]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.5

Rouredes acidòfiles de caràcter atlàntic

41.5611

Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), de vegades amb altres caducifolis (*Betula pendula*...), acidòfils i xeromesòfils, pirinencs i del territori catalanídic septentrional

Roureda a la vall de Ribes (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos de roure sessiliflor, de vegades amb bedoll compartint l'estrat arbori. També s'hi poden barrejar altres arbres (roure martinenc, roure pènol, pi roig, castanyer...), sempre amb recobriments poc importants. Les formes més típiques d'aquest bosc duen pocs arbustos, tot i que, en alguns casos, el boix i l'avellaner s'hi poden fer de manera abundant. L'estrat herbaci és constituït sobretot per plantes acidòfiles i gairebé sempre presenta un recobriment elevat, ja que el dosser arbori sol ser poc dens.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània marítima. A la capçalera d'algunes valls pallareses (Cardós, vall Ferrera), aquestes rouredes ocupen l'estatge altimontà i entren en contacte amb els boscos subalpins de coníferes.

Ambients que ocupa
Normalment aquesta roureda es fa en vessants assolellats, però en ambients poc secs. A les muntanyes catalanídiques septentrionals cerca els vessants obacs i frescos.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats silicis. Sòls sempre clarament àcids, sovint sorrencs.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus petraea (roure sessiliflor)	•		•	
Betula pendula (bedoll)		•		
Castanea sativa (castanyer)				•
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•		
Buxus sempervirens (boix)				•
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa		•	•	
Holcus mollis		•	•	
Lathyrus linifolius		•	•	
Teucrium scorodonia (escorodònia)		•	•	
Pteridium aquilinum (falguera comuna)		•		
Melampyrum pratense (xuclador)			•	
Serratula tinctoria			•	
Stachys officinalis (betònica)			•	

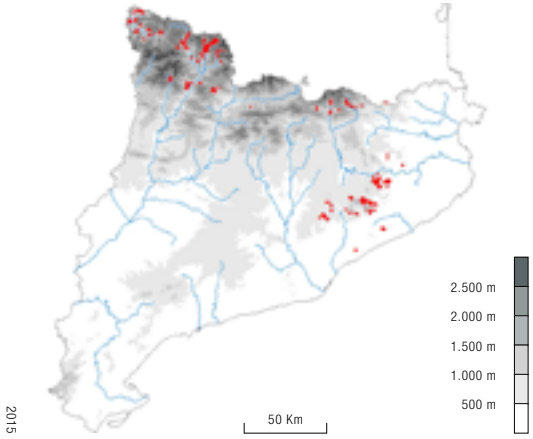
Escorodònia. X. Font

Serratula tinctoria. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus (molt localment als Prepirineus) i territori catalanídic septentrional (fins al Montnegre).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Prunello hastifoliae-Quercetum petraeae Rivas-Martínez & Costa (1998)

Teucrio scorodoniae-Quercetum petraeae Lapraz 1966 em. O. Bolòs 1983 (= *Pteridio-Quercetum pubescentis* (Suspl.) O. Bolòs 1983 var. de *Quercus petraea*

Usos i problemes de conservació

Ús

Fins a mitjan segle XX, aquests boscos s'havien explotat per treure'n llenya i eren pasturats.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, atès que actualment no s'aprofiten gaire i, en molts casos, s'estan recuperant.

A la Serralada Litoral ocupen poca superfície, caldria vetllar per conservar-los.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41h Rouredes de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), de vegades amb altres caducifolis (*Betula pendula*...), acidòfiles i xeromesòfiles, pirinenques i del territori catalanídic septentrional

Unitat EUNIS corresponent

G1.8611.ES

[AF]

41.5612

Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), sovint amb bedolls (*Betula pendula*), acidòfils i higròfils, pirinencs

Roureda de roure sessiliflor amb bedolls, cap a la Farga de Queralbs (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos amb un estrat arbori alt i dens, dominat pel roure sessiliflor, acompanyat sovint d'alguns bedolls i, més rarament, de pi roig, freixes o trèmols. A l'estrat arbustiu, no gaire ric, hi abunda l'avellaner. L'estrat herbaci, força divers, comprèn un nombrós grup de plantes fortament acidòfiles, barrejades amb algunes espècies pròpies més aviat de les fagedes i altres boscos higròfils. De vegades l'estrat muscinal hi està força ben constituït, amb espècies també acidòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, sovint pendents i abruptes. Aquests boscos es poden considerar, en part, vicariants de les fagedes en aquelles valls pirinenques on el clima no és prou idoni per al faig i on les condicions no són tampoc favorables per a les pinedes montanes continentals de pi roig.

Clima
Medioeuropeu, amb una certa influència atlàntica.

Substrat i sòl
Substrats silicis. Sòls fortament àcids i pobres, poc profunds, però relativament humits.

Flora principal

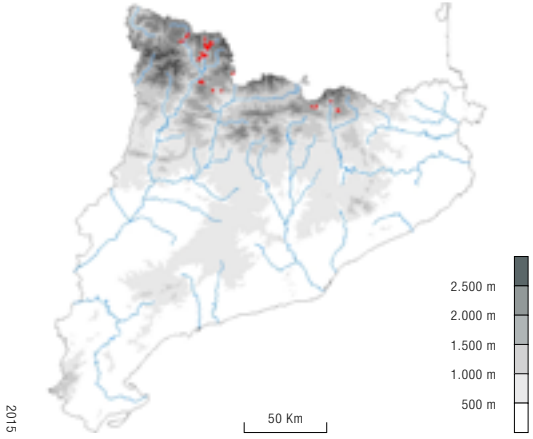
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus petraea (roure sessiliflor)	•		•	
Betula pendula (bedoll)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa		•	•	
Luzula nivea		•	•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	
Lathyrus linifolius			•	
Melampyrum pratense (xuclador)			•	
Phyteuma spicatum			•	
Prenanthes purpurea			•	
Veronica urticifolia			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens			•	
Rhytidiadelphus triquetrus			•	
Pleurozium schereberi			•	

Xuclador. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus (des del Pallars Sobirà al Ripollès).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veronico urticifoliae-Betuletum pendulae Vigo 1984

Usos i problemes de conservació

Ús
Aquestes rouredes han estat tradicionalment sotmeses a explotació forestal.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, atès que actualment no s'aprofiten gaire i, en molts casos, s'estan recuperant.

L'extracció selectiva del roure ha portat a la diversificació de l'estrat arbori i, en alguns casos, a la dominància del bedoll.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41i2 Boscos de roure sessiliflor (*Quercus petraea*), sovint amb bedolls (*Betula pendula*), acidòfils i higròfils, pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G1.8612.ES

[AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.6

Rebollars

41.63 Rebollars (boscos de *Quercus pyrenaica*), silicícoles, catalanovalencians

Rebollar a les muntanyes de Prades. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos de roure reboll, amb un estrat arbori força dens, de vegades amb barreja de pi roig, i un estrat herbaci ben desenvolupat. La seva estructura actual, força simple, deu ser conseqüència de l'explotació a què han estat sotmesos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Vessants més o menys obacs.

Clima
Mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Terrenys silicis (granits i gresos); sòls mitjanament àcids.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus pyrenaica (roure reboll)	•		•	
Pinus sylvestris (pi roig)				•
Estrat herbaci				
Luzula forsteri		•		
Astragalus glycyphyllos (regalíssia borda)			•	
Cephalanthera rubra (curraià)			•	
Geum sylvaticum			•	
Primula veris subsp. *columnae* (cucut)			•	
Trifolium ochroleucon			•	
Anthoxanthum odoratum (gram d'olor)				•

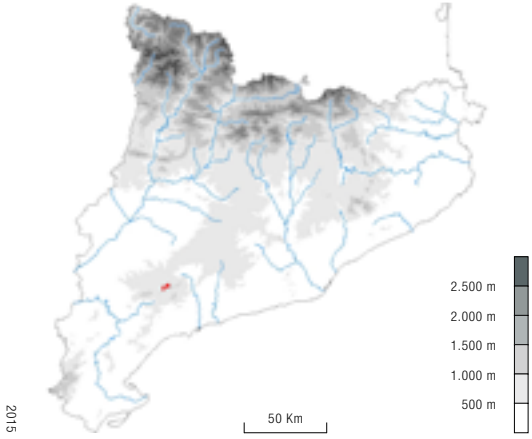
Roure reboll. I. Soriano

Curraià. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (muntanyes de Prades, per sobre dels 950 m). Altres menes de rebollars estan molt estesos per les regions de clima atlàntic de la península Ibèrica.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cephalanthero-Quercetum pyrenaicae (Font Quer) O. Bolòs et Vigo 1967

Usos i problemes de conservació

Ús

Aprofitament forestal de la llenya. L'administració està treballant en un projecte per fer-ne una aprofitament sostenible basat en la producció de fusta de qualitat.

Conservació

Aquest boscos van ser molt explotats i presenten una estructura artificialitzada. Actualment, però, es troben en fase de recuperació. A Catalunya estan amenaçats pel fet de tenir una distribució molt restringida.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Les úniques localitats catalanes naturals del roure reboll són a les muntanyes de Prades	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9230 Rebollars (boscos de *Quercus pyrenaica*) iberoatlàntics

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41j Rebollars (boscos de *Quercus pyrenaica*) silicícoles, catalanovalencians

Unitat EUNIS corresponent

G1.7B3 Maestrazgan Pyrenean oak forests

[AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.7

Rouredes submediterrànies

41.7131+ Boscos de roure martinenc (*Quercus pubescens*), calcícoles, de la muntanya mitjana, i comunitats equivalents

Tardor a les rouredes de Santa Maria de Besora (Osona). A. Ferré

Aspecte

Boscos dominats pel roure martinenc, o bé, a les comarques de clima més continental, per híbrids en què intervé aquesta espècie. L'aspecte més típic és el d'una roureda pura, bé que algunes vegades s'hi barregen exemplars de pi roig o, més rarament, de faig, de roure sessiliflor o de tell. Sota els arbres hi ha un estrat arbustiu ben desenvolupat i divers. En canvi, l'estrat herbaci sol ser força esclarissat, i incorpora moltes plantes de les clarianes, de les vorades i de les pastures adjacents.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana (típicament estatge submontà), tot i que, en vessants calents, aquest hàbitat pot pujar més amunt dels 1.500 m d'altitud.

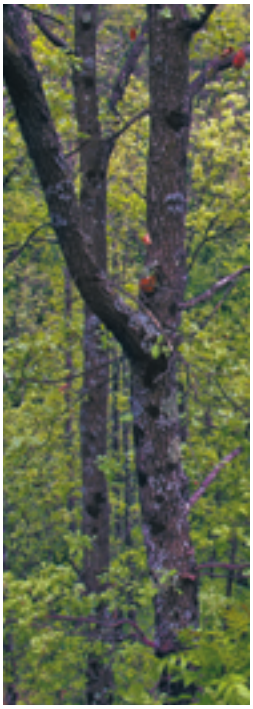
Ambients que ocupa
Es fa en orientacions diverses, però el seu màxim desenvolupament es troba en vessants assolellats. A les àrees més càlides es refugia en fondalades i peus de cingle orientats al nord, i llavors acull tells i blades.

Clima
Medioeuropeu submediterrani o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Substrats calcaris o margosos; sòls bàsics o, almenys, neutres i eutròfics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus pubescens (roure martinenc)	•		•	
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Acer monspessulanum (auró negre)			•	
Acer opalus subsp. *opalus* (blada)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Coronilla emerus (coronil·la boscana)		•	•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Colutea arborescens (espantallops)			•	
Cytisophyllum sessilifolium			•	
Viburnum lantana (tortellatge)			•	
Estrat herbaci				
Primula veris subsp. *columnae* (cucut)		•	•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)		•		
Brachypodium phoenicoides (fenàs)		•		
Campanula persicifolia			•	

Roureda vora el Sagnari (Ripollès). X. Font

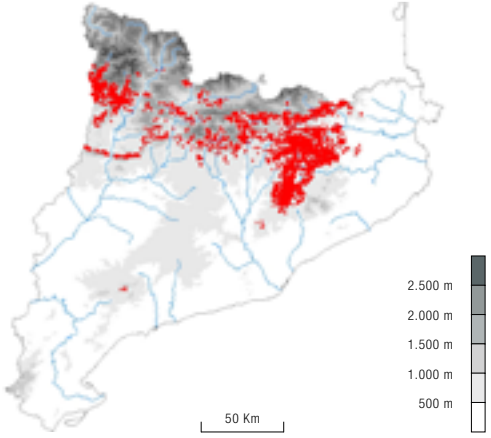
Coronil·la boscana. J. Vigo

Tortellatge. J.M. Ninot

Distribució dins el territori català

Pirineus, i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic septentrional i central (Prades). Àmpliament estès per l'estatge submontà de caràcter submediterrani. En condicions naturals, encara ocuparia més superfície.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal de la llenya i, eventualment, pasturats.

Conservació
Històricament part d'aquests boscos van ser tallats per aconseguir terreny de pastura o de conreu. També van ser reemplaçats per pinedes de pinassa i, sobretot, de pi roig. Van ser molt explotats i sovint presenten una estructura artificialitzada. Actualment, però, es troben en fase de recuperació i estan recolonitzant superfícies importants.

La regeneració i el creixement d'aquestes rouredes són processos lents que caldria no entorpir. Els incendis forestals afavoreixen la substitució dels pins per roures.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41k Rouredes de roure martinenc (*Quercus pubescens*), calcícoles, de la muntanya mitjana ☐

Unitat EUNIS corresponent

G1.7131.ES

[AF]

41.7132+ Boscos de roures (*Quercus pubescens* o híbrids), silicícoles, de la muntanya mitjana

Rouredes a la vall de Manyanet. A. Ferré

Aspecte

Boscos normalment dominats pel roure martinenc, substituït a les comarques més continentals i seques per formes hibridogèniques en què intervé aquesta espècie. De vegades hi poden créixer alguns exemplars de pi roig, de roure sessiliflor o de bedoll. El seu aspecte és generalment el d'un bosc esclarissat, per efecte d'una intensa explotació. L'estrat arbustiu està força ben desenvolupat, i a l'estrat herbaci hi abunden les plantes de les vorades i les pastures.
Aquests boscos són vicariants sobre substrat silici de les rouredes calcícoles de roure martinenc (hàbitat 41.7131+).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana, principalment estatge submontà.

Ambients que ocupa
Hàbitat que apareix en vessants d'orientacions diverses, habitualment amb bona insolació, però que defuig tant els costers extremadament secs i càlids com les obagues molt fredes.

Clima
Medioeuropeu submediterrani o mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Sempre substrats silicis; sòls àcids o acidificats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus pubescens (roure martinenc)	•		•	
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Acer monspessulanum (auró negre)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)			•	
Calluna vulgaris (bruguerola)			•	
Cytisophyllum sessilifolium			•	
Daphne laureola (lloreret)			•	
Ilex aquifolium (grèvol)			•	
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa		•	•	
Stellaria holostea (rèvola)		•	•	
Teucrium scorodonia (escorodònia)		•	•	
Carex depauperata			•	
Hieracium sabaudum			•	
Pteridium aquilinum (falguera comuna)			•	
Solidago virgaurea (vara d'or)			•	
Stachys officinalis (betònica)			•	

60

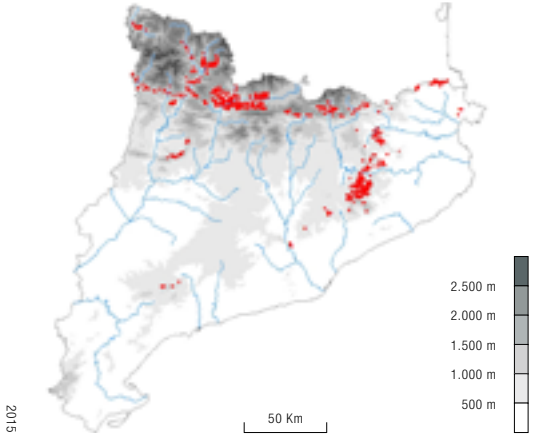
Roureda prop de Martinet (Cerdanya). X. Font

Falguera comuna. X. Llimona

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic i catalanídic septentrional i central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Pteridio-Quercetum pubescentis (Suspl.) O. Bolòs 1983

Querceto-Caricetum depauperatae Zeller 1959

Lonicero xylostei-Pinetum salzmannii Gamisans et Gruber 1988

Usos i problemes de conservació

Ús

Aprofitament forestal de la llenya i, eventualment, pasturats.

Històricament part d'aquests boscos van ser tallats per aconseguir terreny de pastura o de conreu. També van ser reemplaçats per pinedes de pi roig i, no tan sovint, per castanyedes, bedollars o pinedes de pinassa. Van ser molt explotats i sovint presenten una estructura artificialitzada. Actualment, però, es troben en fase de recuperació i estan recolonitzant superfícies importants.

La regeneració i el creixement d'aquestes rouredes són processos lents que caldria no entorpir.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41I Rouredes (de *Quercus pubescens* o híbrids), silicícoles, de la muntanya mitjana

Unitat EUNIS corresponent

G1.7132.ES

[AF]

41.714 Boscos de roures (*Quercus pubescens*, *Q.* × *cerrioides*), sovint amb alzines (*Q. ilex*), de terra baixa

Roureda amb alzines prop de Sils (la Selva). G. Mercadal

Aspecte

Rouredes de roure martinenc, o de roure cerrioide, que es troben dins del domini dels alzinars de terra baixa; per això molt sovint s'hi barregen alzines. Al sotabosc hi predominen les plantes mediterrànies, cosa que diferencia aquests boscos de les rouredes submediterrànies (hàbitats 41.7131⁺ i 41.7132⁺); però també s'hi fan diverses plantes medioeuropees, pròpies dels boscos caducifolis típics.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
En el paisatge actual, aquests boscos ocupen sobretot els vessants obacs i les fondalades frescals. De manera natural, podrien fer-se també en algunes planes al·luvials.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Principalment substrats àcids i sòls més o menys profunds.

Flora principal

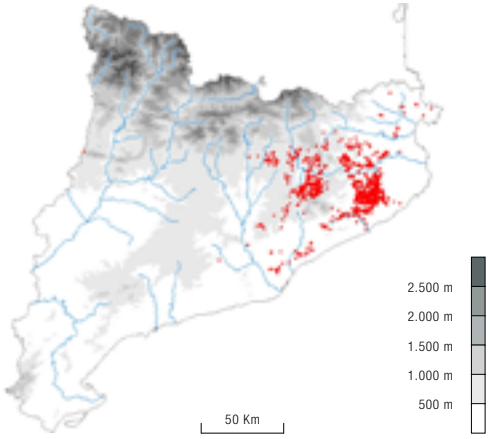
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus pubescens (roure martinenc)	•		•	
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)		•	•	
Quercus ilex (alzina)			•	
Estrat arbustiu				
Arbutus unedo (arboç)		•	•	
Rosa sempervirens (englantiner)		•	•	
Ruscus aculeatus (galzeran)		•	•	
Smilax aspera (arítjol)		•	•	
Viburnum tinus (marfull)		•	•	
Cornus sanguinea (sanguinyol)			•	
Juniperus communis (ginebre)			•	
Ligustrum vulgare (olivereta)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Estrat herbaci				
Asplenium onopteris (falzia de bosc)		•	•	
Rubia peregrina (rogeta)		•	•	
Hedera helix (heura)		•		
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)			•	
Euphorbia amygdaloides (lleteresa de bosc)			•	

Arboç. V. Canalís

Distribució dins el territori català

Prepirineus (Montsec) i territoris ruscínic, olositànic, ausosegàrric i catalanídic septentrional i central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915 subass. *quercetosum pubescentis* i *quercetosum cerrioidis*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal de la llenya i, eventualment, pasturats.

Conservació
Aquestes rouredes es troben en territoris que han sofert una intervenció humana llarga i intensa; actualment ocupen superfícies molt més petites de les que cobririen de manera natural, ja que s'han anat substituint per camps de conreu, zones urbanes i industrials i pinedes. Van ser molt explotades i sovint presenten una estructura artificialitzada. Actualment, però, presenten una certa recuperació.

Situades en un entorn de forta pressió antròpica, cal vetllar per conservar-les.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Conté un bon nombre d'espècies centreeuropees, al costat de moltes altres mediterrànies	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41m Rouredes (de *Quercus pubescens, Q.* × *cerrioides*), sovint amb alzines (*Q. ilex*), de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

G1.714 Eu-Mediterranean white oak woods

[AF]

41.7713 Boscos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)

Roureda a la conca de Tremp, prop de Gramenet. A. Ferré

Aspecte

Boscos dominats pel roure valencià o per algun dels híbrids que hi estan emparentats, de fullatge poc dens, de manera que l'estrat arbustiu és important, constituït sobretot per plantes adaptades a viure a mitja ombra. Al sotabosc s'hi fan un bon nombre d'espècies mediterrànies. Inclou també les rouredes seques amb un sotabosc arbustiu ric en esclerofil·les.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània continental. Muntanya mitjana: estatge submontà. Terra baixa: contrades mediterrànies interiors. Aquestes rouredes fan la transició entre els boscos caducifolis de tendència centreeuropea i la vegetació esclerofil·la típicament mediterrània.

Ambients que ocupa
A les zones més altes i poc seques, aquestes comunitats es desenvolupen en qualsevol orientació. En els territoris més secs i més càlids, cerca les orientacions obagues.

Clima
Mediterrani muntanyenc sec, medioeuropeu submediterrani o mediterrani continental.

Substrat i sòl
Sòls relativament profunds i carbonatats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus faginea (roure valencià)	•		•	
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica* (roures híbrids)		•	•	
Acer monspessulanum (auró negre)			•	
Acer opalus subsp. *granatense* (blada)			•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Coronilla emerus (coronil·la boscana)			•	
Genista patens (ginestera)			•	
Rosa pimpinellifolia			•	
Estrat herbaci				
Hepatica nobilis (herba fetgera)		•		
Aphyllanthes monspeliensis (jonça)		•		
Brachypodium phoenicoides (fenàs)		•		
Rubia peregrina (rogeta)		•		
Geum sylvaticum			•	
Paeonia officinalis subsp. *microcarpa* (peònia)			•	
Primula veris subsp. *columnae* (cucut)			•	
Viola willkommii (viola)			•	

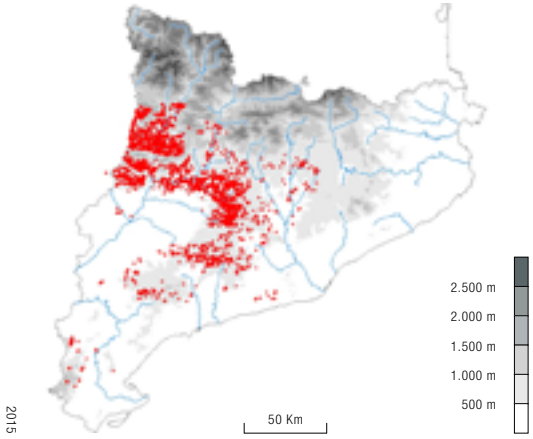
Roureda prop de Sanaüja (la Segarra). A. Ferré

Roure valencià. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris ausosegàrric i catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Violo willkommii-Quercetum fagineae Br.-Bl. et O. Bolòs 1950

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915 subass. *quercetosum valentinae*

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957 subass. *quercetosum fagineae*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal de la llenya i, eventualment, pasturats.

Conservació
Històricament part d'aquests boscos van ser tallats per aconseguir terreny de pastura o de conreu i sovint reemplaçats per pinedes de pinassa i, més rarament, de pi roig. Afectats per incendis forestals, també van ser molt explotats i sovint presenten una estructura artificialitzada. Actualment, però, es troben en fase de recuperació i estan recolonitzant superfícies importants.

A conseqüència de l'abandonament de les explotacions forestals i a causa, també, dels grans incendis de les dècades passades que van destruir moltes hectàrees de pineda, s'està produint un lent procés de recuperació d'aquestes rouredes. Cal conservar els boscos existents i vetllar perquè la regeneració natural segueixi el seu curs.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9240 Rouredes ibèriques de roure valencià (*Quercus faginea*) i de roure africà (*Quercus canariensis*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41n Rouredes de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)

Unitat EUNIS corresponent

G1.7713 Eastern Spanish *Quercus faginea* forests [AF]

41.774

Boscos de roure africà (*Quercus canariensis*), dels territoris catalanídic septentrional i olositànic

Bosc de roure africà prop de Maçanet de la Selva. L. Vilar

Aspecte

Boscos dominats pel roure africà, de vegades amb algunes alzines, trèmols, castanyers, roures martinencs o roures hibridogènics. Les denses capçades dels arbres no permeten l'establiment d'un sotabosc gaire esponerós; hi dominen les espècies nemorals, medioeuropees o submediterrànies, en bona part acidòfiles, però també n'hi ha un bon nombre de mediterrànies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Vessants orientats al nord, inclinats, frescos i sovint sotmesos a fenòmens d'inversió tèrmica, dins el domini potencial de l'alzinar amb marfull.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Sovint substrats granítics. Sòls àcids i oligotròfics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus canariensis (roure africà)	•		•	
Castanea sativa (castanyer)			•	
Quercus ilex (alzina)			•	
Quercus pubescens (roure martinenc)				•
Estrat arbustiu				
Crataegus monogyna (arç blanc)			•	
Erica scoparia (bruc d'escombres)			•	
Lonicera periclymenum (lligabosc)			•	
Estrat herbaci				
Hedera helix (heura)		•		
Asplenium onopteris (falzia de bosc)			•	
Carex depressa			•	
Hieracium gr. *sabaudum*			•	
Holcus mollis			•	
Lathyrus linifolius			•	
Luzula forsteri			•	
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Serratula tinctoria			•	
Stachys officinalis (betònica)			•	
Teucrium scorodonia (escorodònia)			•	

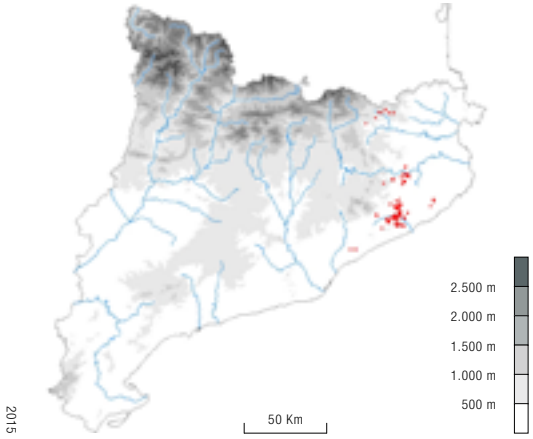
Lligabosc. A. Petit

Roure africà. A. Petit

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional i Prepirineus orientals (alta Garrotxa).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici-Quercetum canariensis O. Bolòs 1954

Sorbo-Quercetum canariensis O. Bolòs 1959

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, sotmès eventualment a aprofitaments forestals.

Conservació
Algunes de les rouredes de roure africà van ser substituïdes per castanyedes. L'explotació forestal pot alterar-ne l'estructura, però actualment són boscos amb una naturalitat força elevada.

Tenint en compte que aquests boscos són excepcionals a Catalunya i que ocupen superfícies petites, cal vetllar per conservar-los.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Refugi de plantes eurosiberianes en ple domini dels alzinars. El roure africà, d'àrea iberomagribina, és una espècie força rara al territori català	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9240 Rouredes ibèriques de roure valencià (*Quercus faginea*) i de roure africà (*Quercus canariensis*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41o Rouredes de roure africà (*Quercus canariensis*), dels territoris catalanídic septentrional i olositànic

Unitat EUNIS corresponent

G1.774 Catalonian *Quercus canariensis* stands [AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.8

Boscos mixtos de caducifolis, submediterranis

41.835+

Boscos mixtos de caducifolis, amb abundància de blada de fulla petita *(Acer opalus* subsp. *granatense*), termòfils, del territorri catalanídic central i meridional

Bosquets de blada a l'obaga de la Portella (muntanyes de Vandellòs, Baix Camp). A. Petit

Aspecte

Boscos mixtos, no gaire alts, en què sol ser abundant la blada de fulla petita, amb la qual poden barrejar-se altres arbres caducifolis, com ara la moixera, i aciculifolis com el teix, el pi roig... Sota seu hi ha un estrat arbustiu, relativament dens i alt dominat pel boix i per l'avellaner, i que sol dur també grèvol i corner. L'estrat herbaci és força ric en plantes de caràcter eurosiberià pròpies de les rouredes submediterrànies i de les fagedes xeromesòfiles. Es tracta d'una comunitat relacionada florísticament i ecològicament amb les teixedes (hàbitat 42.A75).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Peu de cingles, vessants ombrívols i abruptes; fondalades obagues poc o molt pendents.

Clima
Mediterrani muntanyenc. Topoclima relativament humit.

Substrat i sòl
Substrats calcaris; sòls profunds i pedregosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Acer opalus subsp. *granatense* (blada)		•	•	
Sorbus aria (moixera)		•		
Taxus baccata (teix)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)		•	•	
Buxus sempervirens (boix)		•		
Ilex aquifolium (grèvol)			•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)				•
Estrat herbaci				
Sanicula europaea (sanícula)			•	
Mercuralis perennis (melcoratge de bosc)			•	
Poa nemoralis			•	
Hedera helix (heura)		•		
Hepatica nobilis (herba fetgera)		•		
Viola sylvestris (viola)		•		
Helleborus foetidus (marxívol)		•		
Melica uniflora			•	
Geum sylvaticum (cariofil·lada boscana)			•	

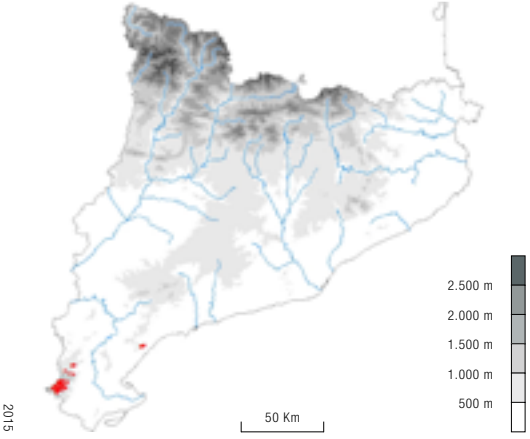
Blada de fulla petita (flors). R. M. Masalles

Blada de fulla petita (fulles). J.M. Álvarez de la Campa.

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic central i meridional. Entre uns 700 i 1200 m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saniculo europeae-Taxetum baccatae O. Bolòs 1967 subass. *aceretosum hispanici*

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús.

Conservació

Com que ocupen sempre superfícies petites són especialment sensibles a qualsevol tipus d'intervenció que s'hi dugui a terme (explotació forestal, obertura de camins, etcètera).

Ocupen uns indrets que són refugi de plantes rares en el territori on apareix.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**21**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G1.7C35.ES

[JC/AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.9

Castanyedes

41.9 Castanyedes, acidòfiles, de la muntanya mitjana i de terra baixa

Castanyedes i alzinars a les Guilleries. A. Ferré

Aspecte

Boscos densos, amb dominància del castanyer. La composició florística del sotabosc és molt diversa, segons els territoris i els dominis forestals on es fa la castanyeda, però sempre amb presència d'espècies acidòfiles. Generalment l'estrat arbustiu és pobre, fruit dels tractaments forestals. Depenent del tipus d'explotació, tenim castanyedes grosses, amb arbres robustos i vells, o perxades (castanyedes de rebrot), amb plançons que surten de les soques tallades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà. Muntanya mediterrània marítima. Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Ambients frescals, principalment vessants orientats al nord.

Clima
Medioeuropeu submediterrani. Mediterrani muntanyenc subhumit. Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Substrats silicis. Sòls sense carbonats, àcids i pobres en nutrients.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Castanea sativa (castanyer)	•		•	
Quercus canariensis (roure africà)			•	
Quercus petraea (roure sessiliflor)			•	
Estrat arbustiu				
Erica arborea (bruc boal)			•	
Sarothamnus scoparius (gódua)			•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Estrat herbaci				
Pteridium aquilinum (falguera comuna)		•	•	
Luzula forsteri			•	
Stachys officinalis (betònica)			•	
Teucrium scorodonia (escorodònia)			•	

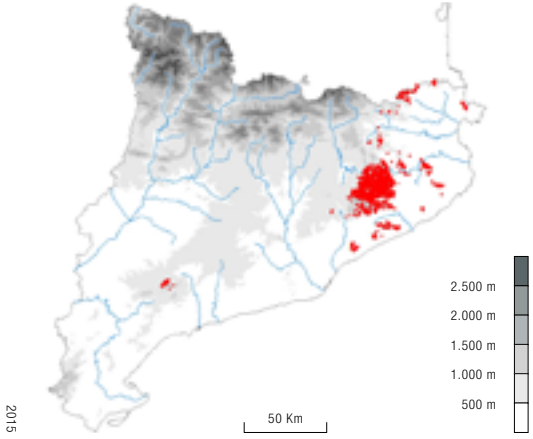
Perxada a Amer (la Selva). A. Ferré

Castanyer. M. Masclans

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals i territoris ruscínic, olositànic i catalanídic septentrional i central (muntanyes de Prades).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952

Teucrio scorodoniae-Quercetum petraeae Lapraz 1966 em. O. Bolòs 1983

Carici-Quercetum canariensis O. Bolòs 1954

Doronico pardalianchis-Fraxinetum excelsioris O. Bolòs, J.M. Montserrat & A. Romo 1993

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de castanyes.

Conservació
Les castanyedes es veuen afectades per molts impactes. La tala arreu en perxades ocasiona pèrdues importants de sòl i sovint es troben en mal estat per efecte de diverses malalties i paràsits d'origen asiàtic. Durant la tardor alguns rodals fàcilment accessibles pateixen una freqüentació més o menys intensa. A més, en alguns casos han estat plantades en zones subòptimes per a l'espècie, cosa que en minva la productivitat i les fa sensibles al canvi climàtic i a les malalties.

El castanyer és un arbre originari de la Mediterrània oriental que al nostre país ha estat plantat des de temps antics, principalment en el domini de les rouredes silicícoles. Les castanyedes velles tenen un valor patrimonial molt elevat. Existeixen diversos projectes per valoritzar-les i conservar-les.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9260 Castanyedes

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41p Castanyedes, acidòfiles, de la muntanya mitjana i de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

G1.7D Chestnut woodland [AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.B

Bedollars

41.B312+ Bosquets de bedoll pubescent (*Betula pubescens*), de vegades amb pi negre (*Pinus uncinata*), moixera de guilla (*Sorbus aucuparia*)..., de l'estatge subalpí dels Pirineus

Bedollar a la vall Ferrera. J. Carreras

Aspecte

Bosquets dominats per caducifolis, especialment pel bedoll pubescent, amb el qual solen barrejar-se la moixera de guilla, el pi negre, el bedoll i, fins i tot, el faig. L'estrat arbustiu és important, amb abundància de neret i nabinera. Les plantes que hi viuen estan adaptades a condicions de forta innivació.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí superior.

Ambients que ocupa
Vessants molt obacs, ben innivats, desfavorables al pi negre, on aquests bedollars poden constituir el límit superior natural del bosc.

Clima
Subalpí humit, amb nevades abundants.

Substrat i sòl
Normalment substrat silici. Sòls àcids i oligotròfics, humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Betula pubescens (bedoll pubescent)	•		•	
Pinus uncinata (pi negre)			•	
Fagus sylvatica (faig)			•	
Sorbus aucuparia (moixera de guilla)			•	
Estrat arbustiu				
Rhododendron ferrugineum (neret)	•		•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Rosa pendulina (roser alpí)			•	
Sorbus chamaemespilus (moixera nana)			•	
Estrat herbaci				
Homogyne alpina		•	•	
Blechnum spicant			•	
Euphorbia hyberna			•	

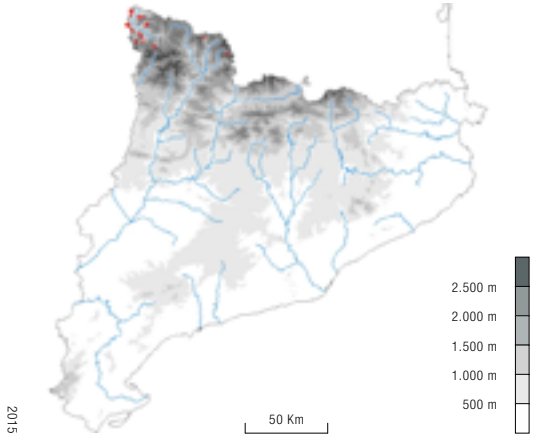
78

Blechnum spicant. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran i capçaleres de la vall de Cardós i la vall Ferrera).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saxifrago geranioidis-Rhododendretum ferruginei Br.-Bl. 1939 subass. *betuletosum pubescentis* (= *Betuletum pubescenti-carpaticae* Rivas-Martínez & Costa 1998)

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

A causa de la raresa d'aquests bosquets, cal evitar de fer-hi qualsevol intervenció.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41q Bosquets de bedoll pubescent (*Betula pubescens*), de vegades amb pi negre (*Pinus uncinata*), moixera de guilla (*Sorbus aucuparia*)..., de l'estatge subalpí dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G1.91312.ES

[AF]

41.B331+ Bedollars higròfils, acidòfils, dels Pirineus

Bedollars prop les bordes de Noarre (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Comunitats forestals que solen tenir l'aspecte d'un bedollar dens. De vegades, s'hi poden trobar alguns peus d'altres espècies arbòries, com ara el roure sessiliflor, el freixe, el trèmol i, més rarament, el roure pènol, el pi roig i el pi negre. A l'estrat arbustiu és força constant, i sovint abundant, l'avellaner. L'estrat herbaci comprèn un nombrós grup de plantes acidòfiles, barrejades amb espècies pròpies de les fagedes i d'altres boscos frescals. En alguns casos, l'estrat muscinal està força ben constituït.
El contingent de plantes nemorals diferencia aquests boscos d'altres bedollars dels Pirineus (hàbitat 41.B332+).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Indrets obacs, preferentment bases dels vessants i costers pendents. Aquests boscos poden considerar-se vicariants de les fagedes acidòfiles, ja que creixen en territoris anàlegs però poc idonis per al faig.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats silicis. Sòls àcids, pobres, poc profunds però relativament humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Betula pendula (bedoll)	•			
Quercus petraea (roure sessiliflor)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)	•			
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa		•	•	
Luzula nivea		•	•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Lathyrus linifolius			•	
Melampyrum pratense (xuclador)			•	
Phyteuma spicatum			•	
Prenanthes purpurea			•	
Veronica urticifolia			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens			•	
Rhytidiadelphus triquetrus			•	
Pleurozium schreberi			•	

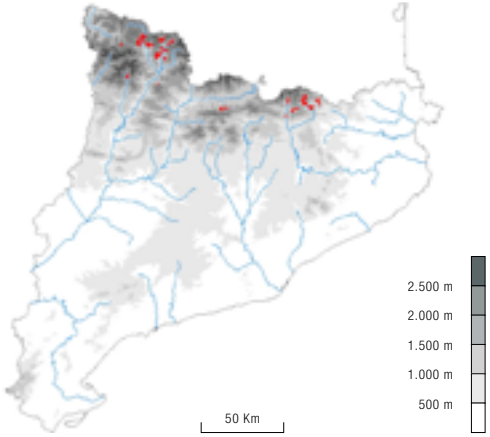
Nabinera. X. Font

Bedoll. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus, entre la vall de Camprodon, a llevant, i l'Aran, a ponent.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veronico urticifoliae-Betuletum pendulae Vigo 1984

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41r Bedollars higròfils, acidòfils, dels Pirineus ☐

Unitat EUNIS corresponent

G1.91331.ES

[AF]

41.B332+ Altres bedollars, sovint secundaris, pirinencs (i del territori catalanídic septentrional)

Bedollars secundaris a la tardor. A. Ferré

Aspecte

Boscos caducifolis dominats pel bedoll, generalment poc densos. El sotabosc és molt divers, depenent de l'ambient on es troben, tot i que solen abundar-hi les plantes heliòfiles pròpies de les pastures i les vorades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i estatge subalpí.

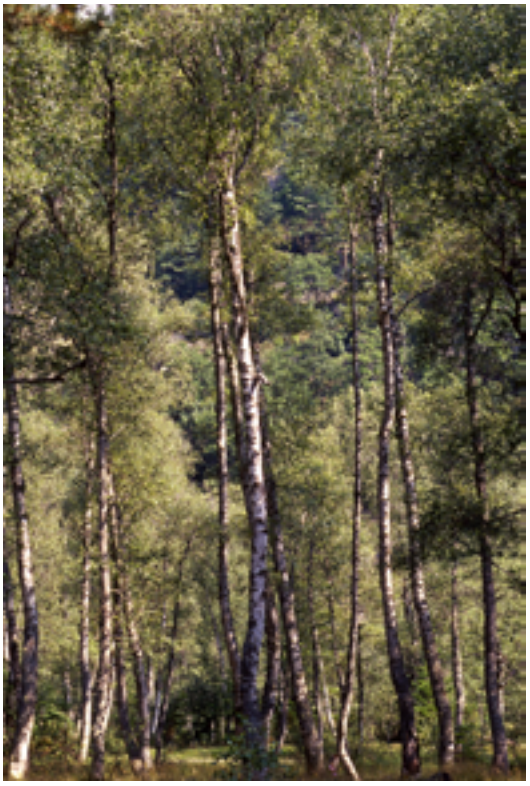
Ambients que ocupa
Ambients molt diversos, tant obacs com solells, però sovint en vessants més o menys inclinats.

Clima
Medioeuropeu i subalpí.

Substrat i sòl
Substrats àcids; sòls sovint poc profunds.

Flora principal

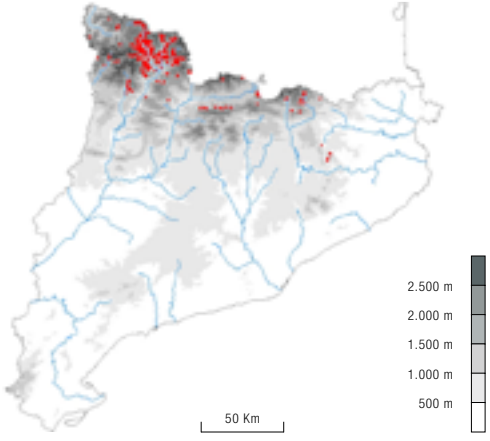
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Betula pendula (bedoll)	•			
Populus tremula (trèmol)			•	
Salix caprea (gatsaule)			•	
Estrat arbustiu				
Calluna vulgaris (bruguerola)		•		
Genista balansae subsp. *europaea* (bàlec)		•		
Juniperus communis (ginebre)		•		
Ribes alpinum (cirerola)			•	
Estrat herbaci				
Cruciata glabra (creuera)		•		
Deschampsia flexuosa		•		
Anthoxantum odoratum (gram d'olor)				•
Euphorbia cyparissias (lleterola)				•

Bedollar al Pla de Boavi (Pallars Sobirà). R. M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus; més rarament al territori olositànic. En territoris sotmesos a tales seculars, com passa en algunes valls pallareses, aquests boscos ocupen vessants sencers.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Hylocomio-Pinetum catalaunicae Vigo 1968

Veronico officinalis-Pinetum sylvestris Rivas Mart. 1968

Pteridio-Quercetum pubescentis (Suspl.) O. Bolòs 1983

Rhododendro ferruginei-Pinetum uncinatae Rivas Mart. 1968

Teucrio scorodoniae-Quercetum petraeae Lapraz 1966 em. O. Bolòs 1983

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Antigament carbonejats, avui en dia pràcticament no s'exploten.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que, amb el temps, la seva dinàmica natural els pot portar a desaparèixer de molts indrets, substituïts per boscos més madurs.

Aquests bedollars sovint són el resultat de la degradació d'altres comunitats forestals, molt diverses, principalment pinedes de pi roig, rouredes, avetoses o pinedes de pi negre. Altres cops són conseqüència de pertorbacions naturals (grans allaus, incendis...) que van destruir els boscos originaris, dels quals constitueixen etapes de reconstitució.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41s Bedollars secundaris, pirinencs (i del territori catalanídic septentrional) ☐

Unitat EUNIS corresponent

G1.91332.ES

[AF]

41.B333+ Boscos de bedolls (*Betula pubescens*, *B. pendula*), amb sotabosc de megafòrbies, dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus

Bedollar amb megafòrbies prop les bordes de Civís (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Boscos dominats per bedolls (principalment el comú, però també el pubescent), als quals sol afegir-se el trèmol. L'estrat arbustiu és poc important, representat per individus esparsos de ginebre. En canvi, l'estrat herbaci és divers i ufanós, format sobretot per megafòrbies i per plantes dels boscos caducifolis mesohigròfils.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana (estatge altimontà) i estatge subalpí.

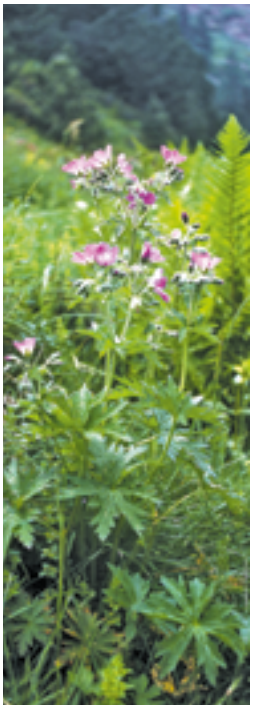
Ambients que ocupa
Vessants obacs, molt frescals.

Clima
Medioeuropeu o subalpí.

Substrat i sòl
Substrat silici. Sòls generalment àcids, profunds, amb abundant matèria orgànica.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Betula pendula (bedoll)	•			
Betula pubescens (bedoll pubescent)			•	
Populus tremula (trèmol)				•
Estrat arbustiu				
Rosa pendulina		•	•	
Juniperus communis (ginebre)				•
Estrat herbaci				
Geranium sylvaticum (gerani de bosc)		•	•	
Ranunculus serpens subsp. *nemorosus* (botó d'or)		•	•	
Veratrum album (veladre)		•	•	
Hypericum maculatum (pericó)		•		
Aconitum vulparia (tora blanca)			•	
Campanula precatoria			•	
Daphne mezereum (tintorell)			•	
Hieracium prenanthoides			•	
Phyteuma spicatum			•	
Polygonatum verticillatum			•	
Thalictrum aquilegifolium			•	

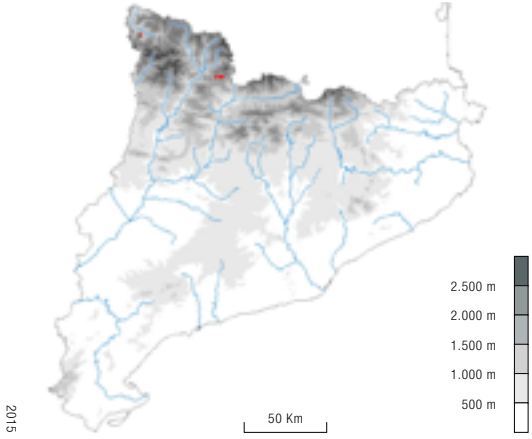
Gerani de bosc. J. Vigo

Bedoll pubescent. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (Pallars Sobirà i Vall d'Aran).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veratro-Betuletum prov.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, sotmès eventualment a pastura.

Conservació
Aquests bedollars sovint presenten una estructura forestal desequilibrada, amb manca d'arbres joves i molts exemplars de rebrot. La pastura de vaques té una incidència negativa sobre el sotabosc d'alguns dels rodals. Ocupen molt poca superfície, fet pel qual l'hàbitat és vulnerable a qualsevol mena d'agressió.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat) Conté una gran riquesa d'espècies	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41t Bedollars (de *Betula pubescens*, *B. pendula*), amb sotabosc de megafòrbies, dels estatges altimontà i subalpí dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G1.91333.ES

[AF]

41

Boscos caducifolis, planifolis

41.D

Tremoledes

41.D3 Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*), mesohigròfiles, de l'estatge montà dels Pirineus

Tremoleda a la vall de Ribes (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos densos, dominats pel trèmol, acompanyat molt sovint d'altres arbres planifolis, més rars: freixes, bedolls, pollancres, nogueres, cirerers, etc. L'estrat arbustiu és dens, gairebé sempre dominat per l'avellaner, però també s'hi fan altres arbustos, com ara l'arç blanc, el boix, el sanguinyol, etc. L'estrat herbaci és força divers, constituït sobretot per plantes comunes a les freixenedes i a d'altres boscos higròfils, bé que presenta un recobriment molt variable, depenent de la densitat dels estrats superiors, de la freqüentació del bestiar, de la humitat del sòl, etc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Ambients frescals, a les bases de vessant i als fondals, en indrets amb poca insolació. En alguns casos, aquests boscos colonitzen prats de dall o conreus que, després de l'abandó de l'activitat agrícola, es troben en franca reforestació, amb dominància temporal del trèmol, un arbre oportunista que té un creixement força ràpid.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls profunds i humits.

Flora principal

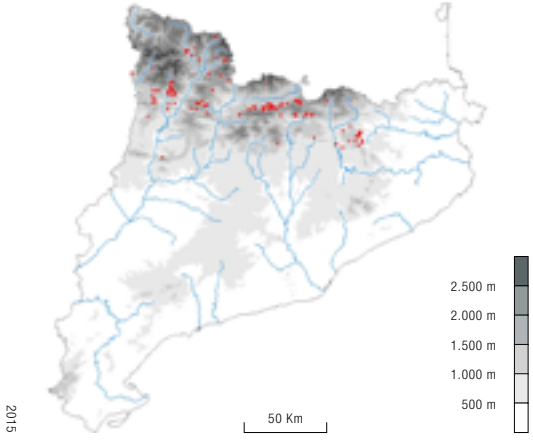
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Populus tremula (trèmol)	•		•	
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)		•	•	
Prunus avium (cirerer)			•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)	•		•	
Crataegus monogyna (arç blanc)		•	•	
Cornus sanguinea (sanguinyol)			•	
Estrat herbaci				
Stellaria holostea (rèvola)		•	•	
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)			•	
Cardamine impatiens			•	
Geum urbanum (herba de Sant Benet)			•	
Poa nemoralis			•	

Trèmol. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus, sobretot els axials; més rarament, Prepirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Brachypodio sylvatici-Fraxinetum excelsioris Vigo 1968

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Les tremoledes tenen un interès notable per a la fauna perquè són boscos on els picots fan cavitats amb facilitat. A més, afavoreixen la reconstitució del bosc potencial, que sol correspondre, sovint, a una freixeneda o a una altra mena de bosc higròfil.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41u Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*)

Unitat EUNIS corresponent

G1.923 Montane aspen stands

[AF]

41.D4

Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*), mesòfiles, sovint sense sotabosc forestal, de la muntanya mitjana (i del país dels boscos esclerofil·les)

Trèmols i sureres a les Gavarres. A. Ferré

Aspecte

Bosquets de densitat variable, dominats pel trèmol, un arbre de creixement ràpid i amb bona capacitat per colonitzar espais oberts. Vist que es tracta majoritàriament de comunitats secundàries, hi podem trobar, acompanyant el trèmol, una gran varietat d'espècies arbòries: bedoll, faig, avet, pi roig, pi negre, roures i, fins i tot, alzina, sempre en proporcions poc importants. Els estrats arbustiu i herbaci són molt variables, depenent de l'estadi de recuperació en què es trobi el bosc i de les condicions ecològiques de cada indret.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Principalment muntanya mitjana; rarament estatge subalpí i muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Clarianes forestals, antigues estassades, antics conreus o prats de dall, sobretot en llocs relativament frescals, dins el domini de les fagedes, les avetoses, les pinedes de pi roig, les rouredes i els alzinars muntanyencs.

Clima
Principalment medioeuropeu, però també subalpí o mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls relativament humits i profunds.

Flora principal

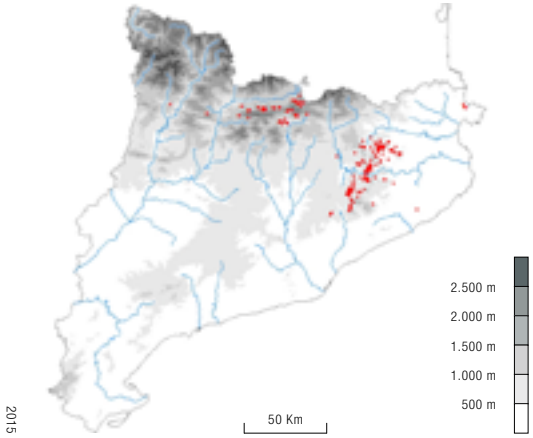
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Populus tremula (trèmol)	•		•	
Estrat arbustiu				
Clematis vitalba (vidalba)			•	
Rubus idaeus (gerdera)			•	
Salix caprea (gatell)			•	
Buxus sempervirens (boix)				•
Corylus avellana (avellaner)				•
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Estrat herbaci				
Fragaria vesca (maduixera)		•	•	
Epilobium angustifolium			•	

Grup de trèmols prop de Tuixén (Alt Urgell). A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territoris olositànic, ruscínic i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Fragario-Populetum tremulae O. Bolòs 1979

Hylocomio-Pinetum catalaunicae Vigo 1968

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts.

Les tremoledes tenen un interès notable per a la fauna perquè són boscos on els picots fan cavitats amb facilitat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

41u Tremoledes (bosquets de *Populus tremula*)

Unitat EUNIS corresponent

G1.924 Sub-Mediterranean aspen stands

[AF]

42

Boscos aciculifolis

42.1

Avetoses

42.112 Avetoses del territori de les fagedes, neutròfiles

Avetosa sobre Casau (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Boscos d'avets densos, molt rics florísticament, constituïts per dos estrats principals: un d'arbori amb predominança de l'avet i sovint també amb faig; i un d'herbes i molses, que comprèn un nombre important d'espècies nemorals, pròpies més aviat de les fagedes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

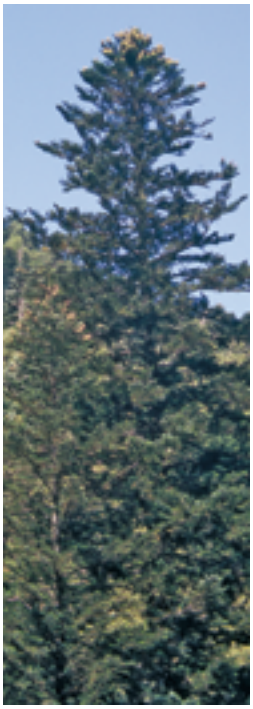
Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
En general, calcoesquistos o esquistos poc àcids, i sòls humífers, eutròfics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Fagus sylvatica (faig)			•	
Estrat herbaci i muscinal				
Festuca altissima		•	•	
Galium odoratum (espunyidella d'olor)			•	
Saxifraga umbrosa			•	
Scilla lilio-hyacinthus (joliu)			•	
Phyteuma spicatum			•	
Melica uniflora			•	
Ranunculus serpens			•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)				•
Hylocomium splendens				•
Rhytidiadelphus triquetrus				•

94

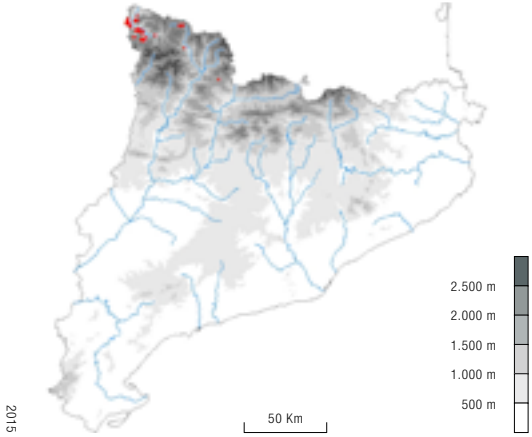
Bosc d'avets a l'Artiga de Lin (Vall d'Aran). R. Quadrada

Espunyidella d'olor. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scillo liliohyacinthi-Fagetum sylvaticae Br.-Bl. ex O. Bolòs 1957 subass. abietetosum (incl. *Festuco altissimae-Abietetum albae* Rivas Mart. 1968)

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
L'activitat forestal pot comportar una regularització del bosc. L'absència de clarianes fa que l'avetosa sigui molt ombrívola i això comporta l'empobriment del sotabosc.

Atesa la poca superfície que ocupa, convindria molta prudència a l'hora d'explotar-lo.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística *Festuca altíssima* és una planta molt rara a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42a Avetoses neutròfiles de l'estatge montà

Unitat EUNIS corresponent

G3.112 Neutrophile Hercynio-Alpine fir forests

[JC]

42.113 Avetoses dels Pirineus interiors, acidòfiles

Bedollar i avetosa de lo Pago (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Boscos d'avets, densos i ombrívols, no gaire rics florísticament, estructurats en un estrat arbori en què gairebé només hi ha avets i un d'herbaci i muscinal molt desenvolupat, que pot arribar a cobrir una part important del sòl. Pot haver-hi també un estrat arbustiu format per avets joves i per algun caducifoli.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i altimontà).

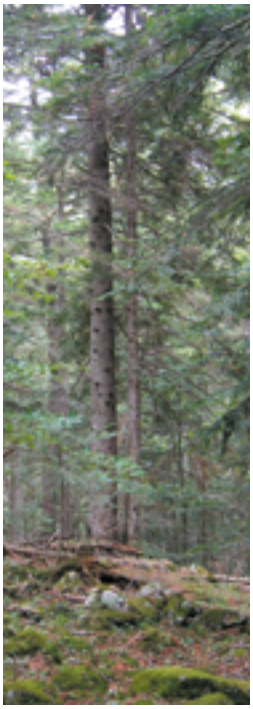
Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescals.

Clima
Subalpí humit.

Substrat i sòl
Terrenys àcids o sòls acidificats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Estrat arbustiu				
Abies alba (avet)		•	•	
Lonicera nigra (xuclamel negre)			•	
Estrat herbaci i muscinal				
Hylocomium splendens		•		
Rhytidiadelphus triquetrus		•		
Goodyera repens			•	
Galium rotundifolium			•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)			•	
Ptilium crista-castrensis			•	
Pyrola spp.			•	
Prenanthes purpurea				•

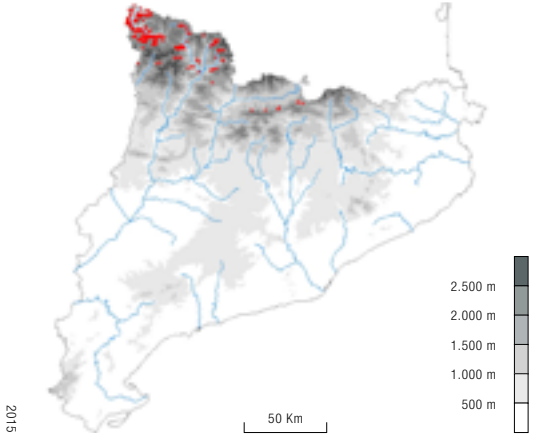
Avetosa al Gerdar de Sorpe (Pallars Sobirà). A. Ferré

Ptilium crista-castrensis. V. Canalís

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Goodyero-Abietetum (Br.-Bl.) O. Bolòs 1957 em. nom. Rivas Mart. 1968

Hylocomio-Pinetum catalaunicae Vigo 1968 subass. *abietetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús

Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets. Ocasionalment recol·lecció de pinyes.

Conservació

Sense problemes de conservació coneguts, si bé una gestió forestal no sostenible pot eliminar els atributs propis de boscos madurs. En aquest sentit, les formacions homogènies d'avet tenen un sotabosc molt pobre. La regeneració natural és bona.

A la Vall d'Aran algunes d'aquestes avetoses estan extensament parasitades pel vesc

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes plantes poc corrents a Catalunya, com ara la molsa *Ptilium crista-castrensis*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42b Avetoses acidòfiles de l'estatge montà (i del subalpí)

Unitat EUNIS corresponent

G3.113 Pyrenean fir forests

[JC]

42.122 Avetoses del territori de les fagedes, calcícoles

Avetosa a la baga de Campelles (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos d'avets, relativament densos, amb un estrat arbori dominat totalment per l'avet, un d'arbustiu amb abundància de boix i un d'herbaci amb algunes plantes pròpies més aviat de les fagedes, però de vegades molt pobre.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Calcàries i calcoesquistos; sòls eutròfics.

Flora principal

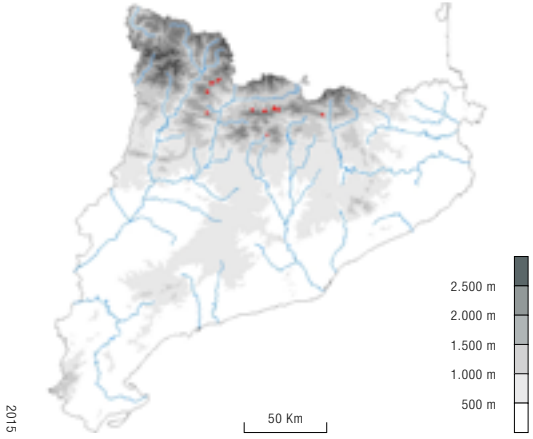
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Daphne mezereum (tintorell)			•	
Estrat herbaci				
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	
Poa nemoralis			•	
Mycelis muralis			•	
Pyrola spp.			•	
Monotropa hypopitys (espàrrec bord)			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens				•

Tintorell. J. Carreras

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952 subass. *abietetosum*

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957 subass. *abietetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
És afectat puntualment per tales abusives que poden incidir negativament sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs.

Convindria fer-ne un aprofitament forestal moderat, especialment en indrets de fort pendent i allà on l'avet es troba en condicions subòptimes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42c Avetoses calcícoles de l'estatge montà

Unitat EUNIS corresponent

G3.122 Outer Alpine calcicolous fir forests

[JC]

42.124+ Avetoses amb *Pulsatilla font-queri*, calcícoles, de l'estatge subalpí dels Pirineus

Avetosa a la serra del Verd. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos constituïts per un estrat arbori d'avets (amb algun pi negre dispers) i un sotabosc herbaci molt semblant al del bosc de pi negre amb pulsatil·la (hàbitat 42.425).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i altimontà).

Ambients que ocupa
Vessants obacs, molt pendents.

Clima
Subalpí subcontinental.

Substrat i sòl
Substrat calcari; sòls poc o molt pedregosos.

Flora principal

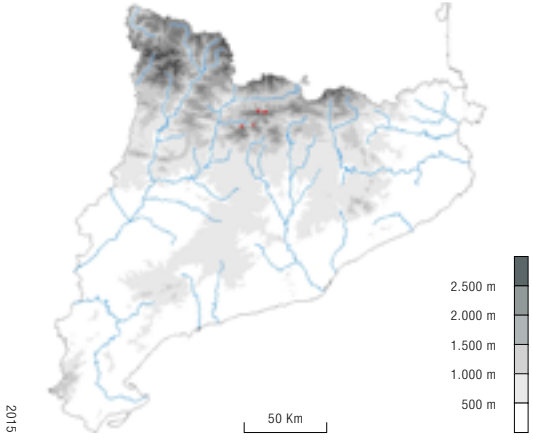
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Estrat herbaci				
Pulsatilla alpina subsp. *font-queri* (flor del vent)			•	
Festuca gautieri (ussona)			•	
Pyrola spp.			•	
Valeriana montana			•	

Flor del vent. X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus (serra de Cadí i muntanyes properes).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Pulsatillo-Pinetum uncinatae Vigo 1974 var. d'*Abies alba*

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment aprofitament forestal.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, si bé resulten vulnerables al canvi climàtic.

Les mostres més extenses es localitzen dins d'àrees protegides. Convindria no tallar aquestes avetoses, tenint en compte la poca superfície que ocupen en territori català i els forts pendents on es fan.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42d Avetoses amb *Pulsatilla font-queri*, calcícoles, de l'estatge subalpí dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.125.ES

[JC]

42.132 Avetoses del territori de les fagedes, acidòfiles

L'Aveteda del Montseny. A. Ferré

Aspecte

Boscos d'avets força densos, constituïts per un estrat arbori monoespecífic i un d'herbaci (i muscinal) més aviat pobre florísticament i poc desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

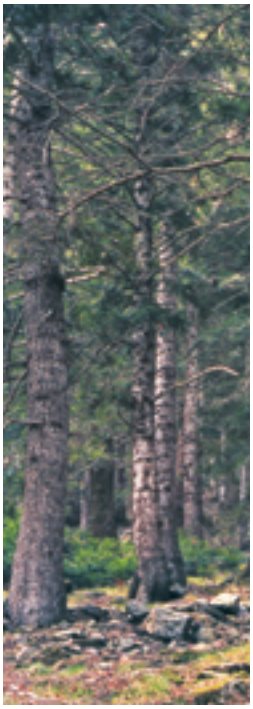
Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Esquistos i granits; sòls marcadament àcids.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Estrat arbustiu				
Ilex aquifolium (grèvol)				•
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa		•		
Luzula nivea			•	
Anemone nemorosa (buixol)			•	

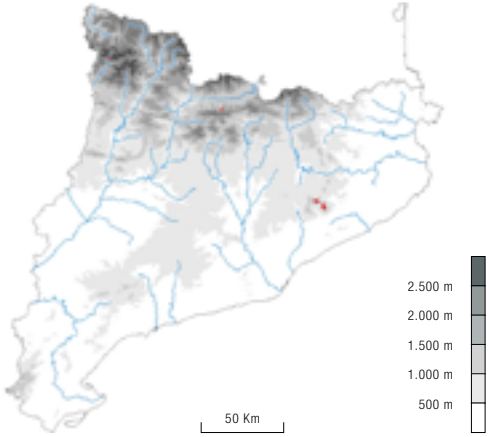
Bosc d'avets al Montseny (Vallès Oriental). I. Soriano

Avet. J. Carreras

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanídic septentrional (Montseny).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952 subass. *abietetosum*

Usos i problemes de conservació

Ús
Recol·lecció de bolets. Sotmès eventualment a aprofitament forestal.

Conservació
Vulnerable davant el canvi climàtic, especialment al Montseny.

Les avetoses del Parc Natural del Montseny tenen un valor afegit pel fet del seu isolament, la poca superfície que ocupen i perquè són les més meridionals de la península Ibèrica. En aquest espai natural protegit han estat objecte de diversos projectes de conservació i millora.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42b Avetoses acidòfiles de l'estatge montà (i del subalpí)

Unitat EUNIS corresponent

G3.132 Acidophile Hercynio-Alpine fir forests

[JC]

42.1331 Avetoses amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfiles, de l'estatge subalpí dels Pirineus

Avetosa a Dellui (Alta Ribagorça). E. Carrillo

Aspecte

Avetoses estretament relacionades amb les pinedes de pi negre amb neret (unitat 42.413). Comprenen un estrat arbori presidit per l'avet, un d'arbustiu dominat pel neret, un d'herbaci integrat per plantes nemorals, algunes de les quals comunes amb les fagedes, i un de muscinal ben desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, ben innivats, i sovint molt pendents.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Terrenys àcids o sòls acidificats.

Flora principal

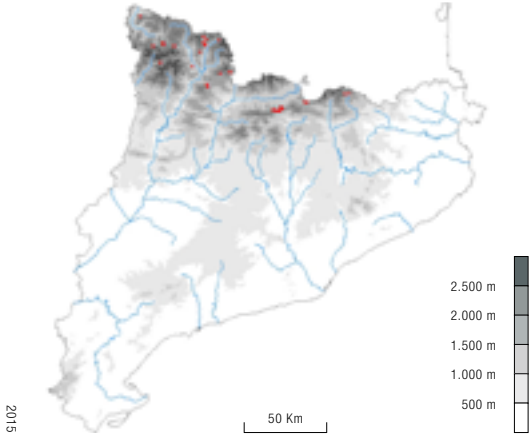
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)	•		•	
Pinus uncinata (pi negre)			•	
Sorbus aucuparia (moixera de guilla)			•	
Estrat arbustiu				
Rhododendron ferrugineum (neret)		•	•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Lonicera nigra (xuclamel negre)			•	
Estrat herbaci				
Deschampsia flexuosa			•	
Phyteuma spicatum			•	
Luzula sylvatica			•	
Pulmonaria affinis (pulmonària)			•	
Homogyne alpina			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens				•
Rhytidiadelphus triquetrus				•

Xuclamel negre. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rhododendro ferruginei-Pinetum uncinatae Rivas Mart. 1968 subass. *abietetosum* (= *Saxifrago geranioidis-Rhododendretum ferruginei* Br.-Bl. 1939 subass. *abietetosum*)

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
És afectat puntualment per tales abusives que poden incidir negativament sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant això, la regeneració natural és bona.

Convindria fer-ne un aprofitament forestal moderat, especialment en indrets de fort pendent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Conté algunes plantes rares a Catalunya, com ara l'orquídia humícola *Listera cordata*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42e Avetoses amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfiles, de l'estatge subalpí dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.1331 Pyrenean alpenrose fir forest

[JC]

42

Boscos aciculifolis

42.4

Boscos de pi negre

42.413

Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) generalment amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfils i mesòfils, dels obacs pirinencs

Bosc de Ribes (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Boscos amb dominància de pi negre. En estat de desenvolupament òptim, els arbres són alts i creixen espessos, però rarament aquests boscos resulten gaire ombrívols, a causa de la forma llarga i estreta de les capçades dels pins. En general comprenen, a banda del dosser arbori, tres altres estrats poc o molt diferenciats: un d'arbustiu alt, dominat pel neret; un d'arbustiu baix, format essencialment per la nabinera; i un d'inferior, amb plantes herbàcies, líquens i molses. Aquestes darreres solen fer tapissos extensos. A les zones més elevades, aquest bosc pot esdevenir, de manera natural, poc o molt esclarissat i establir un trànsit gradual vers els neretars (unitat 31.42).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (rarament a l'altimontà).

Ambients que ocupa
Típicament vessants obacs, amb bona innivació. En el paisatge actual, només en alguns vessants poc explotats aquesta pineda ateny realment el seu límit natural superior; en general, la pressió de la pastura l'ha expulsat de les parts més altes.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Sempre terrenys àcids (o sòls acidificats).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus uncinata (pi negre)	•		•	
Sorbus aucuparia (moixera de guilla)			•	
Estrats arbustius				
Rhododendron ferrugineum (neret)	•		•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)	•		•	
Sorbus chamaemespilus (moixera nana)			•	
Estrat herbaci				
Pyrola secunda			•	
Pyrola minor			•	
Pyrola uniflora			•	
Listera cordata			•	
Deschampsia flexuosa				•
Hepatica nobilis (herba fetgera)				•
Oxalis acetosella (pa de cucut)				•
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens		•	•	
Pleurozium schreberi		•	•	
Rhytidiadelphus triquetrus		•	•	

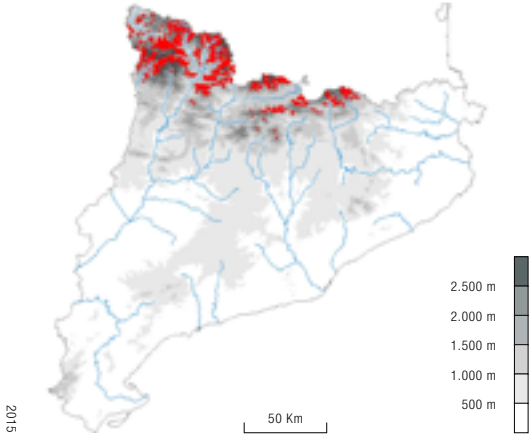
Boscos de pi negre sobre Aränser (la Cerdanya). X. Font

Pyrola uniflora. J. Carreras

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus). En condicions naturals s'enfila fins als 2.300-2.500 m d'altitud, fent el límit superior del bosc a bona part de la serralada.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rhododendro ferruginei-Pinetum uncinatae Rivas Mart. 1968 (= *Saxifrago geranioidis-Rhododendretum ferruginei* Br.-Bl. 1939 subass. *pinetosum uncinatae*)

Hylocomio-Pinetum catalaunicae Vigo 1968 var. de *Pinus uncinata*

Usos i problemes de conservació

Ús

Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació

L'obertura de pistes d'esquí a l'estatge subalpí sovint comporta la tala d'aquestes pinedes. És afectat puntualment per tales abusives que poden incidir negativament sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant això, la regeneració natural és bona.

Des de mitjan segle XX, està colonitzant superfícies antigament dedicades a la pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Conté algunes plantes rares a Catalunya, com ara *Listera cordata*, *Sorbus chamaemespilus*...	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9430 Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) acidòfils

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42f Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), generalment amb neret (*Rhododendron ferrugineum*), acidòfiles i mesòfiles, dels obacs pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G3.313 Pyrenean alpenrose mountain pine forests

[JC]

42.4241 Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), acidòfils i xeròfils, dels solells pirinencs

Pinedes en un solell de la Cerdanya, prop de Malniu. J. Carreras

Aspecte

Boscos de pi negre, de natural no gaire densos. A les parts més elevades i especialment als indrets més rocosos, poden adoptar l'aspecte de matollars arbrats. Típicament comprenen un estrat arbori i un d'herbaci força desenvolupats i, eventualment, un d'arbustiu, que pot arribar a ser important. Les molses mai no hi fan un paper destacat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i altimontà). Aquest hàbitat fa el límit superior forestal en algunes parts dels Pirineus. De manera natural pot enfilar-se fins als 2.400-2.500 m d'altitud.

Ambients que ocupa
Típicament vessants solells, tant en indrets pendents com relativament plans.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Substrats àcid (o sòls descalcificats).

Flora principal

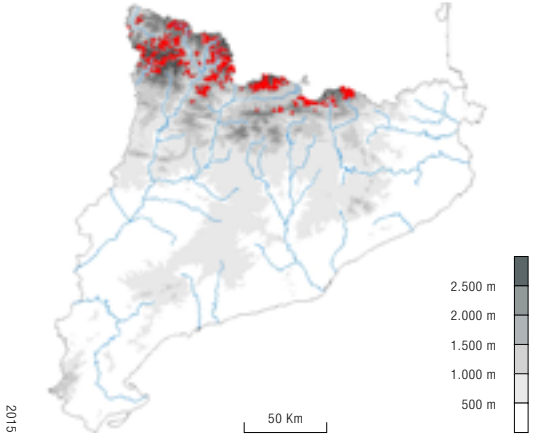
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus uncinata (pi negre)	•		•	
Estrat arbustiu				
Juniperus communis (ginebre)		•		
Vaccinium myrtillus (nabinera)			•	
Arctostaphylos uva-ursi (raïm d'ós)			•	
Genista balansae subsp. *europaea* (bàlec)			•	
Estrat herbaci				
Festuca gautieri (ussona)	•			
Veronica officinalis (te de muntanya)		•		
Festuca gr. *ovina*		•		
Sedum reflexum (crespinell)				•

Ginebre. E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veronico officinalis-Pinetum sylvestris Rivas Mart. 1968 subass. *pinetosum uncinatae*

Arctostaphylo uvaeursi-Pinetum uncinatae Rivas Mart. 1968 subass. *arctostaphyletosum* [= *Genisto Arctostaphyletum* Br.-Bl. (1939) 1948 em. O. Bolòs 1970 subass. *arctostaphyletosum*]

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets, pastura extensiva.

Conservació
A causa de tales excessives i, més rarament, d'incendis forestals ha esdevingut, en grans extensions, un bosc esclarissat i mal estructurat.

Es recupera lentament i per això s'ha d'actuar amb prudència en aprofitaments forestals i altres intervencions. La seva extensió actual és relativament petita, sobretot si la comparem amb la que deuria ocupar potencialment.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9430 Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) acidòfils

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42g Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), acidòfiles i xeròfiles, dels solells pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G3.3241 Speedwell mountain pine forests

[JC]

42.4242 Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i xeròfils, dels solells pirinencs

Boscos de pi negre al solell de la Tosa d'Alp (Berguedà). A. Ferré

Aspecte

Boscos de pi negre de natural poc densos. A les zones més elevades, i especialment als indrets més rocosos, poden tenir l'aspecte de matollars arbrats. Típicament comprenen un estrat herbaci ben desenvolupat i amb força plantes pradenques. De vegades hi ha un estrat arbustiu important. Les molses no hi fan mai un paper destacat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i altimontà). Aquest hàbitat fa el límit superior del bosc en algunes parts dels Pirineus. De manera natural, pot pujar fins als 2.400-2.500 m d'altitud.

Ambients que ocupa
Típicament vessants solells.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Substrat calcinal; sòls sovint poc desenvolupats i pedregosos.

Flora principal

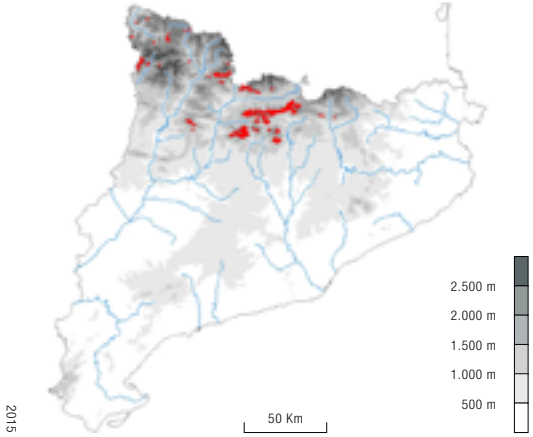
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus uncinata (pi negre)	•		•	
Estrat arbustiu				
Rhamnus alpina (púdol)			•	
Cotoneaster integerrimus (cornera)			•	
Arctostaphylos uva-ursi (boixerola)			•	
Juniperus communis (ginebre)				•
Estrat herbaci				
Festuca gautieri (ussona)		•		
Teucrium pyrenaicum (angelins)				•
Hepatica nobilis (herba fetgera)				•

Boixerola. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus, incloent-hi els Prepirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Arctostaphylo uvaeursi-Pinetum uncinatae Rivas Mart. 1968 subass. *rhamnetosum alpini* [= *Genisto-Arctostaphyletum* Br.-Bl. (1939) 1948 em. O. Bolòs 1970 subass. *rhamnetosum alpini*]

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets, pastura extensiva.

Conservació
A causa de tales excessives i d'incendis ha esdevingut, en grans extensions, un bosc esclarissat i mal estructurat. En el seu límit meridional de distribució resulta vulnerable al canvi climàtic.

Es recupera lentament i per això s'ha d'actuar amb prudència en aprofitaments forestals i altres intervencions. La seva extensió actual és relativament petita, sobretot si la comparem amb la que deuria ocupar potencialment.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9430* Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) calcícoles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42h Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i xeròfiles, dels solells pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G3.3242 Pyrenean bearberry mountain pine forests

[JC]

42.425 Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i mesòfils, dels obacs pirinencs

Pineda amb flor del vent a Sant Amanç (Ripollès). J. Vigo

Aspecte

Pinedes de pi negre gairebé sense estrat arbustiu i amb un estrat herbaci en què abunden diverses plantes pròpies dels prats calcícoles i mesòfils subalpins. L'estrat muscinal no hi sol mancar, tot i que no acostuma a atènyer un recobriment important. També s'hi fan algunes espècies de roca o de pedrusca, a causa del substrat sovint pedregós.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí (i altimontà). Aquesta pineda fa el límit superior forestal en algunes parts dels Pirineus.

Ambients que ocupa
Típicament vessants obacs, pendents, i ben innivats.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Sempre terrenys calcinals. Sòls poc o molt pedregosos, a claps parcialment descalcificats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus uncinata (pi negre)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Lonicera nigra (xuclamel negre)			•	
Estrat herbaci				
Pulsatilla alpina subsp. *font-queri* (flor del vent)			•	
Sesleria caerulea		•	•	
Valeriana montana			•	
Polygala calcarea (herba blava)			•	
Estrat muscinal				
Rhytidiadelphus triquetrus				•
Hylocomium splendens				•
Pleurozium schreberi				•

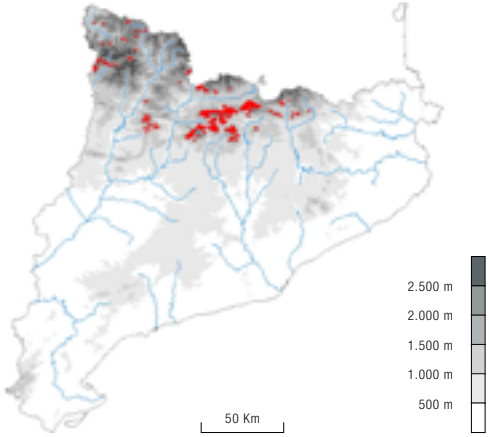
Obaga del Moixeró (la Cerdanya). A. Ferré

Pi negre. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus, i més que més als Prepirineus.

2015

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Pulsatillo-Pinetum uncinatae Vigo 1974

Saxifrago geranioidis-Rhododendretum ferruginei Br.-Bl. 1939 subass. *seslerietosum*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets.

Conservació
És afectat puntualment per tales abusives que poden incidir negativament sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant això, la regeneració natural és bona.

En els indrets més pendents i pedregosos, s'hauria de preservar perquè és un bosc protector del sòl.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9430* Boscos de pi negre (*Pinus uncinata*) calcícoles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42i Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), calcícoles i mesòfiles, dels obacs pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G3.325 Pasqueflower mountain pine forests

[JC]

42.43 Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Repoblacions de pi negre a la vall Fosca. A. Ferré

Aspecte

Arbredes de pi negre, producte de repoblació o originades per regeneració natural, amb un sotabosc dominat per herbes de caràcter no forestal. En alguns casos, poden ser força semblants, per l'aspecte, a les pinedes xeròfiles (hàbitats 42.4241 o 42.4242).

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori *Pinus uncinata* (eventualment barrejat amb *Pinus sylvestris* i amb híbrids entre aquests dos pins)	•			

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatges subalpí i altimontà.

Ambients que ocupa
Indrets i ambients molt diversos.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Diversos.

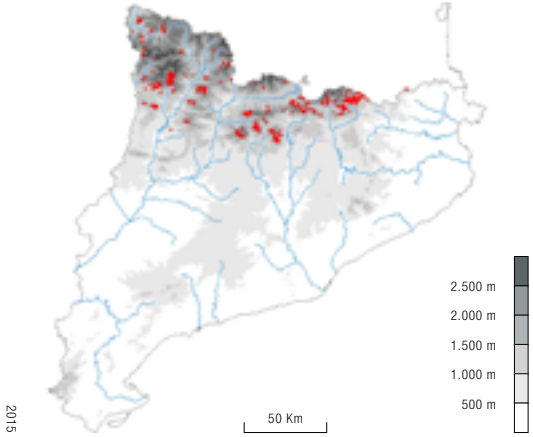
116

Pineda al collet de les Barraques (Ripollès). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diversos sintàxons, sovint mal caracteritzats.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets, pastura extensiva.

Conservació
Atès que és un hàbitat de baix interès ecològic, en el cas de les repoblacions convindria afavorir la seva evolució cap a masses forestals més naturalitzades. A les zones sotmeses a pastura, s'han de considerar diverses opcions de gestió en funció dels usos que es vulguin prioritzar.

Sovint correspon a plantacions que tenen per finalitat repoblar àrees poc aprofitades, estabilitzar vessants o accelerar la regeneració de boscos talats. Altres vegades es tracta de prats envaïts per arbres on l'acció continuada dels ramats impedeix la constitució d'un bosc veritable. Ha experimentat una expansió recent com a resultat de la colonització d'espais oberts. La taxa de creixement dels arbres és molt diversa, segons els casos.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42j Pinedes de pi negre (*Pinus uncinata*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Unitat EUNIS corresponent

G3.33 Mountain pine reforestation

[JC]

42

Boscos aciculifolis

42.5

Boscos de pi roig

42.561 Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i mesòfils, dels obacs de l'estatge montà dels Pirineus

Obaga de la serra d'Ensija. A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi roig, força denses quan són ben constituïdes. Comprenen un estrat arbori dominat absolutament pel pi i un sotabosc amb abundància variable de boix i d'algunes altres plantes típiques més aviat de les rouredes. L'estrat muscinal no hi sol mancar, tot i que en general és poc important. De vegades, s'hi fan algunes plantes humícoles o dels boscos de coníferes acidificats.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat calcinal. Sòls bàsics, de vegades amb claps acidificats superficialment.

Flora principal

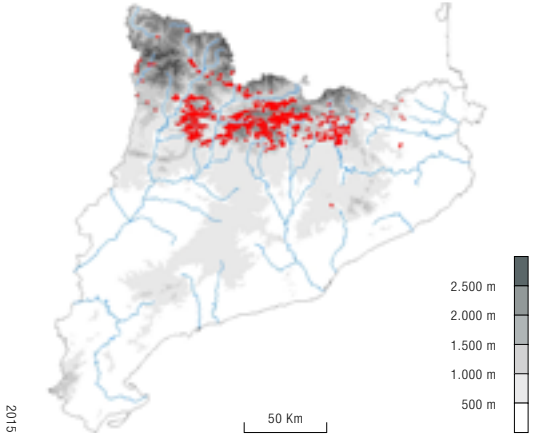
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Cotoneaster integerrimus (cornera)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Juniperus communis (ginebre)			•	
Estrat herbaci				
Festuca gautieri (ussona)		•	•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Euphorbia amygdaloides (lleteresa de bosc)			•	
Polygala calcarea (herba blava)			•	
Cruciata glabra (creuera)			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens		•		
Rhytidiadelphus triquetrus		•		

Pineda vora Tuixén (Alt Urgell). A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus. Excepcionalment, als territoris ausosegàrric i olositànic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Polygalo-Pinetum sylvestris Rivas Mart. 1972

Primulo columnae-Pinetum sylvestris Molero et Vigo ex Vigo, Carreras et Carrillo 1995

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952 subass. *pinetosum sylvestris*

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957 subass. *pinetosum sylvestris*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets, eventualment pastura extensiva.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que cal evitar la sobrepastura i les tales abusives. Històricament algunes d'aquestes pinedes han estat transformades en pastures.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Conté alguna planta rara a Catalunya, com ara *Goodyera repens*	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42k Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i mesòfiles, dels obacs de l'estatge montà dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.461 Pyrenean calcicolous mesophile Scots pine forests

[JC]

42.562 Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i mesòfils, dels obacs de l'estatge montà (i del submontà) dels Pirineus

Baga de Planoles (Ripollès). X. Font

Aspecte

Pinedes de pi roig, bastant denses quan estan ben desenvolupades, amb un important estrat muscinal que cobreix gairebé tot el terra. A l'estrat herbaci no solen mancar-hi espècies humícoles del gènere *Pyrola*, l'hemiparàsit *Melampyrum pratense*, el sapròfit estricte *Monotropa hypopitys*… També hi ha un estrat arbustiu baix, dominat per la nabinera. L'estrat arbustiu alt és poc important, amb boix, avellaner, etc.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: principalment estatge montà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat silici (esquistos, gresos i granits, principalment); sòls àcids.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Vaccinium myrtillus (nabinera)		•	•	
Calluna vulgaris (bruguerola)				•
Estrat herbaci				
Pyrola spp.			•	
Monotropa hypopitys (espàrrec bord)			•	
Melampyrum pratense (xuclador)			•	
Deschampsia flexuosa			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens	•			
Pleurozium schreberi		•	•	
Rhytidiadelphus triquetrus		•		

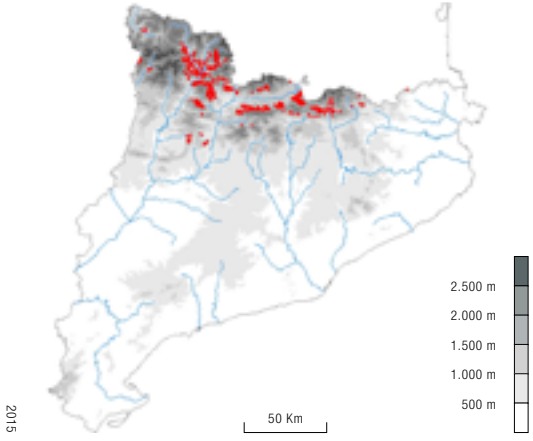
Bosc de Ribes (Ripollès). A. Ferré

Espàrrec bord sobre una catifa d'*Hylocomium splendens*. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Hylocomio-Pinetum catalaunicae Vigo 1968

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets, eventualment pastura extensiva.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que cal evitar la sobrepastura i les tales abusives. Històricament algunes d'aquestes pinedes han estat transformades en pastures.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42I Pinedes de pi roig *(Pinus sylvestris)*, acidòfiles i mesòfiles, dels obacs de l'estatge montà (i del submontà) dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.462 Pyrenean siliceous mesophile Scots pine forests

[JC]

42.5921+ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i xeròfils, dels Pirineus

Boscos xeròfils a la serra de Boumort. A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi roig, generalment poc denses, amb un sotabosc relativament pobre. A banda de la boixerola, la majoria d'arbustos que s'hi fan els comparteixen amb les rouredes. A l'estrat inferior, hi creixen diverses plantes pradenques.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Vessants solells, on aquestes pinedes representen un tipus de bosc primari.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat calcinal; sòls sovint molt pedregosos.

Flora principal

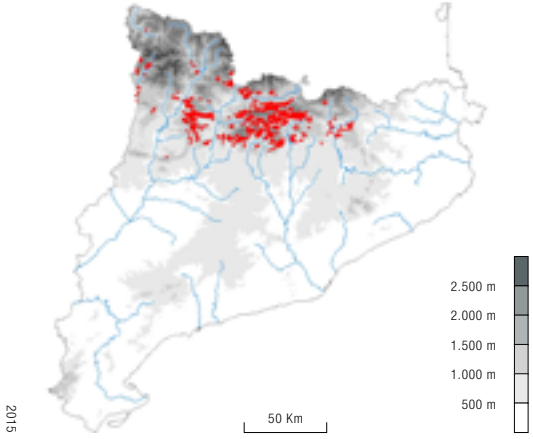
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Arctostaphylos uva-ursi (boixerola)			•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Juniperus communis (ginebre)				•
Estrat herbaci				
Festuca gautieri (ussona)		•	•	
Teucrium pyrenaicum (angelins)			•	
Carex humilis			•	
Polygala calcarea (herba blava)			•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)				•

Pineda en un solell sota el coll de Port (Solsonès). A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Sobretot als Prepirineus, però també als Pirineus axials.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Primulo columnae-Pinetum sylvestris Molero et Vigo ex Vigo, Carreras et Carrillo 1995 subass. *teucrietosum catalaunicae*

Buxo-Quercetum pubescentis var. de *Pinus sylvestris*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets, eventualment pastura extensiva.

Conservació
En tractar-se d'un bosc força sec, es regenera amb dificultat després de les tales o bé si es pastura intensament. Històricament algunes d'aquestes pinedes han estat transformades en pastures.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42m Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i xeròfiles, dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.4921.ES

[JC]

42.5922+ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), neutrobasòfils i mesòfils, dels Pirineus i de les contrades septentrionals

Pinedes al serrat de la Sabatera (Moianès). A. Mercadé

Aspecte

Pinedes de pi roig d'aspecte molt variable. En les seves formes més típiques presenten un estrat arbustiu amb abundància de plantes pròpies més aviat de les rouredes seques, i un estrat muscinal relativament important.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà, principalment.

Ambients que ocupa
Sobretot vessants obacs; però a les parts més elevades, aquestes pinedes es poden trobar en llocs poc o molt solells.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat calcinal; sovint sòls poc o molt descalcificats.

Flora principal

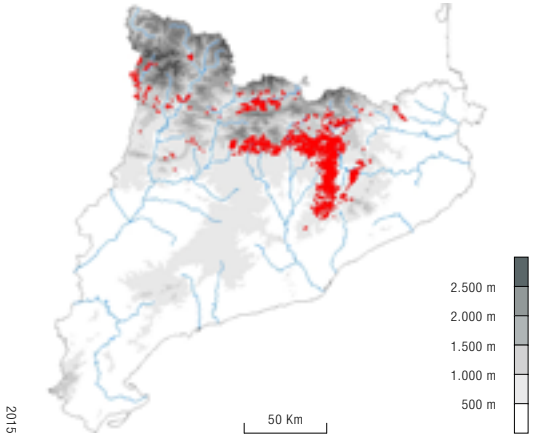
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Viburnum lantana (tortellatge)			•	
Coronilla emerus (coronil·la boscana)			•	
Cytisophyllum sessilifolium			•	
Estrat herbaci				
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Campanula persicifolia			•	
Viola sylvestris (viola)				•
Cruciata glabra (creuera)				•
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens		•		
Dicranum scoparium				•
Pseudoscleropodium purum				•

Pineda a la serra de Gisclareny (Berguedà). I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus, incloent-hi els Prepirineus, i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932 subass. *hylocomietosum splendentis* i var. de *Pinus sylvestris*

Brachypodio sylvatici-Fraxinetum excelsioris Vigo 1968 subass. *pinetosum sylvestris*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets, eventualment pastura extensiva.

Conservació
Bosc que es regenera amb dificultat després de tales, incendis o si es pastura intensament. Històricament algunes d'aquestes pinedes han estat transformades en pastures.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42n Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), neutrobasòfiles i mesòfiles, dels Pirineus i de les contrades septentrionals

Unitat EUNIS corresponent

G3.4222.ES

[JC]

42.5A23+ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, meridionals

Pinedes del massís del Port. A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi roig no gaire denses, amb un estrat arbustiu integrat per plantes que es fan també a les rouredes seques meridionals. De vegades hi abunda *Geum sylvaticum*, una rosàcia força típica d'aquests ambients.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vessants obacs. En alguns casos, aquestes pinedes deuen estar substituint antigues rouredes.

Clima
Medioeuropeu submediterrani de transició al de muntanya mediterrània.

Substrat i sòl
Sobre substrat calcinal.

Flora principal

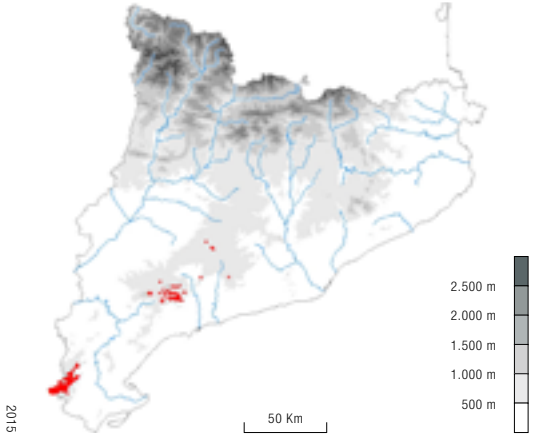
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Arctostaphylos uva-ursi (boixerola)			•	
Acer opalus subsp. *granatense* (blada de fulla petita)			•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Genista patens (ginestera)			•	
Juniperus communis (ginebre)				•
Estrat herbaci				
Geum sylvaticum		•	•	
Viola willkommii (viola)			•	
Helleborus foetidus (marxívol)			•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)			•	

Geum sylvaticum. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic meridional i central, i ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Geo sylvatici-Pinetum sylvestris (O. Bolòs et Vigo 1967) Álvarez de la Campa 2004 (= *Arctostaphylo-Pinetum catalaunicae* O. Bolòs 1967 subass. *buxetosum*)

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals i, encara que menys, l'explotació forestal i algunes plagues (especialment insectes defoliadors i perforadors). Probable afectació del canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42o Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, meridionals ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.4A23.ES

[JC]

42.5B11+ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i xeròfils, dels estatges montà i submontà

Boscos de pi roig sobre Montcorbau i Mont (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi roig, molt seques, estructurades en un estrat arbori més o menys clar, dominat pel pi roig, i un d'herbaci molt obert. Pot haver-hi un estrat arbustiu, generalment poc important, amb bàlec, gódua, ginebre o, fins i tot, boix. Tot i que hi poden aparèixer molses xeròfiles, no hi ha mai un estrat muscinal ben desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Principalment vessants solells, secs. En general, es tracta de boscos de caràcter primari.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat àcid.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Estrat arbustiu				
Juniperus communis (ginebre)				•
Calluna vulgaris (bruguerola)				•
Estrat herbaci				
Festuca gautieri (ussona)		•	•	
Veronica officinalis (te de muntanya)			•	
Sedum reflexum (crespinell)				•
Festuca gr. *ovina*				•

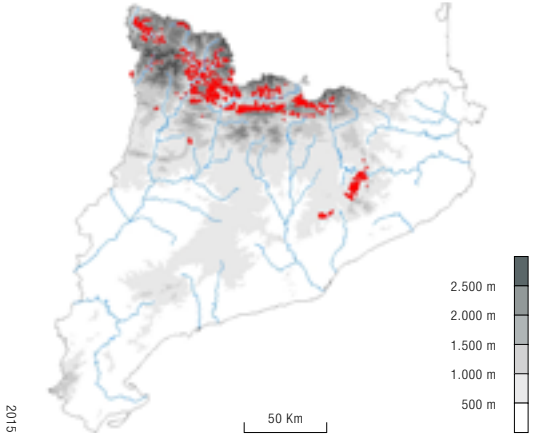
Pineda als Solans de Casau (Vall d'Aran). A. Ferré

Te de muntanya. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus i territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Veronico officinalis-Pinetum sylvestris Rivas Mart. 1968

Pteridio-Quercetum pubescentis (Suspl.) O. Bolòs 1983

Lonicero xylostei-Pinetum salzmannii Gamisans et Gruber 1988

Teucrio scorodoniae-Quercetum petraeae Lapraz 1966 em. O. Bolòs 1983

Usos i problemes de conservació

Ús

Aprofitament forestal, més rarament pastura extensiva del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació

La principal amenaça són les tales forestals, ja que la regeneració d'aquestes pinedes és molt lenta i dificultosa. Com a resultat dels usos històrics a què ha estat sotmès, se'n troben grans extensions molt malmeses.

Cal realitzar aprofitaments que en garanteixin la regeneració i intervencions concretes que millorin les àrees més degradades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42p Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfiles i xeròfiles, dels estatges montà i submontà dels Pirineus

Unitat EUNIS corresponent

G3.4B11.ES

[JC]

42.5B23+ Boscos de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfils i xeròfils, del territori catalanídic central

Pineda al coll de l'Arena (muntanyes de Prades). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Pinedes de pi roig que duen sovint un estrat arbustiu important de boixerola. Entre les plantes herbàcies, n'hi ha algunes de característiques de les pinedes boreals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Vessants obacs.

Clima
Mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrat àcid.

Flora principal

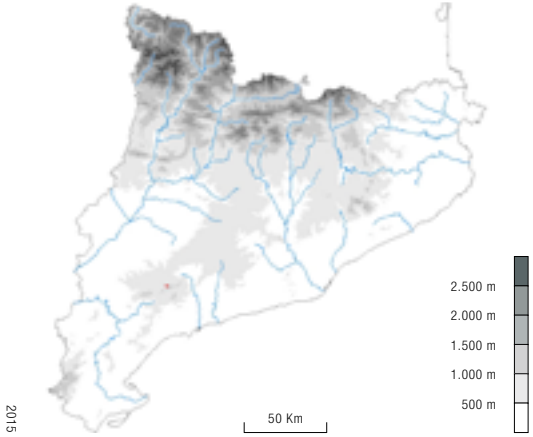
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)	•		•	
Quercus pyrenaica (reboll)				•
Estrat arbustiu				
Arctostaphylos uva-ursi (boixerola)		•	•	
Estrat herbaci				
Galium rotundifolium		•	•	
Luzula forsteri				•
Hieracium murorum (herba de l'esparver)				•

Galium rotundifolium. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (muntanyes de Prades).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Arctostaphylo-Pinetum catalaunicae O. Bolòs 1967 subass. *luzuletosum forsteri*

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, eventualment pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Les principals amenaces són l'explotació forestal i els incendis forestals, agreujats per la seva petita àrea de distribució i aïllament a Catalunya. Probable afectació del canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42q Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), acidòfiles i xeròfiles, del territori catalanídic central

Unitat EUNIS corresponent

G3.4B23.ES

[JC]

42.5E Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Pineda a les muntanyes de Prades. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Arbredes de pi roig, amb el sotabosc dominat per herbes de caràcter no forestal, pròpies de les pastures properes. Es tracta d'arbredes naturals o bé de masses forestals procedents de repoblació; en aquest darrer cas, els pins solen estar clarament afilerats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori *Pinus sylvestris* (pi roig)	•			

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Qualsevol ambient poc humit.

Clima
Medioeuropeu o mediterrani muntanyenc.

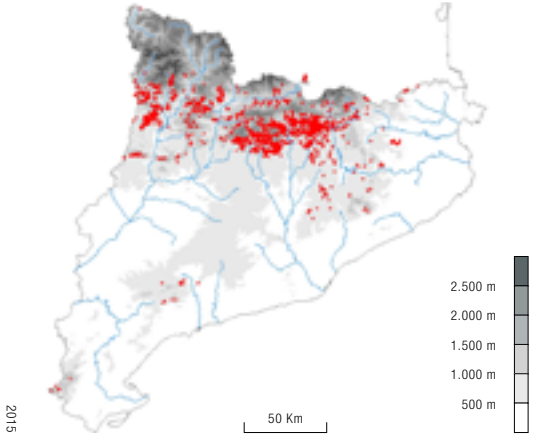
Substrat i sòl
Qualsevol.

Pi roig. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diversos sintàxons, sovint mal caracteritzats.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, sovint pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Les principals amenaces són l'explotació forestal i, encara que menys, els incendis forestals. En tot cas, cal tenir present que molt sovint es tracta de plantacions o bé de pastures envaïdes per pins.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**10**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42r Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), o repoblacions, sense sotabosc forestal ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.4F European Scots pine reforestation

[JC]

42.5F+ Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), amb sotabosc de màquies o brolles mediterrànies

Vall del Tillar (Conca de Barberà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos amb un estrat arbori poc alt (8-10 m, generalment) i continu de pins que recobreix alzinars baixos i altres tipus de màquies esclerofil·les, o bé brolles mediterrànies poc o molt heliòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides i muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Principalment obagues de les parts més altes.

Clima
Mediterrani, de tendència muntanyenca.

Substrat i sòl
Molt diversos.

Flora principal

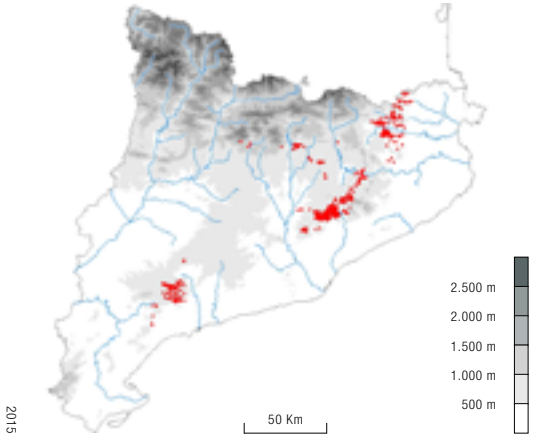
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)		•		
Estrat arbustiu				
Quercus ilex (alzina)			•	•
Quercus rotundifolia (carrasca)				•
Estrat arbustiu baix				
Hedera helix (heura)				•
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Erica arborea (bruc boal)				•
Buxus sempervirens (boix)				•
Viburnum tinus (marfull)				•
Rosmarinus officinalis (romaní)				•
Cistus spp. (estepes)				•
Estrat herbaci				
Rubia peregrina (rogeta)				•
Asplenium onopteris (falzia de bosc)				•

Pi roig. M. Masclans

Distribució dins el territori català

Territoris olositànic i catalanídic septentrional i central; més localment, als Pirineus orientals i al territori ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses menes d'unitats.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets, eventualment pastura del sotabosc.

Conservació
Les principals amenaces d'origen antròpic són l'explotació forestal i els incendis forestals. D'altra banda, si el sotabosc no està sotmès a aclarides, aquestes pinedes no es deuran regenerar, ja que la mort natural dels pins durà, a mitjà termini, a la transformació de l'hàbitat en un alzinar o carrascar.
No es coneixen àrees extenses on coexisteixin de manera indefinida el pi roig i l'alzina (o la carrasca).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42s Pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*), amb sotabosc de màquies o brolles mediterrànies

Unitat EUNIS corresponent

G3.4G.ES

[JC]

42

Boscos aciculifolis

42.6

Boscos de pinassa

42.632

Boscos de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) dels Prepirineus, el territori ausosegàrric i les muntanyes mediterrànies septentrionals (fins a l'alt Gaià)

Pinedes a Valldarques (Alt Urgell). A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pinassa, de densitat variable, que duen un estrat arbustiu integrat sobretot per plantes comunes també a les rouredes seques, i un d'herbaci poc o molt clar en què no manquen elements mediterranis.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Principalment vessants obacs.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Principalment substrats carbonàtics; sòls bàsics o poc àcids.

Flora principal

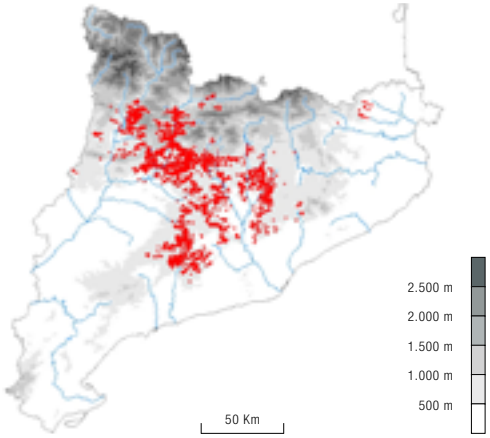
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Lonicera etrusca (xuclamel)			•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Estrat herbaci				
Viola willkommii (viola)			•	
Rubia peregrina (rogeta)				•
Avenula pratensis subsp. *iberica*				•

Pinasses al Montsec de Rúbies. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Principalment als Prepirineus i als territoris ausosegàrric i catalanídic central, fins a l'alt Gaià. Arriba a l'alta Garrotxa, i penetra un xic als Pirineus centrals i al territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lonicero xylostei-Pinetum salzmannii Gamisans et Gruber 1988

Violo willkommii-Quercetum fagineae Br.-Bl. et O. Bolòs 1950 subass. *pinetosum salzmannii*

Quercion ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Hàbitat que sovint es regenera difícilment després de grans pertorbacions, especialment els incendis forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9530* Pinedes submediterrànies de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42t Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) dels Prepirineus, el territori ausosegàrric i les muntanyes mediterrànies septentrionals

Unitat EUNIS corresponent

G3.532 Pre-Pyrenean Salzmann's pine forests

[JC]

42.637+ Boscos de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) de les muntanyes mediterrànies meridionals (de Prades i el Montsant al Port)

Boscos de pinassa al barranc de la Galera (massís del Port). M. Guardiola.

Aspecte

Pinedes amb un estrat arbori dominat per la pinassa, un d'arbustiu format per plantes comunes amb les rouredes seques meridionals i amb els boscos esclerofil·les, i un d'herbaci poc o molt sec, en què no manquen elements clarament mediterranis.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà, principalment.

Ambients que ocupa
Vessants obacs.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Principalment substrat calcinal.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)	•		•	
Quercus faginea (roure valencià)			•	
Estrat arbustiu				
Genista patens (ginestera)			•	
Acer opalus subsp. *granatense* (blada de fulla petita)			•	
Estrat herbaci				
Geum sylvaticum			•	
Paeonia officinalis subsp. *microcarpa* (peònia)		•		
Viola willkommii (viola)			•	

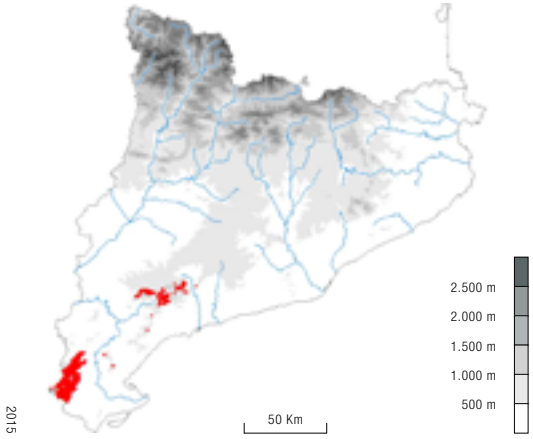
Pinassa. R. Folch

Peònia. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central i meridional (de Prades i el Montsant al Port).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Violo willkommii-Quercetum fagineae Br.-Bl. et O. Bolòs 1950

Paeonio microcarpae-Pinetum salzmannii (Br.-Bl. et O. Bolòs 1950) Álvarez de la Campa 2004

Quercion ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Hàbitat que sovint es regenera difícilment després de grans pertorbacions, especialment els incendis forestals. Probable afectació del canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9530* Pinedes submediterrànies de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42u Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) de les muntanyes mediterrànies meridionals

Unitat EUNIS corresponent

G3.538.ES

[JC]

42.67 Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*), o repoblacions, sense sotabosc forestal

Repoblacions de pinassa sobre Cellers (Pallars Jussà). A. Ferré

Aspecte

Arbredes de pinassa amb un estrat arbustiu poc desenvolupat o gens, i amb un sotabosc herbaci format per plantes de caràcter no forestal.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori *Pinus nigra* subsp. *salzmannii* (pinassa)	•			

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana, principalment.

Ambients que ocupa
Qualsevol ambient no gaire humit.

Clima
Medioeuropeu submediterrani i mediterrani muntanyenc.

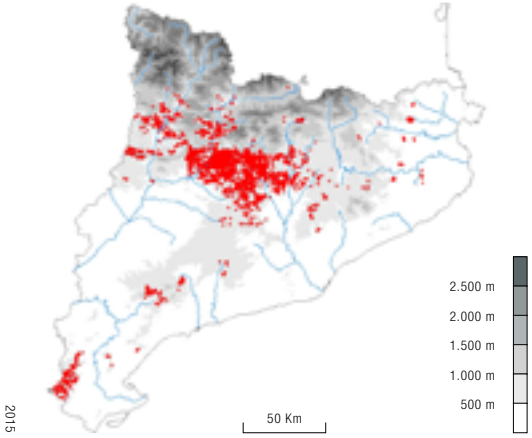
Substrat i sòl
Molt diversos.

Pineda prop de Freixinet (Solsonès). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Principalment als Prepirineus i als territoris catalanídic i ausosegàrric. Penetra als Pirineus axials i als territoris olositànic i ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses menes d'unitats, sovint mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Les principals amenaces són l'explotació forestal i els incendis forestals. En tot cas, cal tenir present que molt sovint es tracta de plantacions.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**9**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42v Pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*), o repoblacions, sense sotabosc forestal ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.57 Black pine reforestation

[JC]

42

Boscos aciculifolis

42.8

Pinedes mediterrànies

42.8217 Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana

Pineda de pinastre a les Gavarres. A. Ferré

Aspecte

Poblacions de pinastre, poc o molt obertes, amb un sotabosc format per brolles heliòfiles d'estepes, o bé per bosquines esclerofil·les. Sovint duen un estrat herbaci poc definit.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Indrets diversos.

Clima
Mediterrani marítim

Substrat i sòl
Substrat silici. Generalment sòls arenosos.

Flora principal

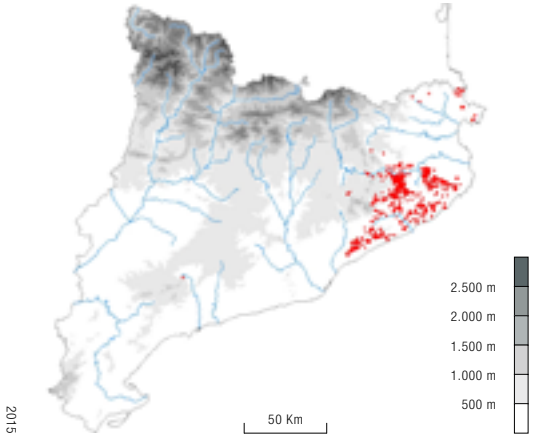
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus pinaster (pinastre)	•		•	
Estrat arbustiu				
Cistus salviifolius (estepa borrera)			•	
Cistus monspeliensis (estepa negra)			•	
Cistus albidus (estepa blanca)			•	
Quercus ilex (alzina)			•	
Erica arborea (bruc boal)			•	

Pinastre. L. Vilar

Distribució dins el territori català

Sobretot al territori catalanídic septentrional; penetra al territori ruscínic i al catalanídic central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cistion ladaniferi Br.-Bl. ex A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets i eventualment pasturat per cabres i ovelles.

Conservació
Els incendis forestals són el principal impacte i la principal amenaça d'aquest hàbitat i, encara que menys, l'aprofitament forestal.

Un increment de pastura d'ovins del sotabosc ajudaria a reduir els incendis forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42w Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana

Unitat EUNIS corresponent

G3.7217 Catalonian mesogean pine forests

[JC]

42.827+ Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), o repoblacions, sense sotabosc llenyós

Repoblació de pinastre a Brunyola (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Poblacions de pinastre, amb sotabosc nu o format per herbes esparses, resistents a la sequera.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori *Pinus pinaster* (pinastre)	•			

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Indrets diversos.

Clima
Mediterrani marítim.

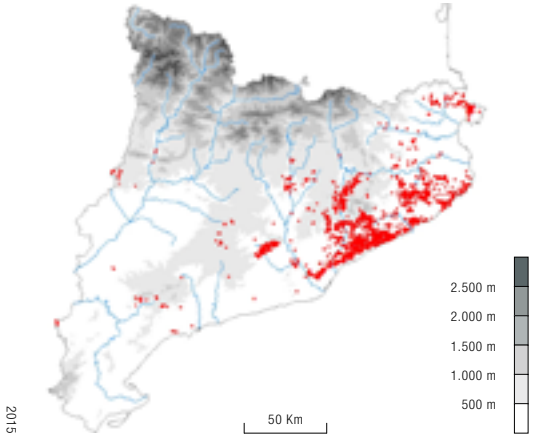
Substrat i sòl
Principalment substrat silici.

Pinya de pinastre. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Sobretot als territoris catalanídic septentrional i central. També als Pirineus i als territoris ruscínic i ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses unitats, mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets i eventualment pasturat per cabres i ovelles.

Conservació
Els incendis forestals són el principal impacte i la principal amenaça d'aquest hàbitat, també l'aprofitament forestal. Un increment de pastura d'ovins del sotabosc ajudaria a reduir els incendis forestals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42x Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), o repoblacions, sense sotabosc llenyós

Unitat EUNIS corresponent

G3.729.ES

[JC]

42.8315 Pinedes de pi pinyer (*Pinus pinea*), sovint amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana

Pineda amb sotabosc de bruguerola a la Vallcanera (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Poblacions de pi pinyer que porten sota seu brolles d'estepes o bosquines, corresponents a estadis regressius dels alzinars.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Indrets diversos, sobretot als vessants solells.

Clima
Mediterrani.

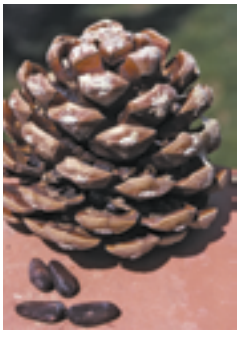
Substrat i sòl
Principalment terrenys silicis i especialment sòls sorrencs.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus pinea (pi pinyer)	•		•	
Estrat arbustiu				
Quercus ilex (alzina)			•	
Cistus salviifolius (estepa borrera)			•	
Cistus monspeliensis (estepa negra)			•	
Erica arborea (bruc boal)			•	

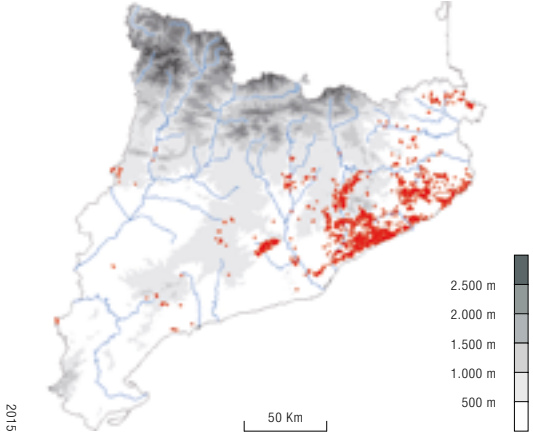
Pinedes sobre Teià (Maresme). A. Petit

Pi pinyer. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional i central; penetra al territori ausosegàrric i als Prepirineus centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cistion ladaniferi Br.-Bl. ex A. et O. Bolòs 1950

Quercion ilicis Br.-Bl. 1915

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de pinyes.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals i, encara que menys, la urbanització i la progressiva transformació cap a alzinars d'algunes pinedes.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42y Pinedes de pi pinyer (*Pinus pinea*), sovint amb sotabosc de brolles o de bosquines acidòfiles, de la terra baixa catalana

Unitat EUNIS corresponent

G3.7315 Catalonian stone pine forests

[JC]

42.8411⁺ Pinedes de pi blanc *(Pinus halepensis)*, amb sotabosc de màquies o garrigues amb ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*), margalló (*Chamaerops humilis*)..., de les contrades marítimes càlides

Pineda a la Punta de la Móra (Tarragonès). A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi blanc, sovint molt clares, que fan dosser a formacions arbustives altes i generalment denses, integrades per plantes de les màquies termòfiles litorals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa
Principalment vessants solells.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Principalment substrats calcaris.

Flora principal

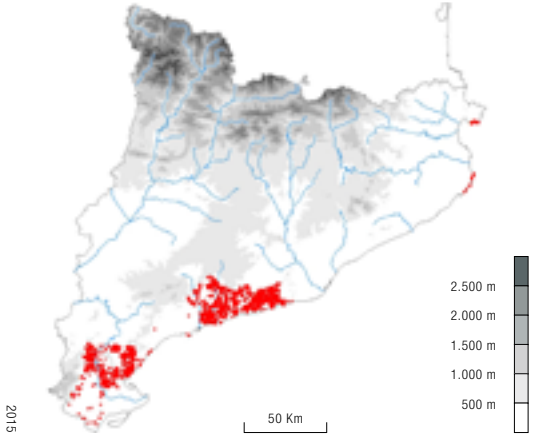
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Quercus coccifera (garric)		•	•	
Chamaerops humilis (margalló)			•	
Olea europaea var. *sylvestris* (ullastre)			•	
Rhamnus lycioides (arçot)			•	

Punta de la Móra (Tarragonès). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic i, més localment, territori ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Oleo-Ceratonion Br.-Bl. ex Guinochet et Drouineau 1944

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, recol·lecció de bolets.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals i, encara que menys, la urbanització.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42z Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues amb ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*), margalló (*Chamaerops humilis*)..., de les contrades marítimes càlides

Unitat EUNIS corresponent

G3.7411.ES

[JC]

42.8412+ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), de les terres mediterrànies

Pineda amb coscoll prop de Vallirana (Baix Llobregat). E. Carrillo

Aspecte

Pinedes de pi blanc, poc o molt denses, amb un sotabosc llenyós i esclerofil·le, dominat pel coscoll.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Indrets molt diversos, secs.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Principalment substrats calcaris, durs; sòls prims i pedregosos.

Flora principal

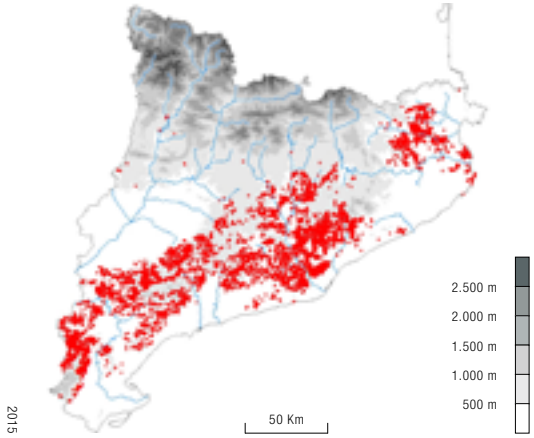
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Quercus coccifera (coscoll)		•	•	
Quercus ilex (alzina)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Estrat herbaci				
Brachypodium retusum (llistó)				•

Coscoll. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric; penetra fins a la base dels Prepirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercion ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
La principals amenaça són els incendis forestals.

Sovint es tracta de comunitats permanents de terrenys calcaris, secs, incapaces d'evolucionar vers cap tipus de bosc esclerofil·le. També n'hi ha de secundàries, inestables, i en aquest cas convindria afavorir-ne l'evolució malgrat que això portés, a la llarga, a la desaparició de l'hàbitat com a tal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42aa Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues

Unitat EUNIS corresponent

G3.7412.ES

[JC]

42.8413+ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues d'alzinar o de carrascar

Pi blanc. A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi blanc, poc o molt denses, que cobricelen màquies o matollars d'alzinars o carrascars.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Diversos.

Flora principal

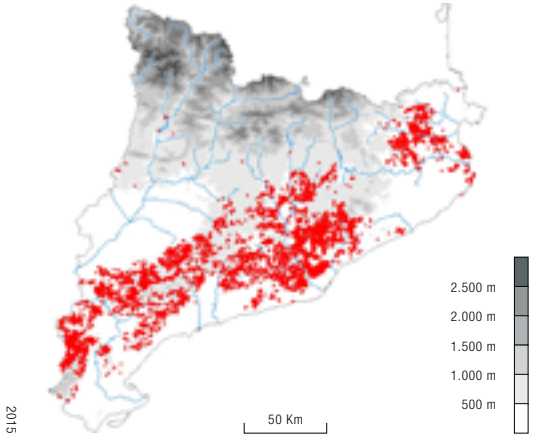
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Quercus ilex (alzina)			•	
Quercus rotundifolia (carrasca)			•	
Arbutus unedo (arboç)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Erica arborea (bruc boal)				•
Estrat herbaci				
Rubia peregrina (rogeta)				•
Brachypodium retusum (llistó)				•

Pineda amb sotabosc d'arboç a Vallirana (Baix Llobregat). E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric; penetra localment fins a la base dels Prepirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercion ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
Les principals amenaces són els incendis forestals i la manca de regeneració del pi blanc allà on el recobriment de planifolis és important.

Aquestes pinedes, generalment de caràcter secundari, solen correspondre a una etapa avançada en la reconstitució dels boscos esclerofil·les. Convindria afavorir-ne l'evolució malgrat que això portés, a la llarga, a la desaparició de l'hàbitat com a tal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42aa Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues

Unitat EUNIS corresponent

G3.7413.ES

[JC]

42.8414⁺ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades marítimes

Pinedes vora el Bruc (Anoia). A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi blanc, sovint molt obertes, que duen un sotabosc format per plantes heliòfiles comunes als matollars de romaní. Generalment poden qualificar-se de brolles arbrades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa; contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Substrat calcari; sòl sovint pedregós.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Rosmarinus officinalis (romaní)			•	
Erica multiflora (bruc d'hivern)			•	
Bupleurum fruticescens (botja groga)			•	
Ulex parviflorus (gatosa)				•
Estrat herbaci				
Stipa offneri (sanadella)			•	

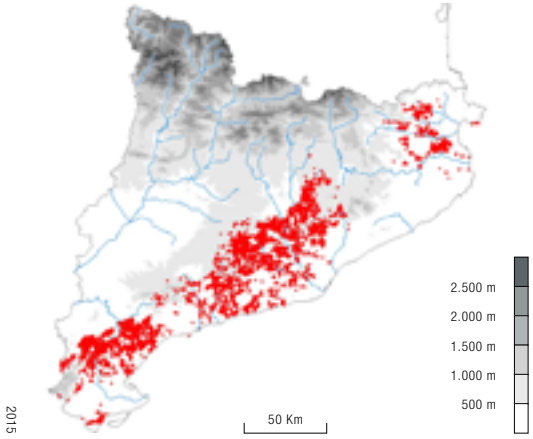
Pineda amb brolla al massís de Garraf. X. Font

Bruc d'hivern. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic i ausosegàrric; inexistent, però, a les terres silícies del territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rosmarino-Ericion Br.-Bl. 1935

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal . El sotabosc pot ser pasturat per ovelles i cabres.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals i, en menor mesura, la progressiva transformació cap a alzinars.

Corresponen sovint a comunitats secundàries que tendeixen a evolucionar de manera natural vers alzinars o màquies. Convindria afavorir-ne l'evolució malgrat que això portés, a la llarga, a la desaparició de l'hàbitat com a tal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ab Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies

Unitat EUNIS corresponent

G3.7414.ES

[JC]

42.8415+ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades interiors

Pineda prop de l'Albi (les Garrigues). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Pinedes de pi blanc, sovint molt obertes, que duen un sotabosc heliòfil, constituït per plantes típiques sobretot dels matollars de romaní. Generalment tenen l'aspecte de brolles arbrades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa; contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Mediterrani continental, força sec.

Substrat i sòl
Substrat calcari; sòl sovint pedregós.

Flora principal

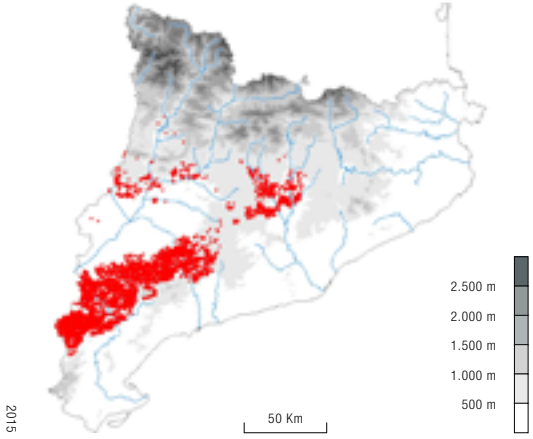
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Rosmarinus officinalis (romaní)			•	
Erica multiflora (bruc d'hivern)			•	
Genista biflora (ginestera)			•	
Cistus clusii (esteperola)			•	
Genista scorpius (argelaga)		•		
Estrat herbaci				
Brachypodium retusum (llistó)		•		

Esteperola. X. Font

Distribució dins el territori català

Territori sicòric i part central i occidental de l'ausosegàrric; penetra als Prepirineus centrals i als territoris catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rosmarino-Ericion Br.-Bl. 1935

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal. El sotabosc pot ser pasturat per ovelles i cabres.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals i, en menor mesura, la progressiva transformació cap a carrascars.

A bona part de la seva àrea corresponen a vegetació potencial. Només les que es fan en fondals o planes fèrtils són comunitats inestables que evolucionarien vers el carrascar.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ab Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies

Unitat EUNIS corresponent

G3.7415.ES

[JC]

42.8416⁺ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles silicícoles, de terra baixa

Pinedes al litoral de la Selva, davant de s'Agulla. A. Ferré

Aspecte

Pinedes de pi blanc, sovint no gaire denses, amb un sotabosc de plantes heliòfiles pròpies de les brolles d'estepes i brucs. Poden qualificar-se de brolles amb pins.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Indrets diversos.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Esquistos i granits, principalment. Sòls poc o molt àcids.

Flora principal

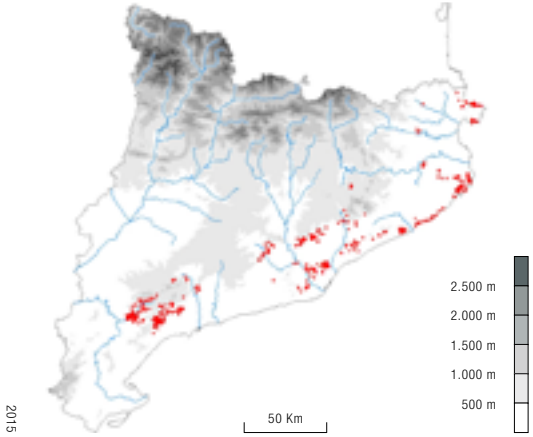
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•			
Estrat arbustiu				
Cistus salviifolius (estepa borrera)			•	
Cistus monspeliensis (estepa negra)			•	
Cistus albidus (estepa blanca)			•	
Erica arborea (bruc boal)			•	

Estepa negra. J. Carreras

Distribució dins el territori català

Sobretot als territoris catalanídic septentrional i central, i ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cistion ladaniferi Br.-Bl. ex A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús
Se'n fa un cert aprofitament forestal. El sotabosc pot ser pasturat per ovelles i cabres.

Conservació
Molt amenaçat pels incendis, no solament per mor dels ambients on es desenvolupa, sinó també perquè el sotabosc esdevé molt inflamable en estat sec. També perquè sovint estan ubicades prop de nuclis urbans.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**8**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ac Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles silicícoles, de terra baixa ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.7416.ES

[JC]

42.8417+ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), sense sotabosc llenyós

Pineda prop de Riudabella (Conca de Barberà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Poblacions de pi blanc amb sotabosc herbaci xeròfil o, fins i tot, sense sotabosc.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori *Pinus halepensis* (pi blanc)	•			

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Mediterrani.

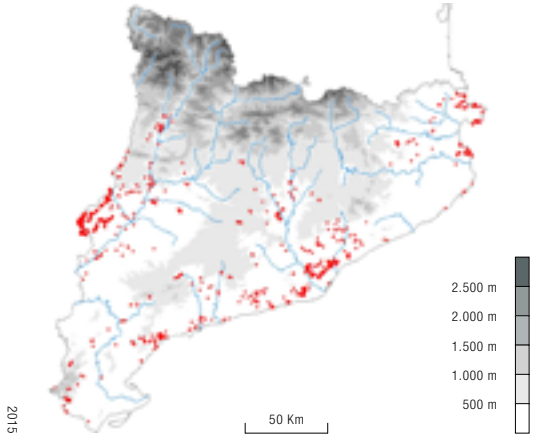
Substrat i sòl
Substrats i sòls diversos.

Pi blanc. R. Quadrada

Distribució dins el territori català

Del territori ruscínic fins al sicòric i al catalanídic central (i meridional); penetra als Prepirineus centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses unitats, sovint mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sotmès a un cert aprofitament forestal.

Conservació
La principal amenaça són els incendis forestals.

Sovint es tracta de repoblacions. Presenten un cert interès pel seu paper en la lluita contra l'erosió. No obstant això, convindria afavorir la seva evolució cap a comunitats obertes pasturades o cap a formacions llenyoses diversificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**8**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ad Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), sense sotabosc llenyós

Unitat EUNIS corresponent

G3.7417.ES

[JC]

42.8418+ Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*)

Pineda amb càrritx al massís de Garraf. X. Font

Aspecte

Pinedes joves de pi blanc, més o menys denses, amb un estrat arbustiu i lianoide molt clar i un estrat herbaci dens, dominat pel càrritx.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa
Antics conreus (sobretot vinyes) abandonats fa més de cinquanta anys; generalment situats a mig vessant en àrees muntanyoses. També parts altes d'algun serrat més o menys rocallós.

Clima
Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl
Roques calcàries; sòls poc o molt profunds.

Flora principal

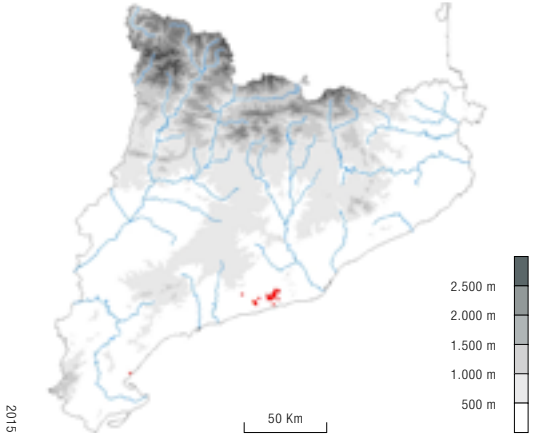
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)	•		•	
Estrat arbustiu				
Rhamnus alaternus (aladern)				•
Pistacia lentiscus (llentiscle)				•
Viburnum tinus (marfull)				•
Estrat herbaci				
Ampelodesmos mauritanica (càrritx)	•		•	
Rubia peregrina (rogeta)				•

Càrritx. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rosmarino-Ericion Br.-Bl. 1935

Oleo-Ceratonion Br.-Bl. ex Guinochet et Drouineau 1944

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Antigament eren estassades de manera regular, però avui dia pràcticament no s'exploten.

Conservació
Aquestes pinedes sovint es fan en terrenys urbanitzables, en parcel·les no edificades que formen una matriu entremig de les cases construïdes en els terrenys veïns. De forma local, s'hi fan abocaments de deixalles i runes. Tenen un alt risc d'incendi a causa tant de la seva composició vegetal com de la pressió antròpica a què estan sotmeses.

La majoria són boscos joves en els quals el sotabosc es fa progressivament més dens. En condicions naturals ocuparien una àrea molt més petita que l'actual.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ak Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*) ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.7418.ES

[EC]

42

Boscos aciculifolis

42.A

Altres boscos de coníferes i teixedes

42.A27 Formacions boscoses amb abundància de savina turífera (*Juniperus thurifera*), dels Pirineus.

Bosquina de savina torífera i roures a la vall Ferrera (Pallars Sobirà). P. Aymerich

Aspecte

Boscos oberts i poc alts (entre 6 i 10 m) que formen claps petits entremig de formacions arbustives i d'espais rocosos. Al costat de la savina, que hi apareix esparsament, s'hi fan altres arbrets, sobretot roures o carrasques. El sotabosc és força variable, esclarissat i gairebé sense espècies de caràcter forestal. Formacions relictuals adaptades a ambients secs i amb forts contrastos tèrmics.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vessants rocallosos solells, sobretot orientats al sud-est.

Clima
Medioeuropeu submediterrani o mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Roques silícies, sobretot esquists poc àcids; sòls prims i mal estructurats.

Flora principal

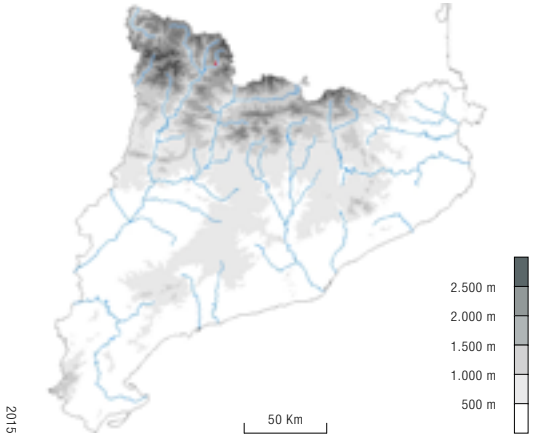
	dom.	ab.	sign.	sec.
A				
Arbres i altres plantes llenyoses				
Juniperus thurifera (savina turífera)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•		
Quercus rotundifolia (carrasca)		•		
Pinus sylvestris (pi roig)				•
Juniperus communis (ginebre)				•
Acer monspessulanum (auró negre)				•
Prunus spinosa (aranyoner)				•
Estrat herbaci				
Origanum vulgare (orenga)				•
Galium maritimum				•
Saponaria ocymoides				•
Artemisia campestris				•

Savina turífera. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals: Pallars Sobirà, a la vall Ferrera. Entre uns 1.100 m i 1.400 m.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap de descrit.

Usos i problemes de conservació

Ús
Pastura extensiva de cabres en semillibertat, amb una càrrega ramadera molt feble.

Conservació
El principal factor de risc són els incendis forestals. A llarg termini, si no hi ha explotació ramadera, és possible que els altres arbres acabin desplaçant la savina.

La majoria de peus de la sabina turífera es troben dins el Parc Natural de l'Alt Pirineu, cosa que hauria de garantir la seva conservació. *Juniperus thurifera* es considera una espècie amenaçada a Catalunya (VU).

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9560* Boscos oberts de savina arbòria (*Juniperus thurifera*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G3.927 Pyrenean Spanish juniper woods

[PA]

42.A75 Teixedes ibèriques

Teixeda de can Miseclòs (la Garrotxa). A. Ferré

Aspecte

Bosquets de teixos, generalment ombrívols i amb sotabosc format en bona part per plantes mesòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Fondalades, canals ombrívoles, relleixos de cingle...

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Principalment substrats calcaris i sòls bàsics o poc àcids.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Taxus baccata (teix)	•		•	
Estrat arbustiu				
Corylus avellana (avellaner)			•	
Buxus sempervirens (boix)			•	
Hedera helix (heura)				•
Estrat herbaci				
Sanicula europaea			•	
Lilium martagon (marcòlic)			•	
Aquilegia vulgaris (corniol)			•	

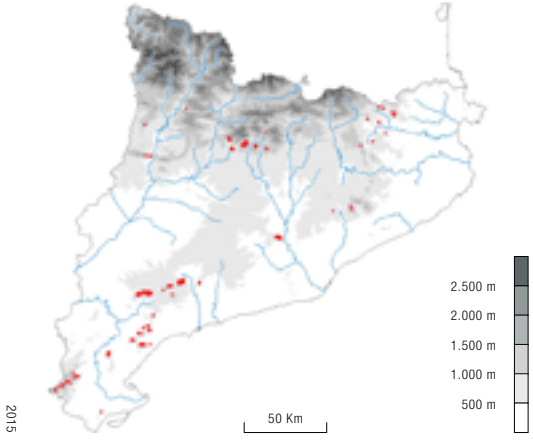
Teixos en una canal del Montsec d'Ares. A. Ferré

Teix. X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris olositànic i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saniculo-Taxetum O. Bolòs 1967

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Amenaçades localment pels incendis forestals o per la competència d'espècies arbòries més vigoroses. En aquests casos, la regeneració del teix pot estar condicionada a l'obertura de clarianes.

Les teixedes estan ubicades majoritàriament dins espais naturals protegits, on són objecte de diversos projectes de recerca i gestió.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9580* Teixedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ae Teixedes

Unitat EUNIS corresponent

G3.975 Iberian yew woods

[JC]

42

Boscos aciculifolis

42.B

Boscos mixtos de coníferes

42.B1+ Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi negre (*Pinus uncinata*)

Avets i pins negres tocant a la Bassa Nera (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Boscos aciculifolis constituïts per un estrat arbori en què es barregen l'avet i el pi negre. El sotabosc és força divers. Si el sòl és força àcid, pot haver-hi un estrat arbustiu dominat pel neret. L'estrat herbaci i el muscinal normalment tenen un bon desenvolupament.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)		•	•	
Pinus uncinata (pi negre)		•	•	

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Principalment vessants obacs, frescos i humits i, sovint, ben innivats.

Clima
Subalpí humit.

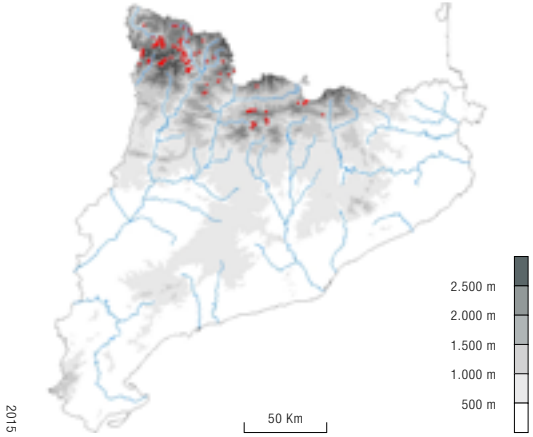
Substrat i sòl
Substrats diversos, però preferentment terrenys àcids.

Baga de Planoles (Ripollès). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diversos.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
Entre els impactes que els poden afectar hi ha l'obertura de pistes d'esquí a l'estatge subalpí i tales intenses que poden incidir sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant això, la regeneració natural és bona. Els rodals ubicats al límit meridional de distribució són vulnerables al canvi climàtic.

Al Cadí i serres pròximes aquests boscos tenen moltes similituds amb les avetoses calcícoles. A causa del seu interès, haurien de ser conservades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42af Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi negre (*Pinus uncinata*)

Unitat EUNIS corresponent

G3.G1.ES

[JC]

42.B2+ Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi roig (*Pinus sylvestris*)

Baga de Campelles (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos d'estructura i composició diverses, que comparteixen el fet d'estar constituïts per un estrat arbori amb avet i pi roig.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Diversos.

Flora principal

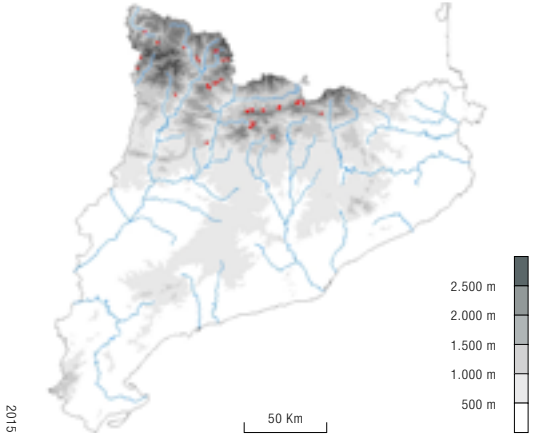
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	

Pyrola minor. A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diversos.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
Són afectats localment per tales intenses que poden incidir sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. Els rodals ubicats al límit meridional de distribució són vulnerables al canvi climàtic.

Als Prepirineus aquests boscos tenen moltes similituds amb les avetoses calcícoles. A causa del seu interès, haurien de ser conservades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ag Boscos mixtos d'avet (*Abies alba*) i pi roig (*Pinus sylvestris*)

Unitat EUNIS corresponent

G3.G2.ES

[JC]

42.B3+ Boscos mixtos de pi roig (*Pinus sylvestris*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Boscos de pi roig i pinassa al Solsonès. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Pinedes, generalment denses, amb un estrat arbori dominat pel pi roig i la pinassa. El sotabosc és molt divers, segons els casos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Diversos.

Flora principal

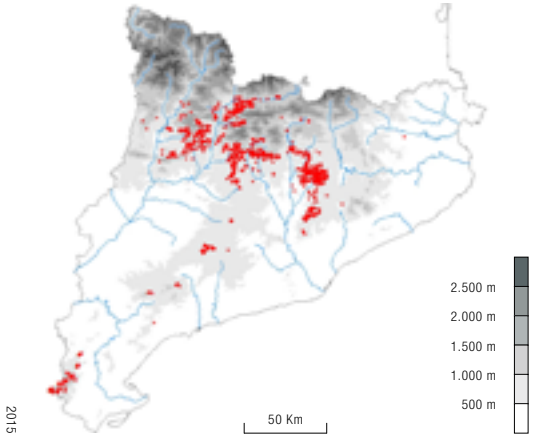
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•	•	

Pineda de pi roig i pinassa vora Biscarri (Pallars Jussà). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Sobretot als Prepirineus i als territoris ausosegàrric i catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses unitats.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Conservació
Són amenaçades pels incendis forestals, que propicien la substitució dels pins per part dels roures. Es tracta d'un hàbitat afectat localment per tales abusives que poden incidir negativament sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ah Pinedes mixtes de pi roig (*Pinus sylvestris*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Unitat EUNIS corresponent

G3.G3.ES

[JC]

42.B4+ Boscos mixtos de pi blanc (*Pinus halepensis*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Bosc de pi blanc i pinassa a l'obaga del Corral (Bages). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Pinedes de composició diversa, heliòfiles i poc o molt clares, amb un estrat arbori en què coexisteixen el pi blanc i la pinassa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Diversos, principalment als vessants solells.

Clima
Mediterrani continental.

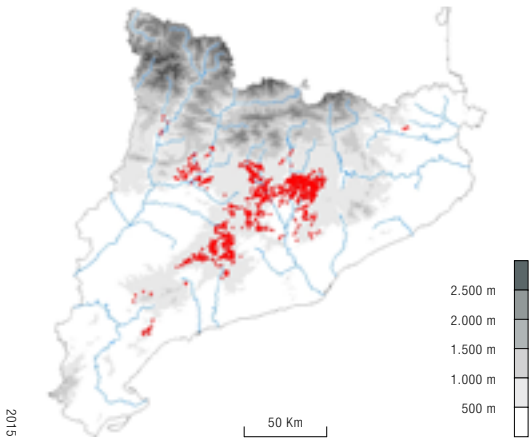
Substrat i sòl
Diversos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus halepensis (pi blanc)		•	•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•	•	

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris ausosegàrric i catalanídic central. Excepcionalment, al territori ruscínic.

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9540 Pinedes mediterrànies

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42ai Pinedes mixtes de pi blanc (*Pinus halepensis*) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*)

Unitat EUNIS corresponent

G3.G4.ES

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diverses unitats, poc estudiades i mal caracteritzades.

Usos i problemes de conservació

Ús
Solen estar sotmeses a explotació forestal.

Conservació
Són amenaçades pels incendis forestals, que afavoreixen la substitució dels pins per part dels planifolis. Sovint es fan sobre sòls pobres i són boscos força degradats.

A causa dels grans focs de la Catalunya Central, en les darreres dècades han experimentat una regressió notable.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

[JC]

42.B5+ Altres boscos mixtos de coníferes

Pi roig i pi negre al bosc de Ribes (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

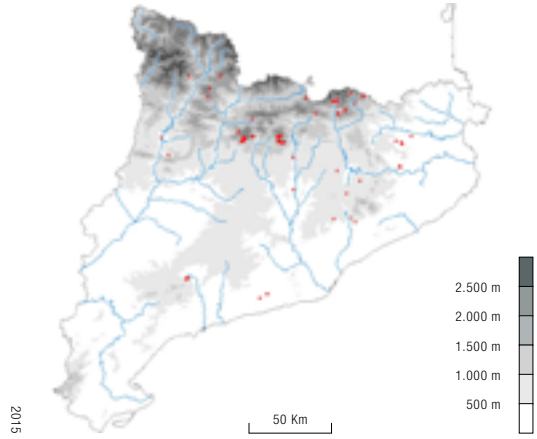
Boscos aciculifolis amb una combinació de dues o més coníferes, diferent de les recollides en els hàbitats precedents (42.B1+, 42.B2+, 42.B3+ i 42.B4+). Els casos més freqüents són les barreges de pi roig i pi negre, pi blanc i pinastre, i pi blanc i pi pinyer.

Ecologia

Ambients, climes i sòls molt diversos, segons cada cas.

Distribució dins el territori català

Pirineus (inclosos els Prepirineus) i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic septentrional i central.

Bosc de pi blanc i pi pinyer a Santa Bàrbara (Blanes, la Selva). A. Ferré

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

42aj Altres boscos mixtos de coníferes ☐

Unitat EUNIS corresponent

G3.G7.ES

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Unitats molt diverses.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i recol·lecció de bolets.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	2
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

[JC]

43

Boscos mixtos de caducifolis i coníferes

43.141 Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*), higròfils, pirinencs

Bosc de Conangles (Vall d'Aran). A. Petit

Aspecte

Boscos estretament relacionats amb les fagedes, constituïts per un estrat arbori en què hi ha faig i avet, i un sotabosc format per plantes clarament nemorals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Substrats preferentment calcinals; sòls eutròfics i humífers.

Flora principal

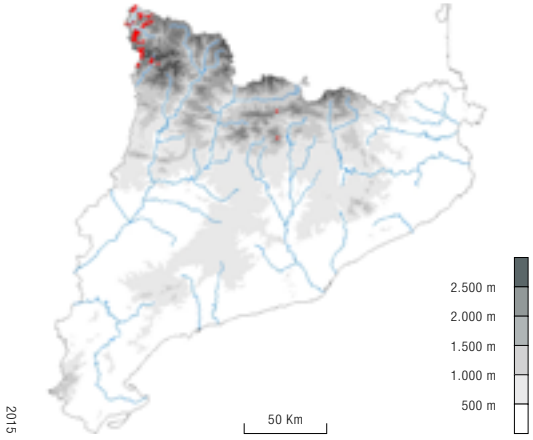
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)		•	•	
Fagus sylvatica (faig)		•	•	
Estrat herbaci				
Scilla lilio-hyacinthus (joliu)			•	
Galium odoratum (espunyidella d'olor)			•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	

Joliu. E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Scillo liliohyacinthi-Fagetum sylvaticae Br.-Bl. ex O. Bolòs 1957

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Tot i ser boscos força productius, la principal amenaça d'aquests hàbitats és l'explotació forestal intensiva, que elimina els atributs propis dels boscos madurs.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9130 Fagedes neutròfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43a Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*), higròfils, pirinencs

Unitat EUNIS corresponent

G4.641.ES

[JC]

43.142 Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), mesòfils, latepirinencs

Faig i pi roig a la serra de Milany (Ripollès). A. Ferré

Aspecte

Boscos molt relacionats amb les fagedes, constituïts per un estrat arbori amb faig i pi roig, en proporcions variables, i un sotabosc format sobretot per plantes clarament nemorals, esciòfiles. Poden dur un estrat arbustiu important, dominat pel boix, i un de muscinal, poc o molt desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

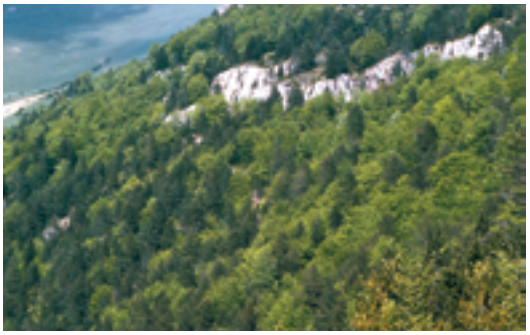
Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i poc o molt humits.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòl força desenvolupat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•		
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)			•	
Estrat herbaci				
Anemone nemorosa (buixol)		•	•	
Poa nemoralis			•	
Helleborus viridis subsp. *occidentalis* (el·lèbor verd)			•	
Melica uniflora			•	

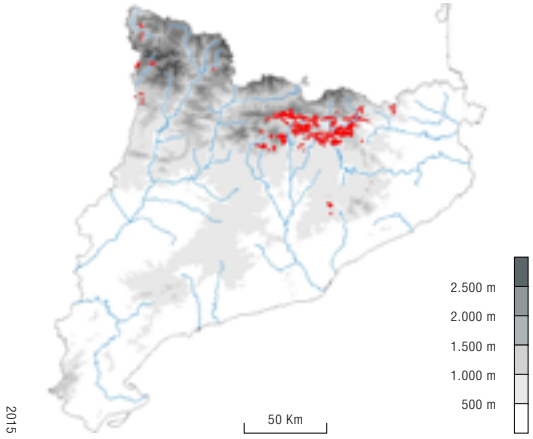
Boscos de faig i pi roig sobre Bruguera (Ripollès). J. Vigo

El·lèbor verd. A. Mercadé

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus), i territoris olositànic i ausosegàrric (Moianès).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Helleboro-Fagetum O. Bolòs (1948) 1957

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Afectat puntualment per tales intenses. L'activitat forestal afavoreix la presència de pi roig, una espècie que sense la intervenció humana tendiria a ser reemplaçada pel faig.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43b Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), de l'estatge montà

Unitat EUNIS corresponent

G4.642.ES

[JC]

43.172 Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i avet (*Abies alba*), acidòfils, pirenaicooccitans

Bosc de faig i avet a la vall de Besiberri (Alta Ribagorça). E. Carrillo

Aspecte

Boscos relacionats amb les fagedes per la seva composició florística, amb un estrat arbori format per faig i avet, gairebé sense estrat arbustiu i amb un estrat herbaci en què dominen les plantes acidòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos i humits.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Substrats àcids o sòls acidificats.

Flora principal

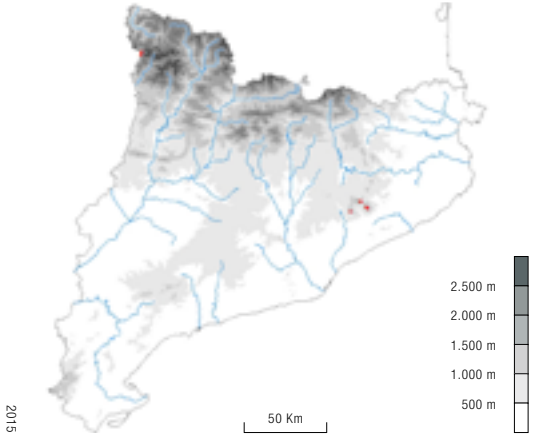
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Abies alba (avet)		•	•	
Fagus sylvatica (faig)		•	•	
Estrat herbaci				
Luzula nivea			•	
Deschampsia flexuosa			•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)			•	
Anthoxanthum odoratum (gram d'olor)			•	
Estrat muscinal				
Hylocomium splendens			•	

Fageda amb avets al Matagalls (massís del Montseny). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i massís del Montseny.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Luzulo niveae-Fagetum (Suspl.) Br.-Bl. 1952

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Afectat puntualment per tales intenses que poden incidir sobre les espècies de fauna i flora més sensibles i eliminar els atributs propis de boscos madurs. No obstant, la regeneració natural és bona.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9120 Fagedes acidòfiles

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G4.672.ES

[JC]

43.1751 Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles i xeromesòfils, de la muntanya mitjana poc plujosa

Bosc de faig i pi roig a l'Aigua d'Ora (Solsonès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos molt relacionats amb les fagedes seques, constituïts per un estrat arbori amb faig i pi roig, en proporcions variables, i un sotabosc relativament pobre. Duu un estrat arbustiu important, dominat pel boix. També sol haver-hi un estrat muscinal poc o molt desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Vessants obacs, frescos però poc humits.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat calcinal; sòls bàsics, sovint no gaire profunds.

Flora principal

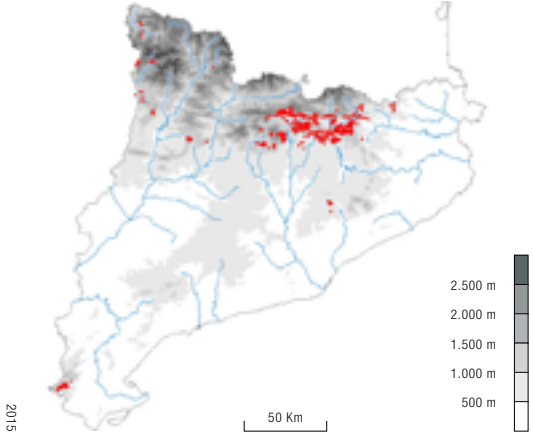
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fagus sylvatica (faig)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•		
Estrat arbustiu				
Acer opalus (blada)			•	
Buxus sempervirens (boix)		•		
Estrat herbaci				
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Daphne laureola (lloreret)			•	
Helleborus foetidus (marxívol)			•	
Primula veris subsp. *columnae* (cucut)			•	

Cucut. I. Soriano

Distribució dins el territori català

Pirineus (incloent-hi els Prepirineus) i territoris olositànic, ausosegàrric (Moianès) i catalanídic meridional (els Ports).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Fagetum Br.-Bl. et Suspl. 1937 em. Br.-Bl. 1952

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Amenaçat pel canvi climàtic i per l'explotació forestal, especialment allà on el faig es troba al límit de les seves condicions més idònies.

La barreja de faig i pi roig està força d'acord amb l'ambient en què es fan aquests boscos, però la intervenció humana deu afavorir el pi. Al territori catalanídic aquest hàbitat té un caràcter relicte i hi troben refugi espècies pròpies dels boscos caducifolis medioeuropeus. Cal garantir-ne la protecció.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43b Boscos mixtos de faig (*Fagus sylvatica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), de l'estatge montà

Unitat EUNIS corresponent

G4.6751.ES

[JC]

43.63 Boscos mixtos de roure reboll (*Quercus pyrenaica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), catalanovalencians

Roure reboll i pi roig al coll de l'Arena (muntanyes de Prades). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos mixtos, amb un estrat arbori dominat pel roure reboll i el pi roig en proporcions variables.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Ambients diversos, sobretot vessants obacs.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrats esquistosos.

Flora principal

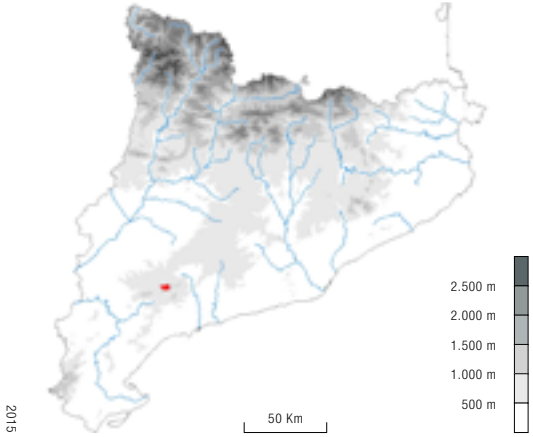
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus pyrenaica (roure reboll)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	

Bosc de roure reboll i pi roig al coll de les Masies (muntanyes de Prades).
A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic central (muntanyes de Prades).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cephalanthero-Quercetum pyrenaicae (Font Quer) O. Bolòs et Vigo 1967

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Atesa la poca superfície que ocupa i l'aïllament geogràfic, la conservació d'aquest hàbitat és força compromesa, a més de ser especialment sensible a aprofitaments forestals intensos i a incendis forestals. De totes maneres, en molts casos evoluciona naturalment vers el rebollar pur.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43e Boscos mixtos de roure reboll (*Quercus pyrenaica*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), catalanovalencians

Unitat EUNIS corresponent

G4.K63.ES

[JC]

43.7131+ Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana

Boscos de roure martinenc i pi roig a la serra dels Bufadors (Osona). A. Ferré

Aspecte

Boscos amb un estrat arbori en què es barregen el pi roig i el roure martinenc (o algun dels seus híbrids) en diferents proporcions. L'estrat arbustiu sol ser força divers i en general està força desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Indrets diversos.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrat calcinal. Sòls carbonatats, bàsics o molt poc àcids.

Flora principal

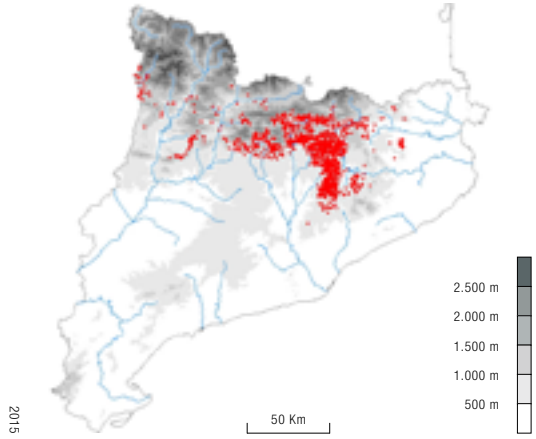
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Cytisophyllum sessilifolium			•	
Estrat herbaci				
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Viola sylvestris (viola)			•	

Cytisophyllum sessilifolium. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Prepirineus i zones properes, fins als territoris ausosegàrric, olositànic i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Buxo sempervirentis-Quercetum pubescentis Br.-Bl. (1915) 1932

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i pastura.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que puntualment pot estar afectat per aprofitaments forestals intensos o excés de pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43d Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana

Unitat EUNIS corresponent

G4.C131.ES

[JC]

43.7132+ Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), silicícoles, de la muntanya mitjana

Bosc de roure martinenc i pi roig prop d'Adrall (Alt Urgell). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos amb un estrat arbori en què es barregen el pi roig i el roure martinenc (o alguns dels seus híbrids), en diferents proporcions. L'estrat arbustiu sol mancar o és poc important. L'herbaci és mesòfil, amb presència de plantes acidòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Indrets diversos, amb preferència pels vessants poc solells.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Terrenys silicis; sòls clarament àcids.

Flora principal

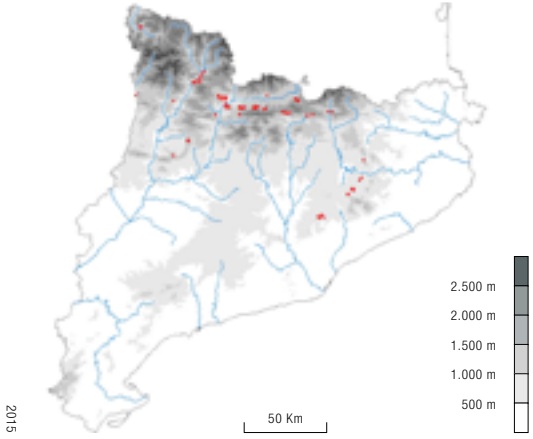
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Quercus × *streimii*			•	
Estrat arbustiu				
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Estrat herbaci				
Pteridium aquilinum (falguera comuna)			•	
Calluna vulgaris (bruguerola)			•	

Roure martinenc. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus, Prepirineus i territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Pteridio-Quercetum pubescentis (Suspl.) O. Bolòs 1983

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal i pastura.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que puntualment pot estar afectat per aprofitaments forestals intensos o excés de pastura entre d'altres.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43d1 Boscos mixtos de roure martinenc (*Quercus pubescens*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana

Unitat EUNIS corresponent

G4.C132.ES

[JC]

43.7713

Boscos mixtos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) o pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)

Boscos de pinassa amb roure valencià a Castellar de la Ribera (Solsonès). A. Ferré

Aspecte

Boscos en general poc alts, en què es barreja el roure valencià, o alguna de les estirps hibridogèniques en què intervé aquesta espècie, amb la pinassa o el pi roig.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Diversos.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Principalment substrats calcinals i sòls carbonatats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus faginea (roure valencià)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)			•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	

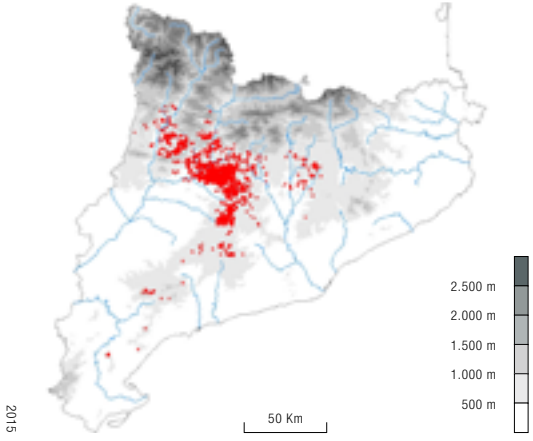
Bosc de roure valencià i pinassa vora la Panadella (Anoia). R.M. Masalles

Viola willkommii. J. Girbal

Distribució dins el territori català

Prepirineus i territoris ausosegàrric i catalanídic central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Violo willkommii-Quercetum fagineae Br.-Bl. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal, pastura del sotabosc i recol·lecció de bolets.

Conservació
Hàbitat amenaçat per grans incendis forestals, i més puntualment per aprofitaments forestals intensos o excés de pastura.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43f Boscos mixtos de roure valencià (*Quercus faginea* o híbrids) i pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmannii*) o pi roig (*Pinus sylvestris*), calcícoles, de la muntanya mitjana poc plujosa (i de terra baixa)

Unitat EUNIS corresponent

G4.C713.ES

[JC]

43.H Altres boscos mixtos de caducifolis i coníferes

Pi roig, avets, trèmols, blades..., a la serra de Prada (Alt Urgell). I. Soriano

Aspecte

Pertanyen a aquest grup el boscos que tenen l'estrat arbori format per una barreja de caducifolis i coníferes en unes combinacions no recollides en cap de les unitats relacionades (altres hàbitats del grup 43). Els casos més corrents són les combinacions de bedoll amb pi roig, pi negre o avet i les barreges de faig i pi negre, de freixe i pi roig, i de roure martinenc i pinassa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Especialment muntanya mitjana i estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Diversos.

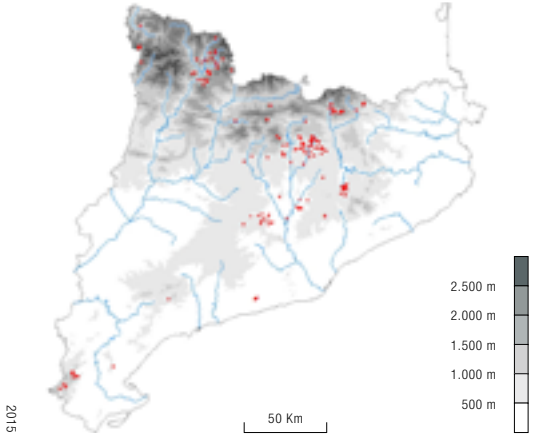
Substrat i sòl
Molt diversos.

Pi roig, pinassa, tells i gatsaules al bosc de Trejuvell (Alt Urgell). I Soriano

Distribució dins el territori català

Sobretot Pirineus i territoris ausosegàrric i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Unitats molt diverses.

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

43g Altres boscos mixtos de caducifolis i coníferes

Unitat EUNIS corresponent

G4.L.ES

[JC]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.1

Comunitats dominades per *Salix* spp.

44.111 Sargars (de *Salix purpurea*, *S. elaeagnos*...) amb *Myricaria germanica* de sòls argilosos

Salencar de Barruera (Alta Ribagorça). J. M. Rispa

Aspecte

Bosquets de ribera de fins a 4 o 5 metres d'alçària, dominats per sargues i amb claps o individus esparsos de *Myricaria germanica*.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana: estatge montà.

Ambients que ocupa
Franja interna dels marges dels rius, sotmesos a riuades periòdiques.

Clima
Medioeuropeu: submediterrani.

Substrat i sòl
Sòls xops, llimosos i argilosos.

Flora principal

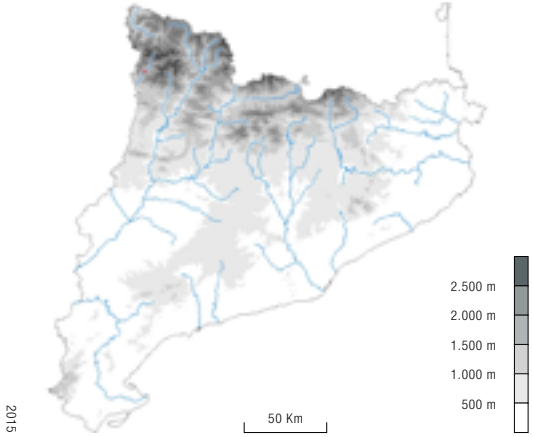
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrats arbori i arbustiu				
Salix elaeagnos (sarga)		•	•	
Salix purpurea (saulic)		•	•	
Myricaria germanica			•	

Myricaria germanica. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (vall de Boí).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

És un hàbitat amenaçat a Catalunya perquè ocupa una extensió molt reduïda i perquè en absència de pertorbacions naturals es pot veure reemplaçat pel bosc de ribera.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44a1 Sargars (de *Salix purpurea*, *S. elaeagnos*...), amb *Myricaria germanica*, de sòls argilosos

Unitat EUNIS corresponent

F9.111 Pre-Alpine willow-tamarisk brush

[JC]

44.113+ Salzedes de *Salix daphnoides*, dels codolars i arenys dels rius, als Pirineus centrals

Salzeda vora l'Unhòla (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Bosquets generalment oberts de 4 a 6 (8) metres d'alçària, dominats per *Salix daphnoides*. Sota els salzes hi ha un estrat herbaci amb força plantes higròfiles, en general poc significatives.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí i altimontà.

Ambients que ocupa
Fons de valls i marges de rius i torrents.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Llits fluvials pedregosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Salix daphnoides	•		•	
Salix atrocinerea (gatell)				•
Salix caprea (gatsaule)				•
Estrat herbaci				
Equisetum arvense (cua de cavall)				•
Molinia caerulea (alba roja)				•
Astrantia major				•
Galium uliginosum				•
Poa nemoralis				•

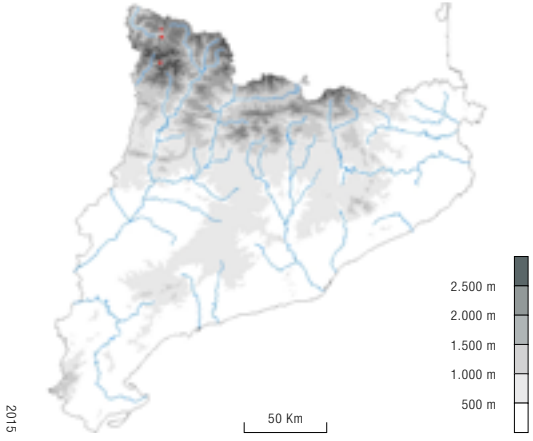
Salzedes al llit de l'Unhòla (Vall d'Aran). A. Ferré

Salix daphnoides. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus centrals (Vall d'Aran i vall de Boí).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Salicetum atrocinereae-daphnoidis Carrillo 2002

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
És un hàbitat vulnerable a causa de la poca extensió que ocupa a Catalunya.

Caldria vetllar per conservar-les i per afavorir-ne l'expansió natural.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

3240 Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44a Salzedes de *Salix daphnoides*, dels codolars i arenys dels rius, als Pirineus centrals

Unitat EUNIS corresponent

F9.116.ES

[JC]

44.122 Sargars de terra baixa

Sargars a les ribes del Ter, a Bonmatí (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Bosquets, de 3 a 5 (7) metres d'alçària, constituïts principalment per sargues i altres arbres de ribera, amb un estrat herbaci poc important i mal estructurat, que sol incloure algunes plantes nitròfiles. En el paisatge actual, sovint es presenten en forma de claps poc extensos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Marges i llits dels rius i torrents, afectats periòdicament per riuades.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Substrat divers; sòls molt humits, amb abundància de còdols, graves i sorres.

Flora principal

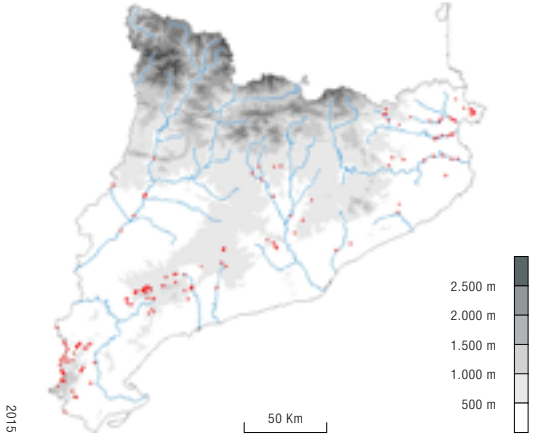
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrats arbori i arbustiu				
Salix elaeagnos (sarga)		•	•	
Salix purpurea (saulic)		•	•	
Salix alba (salze blanc)			•	
Salix triandra			•	
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)			•	
Tamarix canariensis (tamariu)			•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)			•	
Estrat herbaci				
Saponaria officinalis (sabonera)			•	
Solanum dulcamara (dolçamara)			•	
Bryonia dioica (carbassina)			•	

Saulic. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saponario-Salicetum purpureae Tchou (1947) 1948

Salicetum neotrichae Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Poblaments de sargues

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús. Antigament les branques joves eren utilitzades per fer cistells.

Conservació
Especialment en zones urbanitzades i agrícoles, han estat molt fragmentats i degradats a causa de les canalitzacions i actuacions de protecció de marges de cursos fluvials, determinades pràctiques ("neteges" de cursos fluvials que no respecten la vegetació autòctona), i per l'expansió d'espècies exòtiques. Bo i això, es recuperen força de pressa després de pertorbacions (especialment després de grans revingudes dels rius).

Bons indicadors de zones sotmeses a inundació periòdica.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44b Sargars (de *Salix purpurea*, *S. elaeagnos*...) i altres bosquines de ribera

Unitat EUNIS corresponent

F9.122 Western Mediterranean purple willow scrub

[JC]

44.124 Sargars i gatelledes muntanyencs

Sargars al riu Nere (Vall d'Aran). E. Carrillo

Aspecte

Bosquets de 3 a 5 (7) metres d'alçària, dominats per sargues o gatells, amb un estrat herbaci poc important i sovint amb diverses plantes ruderals oportunistes. Poden dur també algunes lianes. De vegades fan masses un xic extenses, però sovint apareixen en forma de clapes petites o de comunitats obertes i mal estructurades.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Marges i llits de rius i de torrents, afectats periòdicament per revingudes. Sobretot llits de rius irregulars, formats per codolars extensos (lleres).

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls amb còdols i graves abundants, de nivell freàtic alt.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu				
Salix purpurea (saulic)		•	•	
Salix elaeagnos (sarga)		•	•	
Salix atrocinerea (gatell)			•	
Rubus caesius (romegueró)			•	
Estrat herbaci				
Saponaria officinalis (sabonera)			•	
Bryonia dioica (carbassina)			•	
Solanum dulcamara (dolçamara)			•	

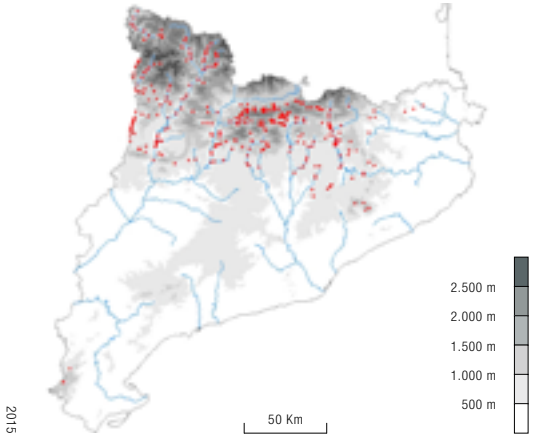
Sargars prop la Guingueta d'Àneu (Pallars Sobirà). A. Ferré

Sarga. R. M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus, Prepirineus, territori olositànic i àrees muntanyenques dels territoris ausosegàrric i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saponario-Salicetum purpureae Tchou (1947) 1948

Poblaments de sargues o gatells

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús. Antigament les branques joves eren utilitzades per fer cistells.

Conservació

Especialment en zones urbanitzades i agrícoles, han estat fragmentats i degradats a causa de les canalitzacions i actuacions de protecció de marges de cursos fluvials i per determinades pràctiques ("neteges" de cursos fluvials que no respecten la vegetació autòctona), i per l'expansió d'espècies exòtiques. Bo i això, es recuperen força de pressa després de pertorbacions (especialment després de grans revingudes dels rius).

Bons indicadors de zones sotmeses a inundació periòdica.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

3240 Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44b Sargars (de *Salix purpurea*, *S. elaeagnos*...) i altres bosquines de ribera

Unitat EUNIS corresponent

F9.124 Ibero-montane riverine willow scrub

[JC]

44.128+ Gatelledes (boscos, generalment baixos, de *Salix atrocinerea*), amb *Equisetum telmateia*, *Carex pendula*..., de fons de barrancs i depressions, amb sòl xop, al territori catalanídic

Gatelleda de la font de la Teula (Ca n'Aguilera, Anoia). R. Quadrada

Aspecte

Bosquets de gatells, sovint poc densos que, en les formes més típiques, duen un estrat herbaci molt desenvolupat, amb grans càrexs i equisets.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades mediterrànies subhumides.

Ambients que ocupa
Fons de barrancs i fondalades.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls sempre humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat superior				
Salix atrocinerea (gatell)	•		•	
Corylus avellana (avellaner)			•	
Estrat herbaci				
Carex pendula		•	•	
Equisetum telmateia (cua de cavall)		•	•	
Carex remota			•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)			•	

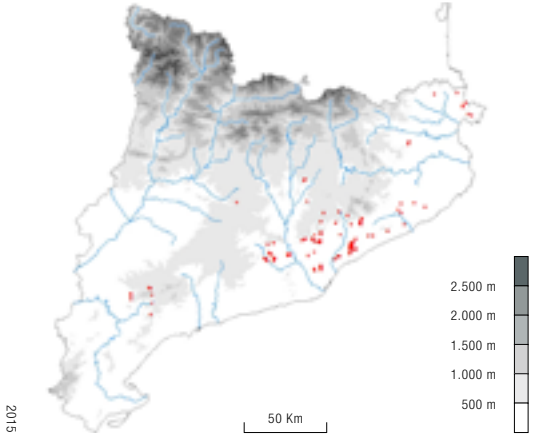
Gatell (masculí). R.M. Masalles

Gatell (femení). R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic septentrional i central, ruscínic i ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici-Salicetum catalaunicae A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Hàbitat fragmentat i degradat a causa de la contaminació de les aigües, les captacions d'aigua, les canalitzacions i les actuacions de protecció de marges de cursos fluvials, determinades pràctiques (tales, plantacions...), la instal·lació d'infraestructures (vials, línies elèctriques, clavegueram...) i l'expansió d'espècies al·lòctones.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

Cap.

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44c Gatelledes (boscos o bosquines de *Salix atrocinerea*), del territori catalanídic ☐

Unitat EUNIS corresponent

F9.12B.ES

[JC]

44.1412 Salzedes (sobretot de *Salix alba*) de terra baixa i de la muntanya mitjana

Salzedes del pla de Salito (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Poblacions de salzes, principalment *Salix alba*, més o menys denses i altes. Sovint formen claps dins de boscos de ribera mixtos o dominats per altres arbres.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Riberals.

Clima
Mediterrani o medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrat diversos; sòls al·luvials, amb un nivell freàtic elevat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Salix alba (salze blanc)	•		•	
Populus nigra (pollancre)			•	
Populus alba (àlber)			•	
Estrat arbustiu				
Rubus caesius (romegueró)			•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Tamarix anglica (tamariu)				•
Estrat herbaci				
Convolvulus sepium (corretjola gran)			•	
Agrostis stolonifera				•
Phalaris arundinacea				•

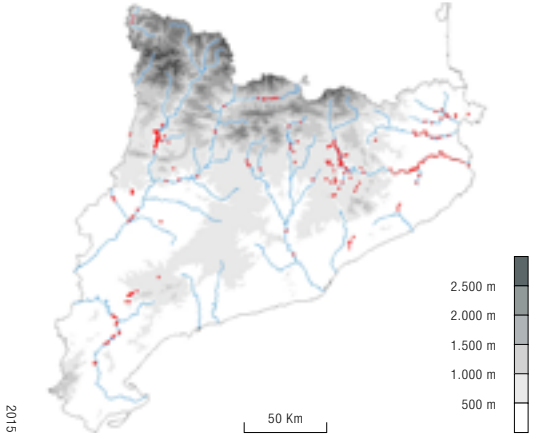
Salzeda de salze blanc vora el Cinca (Massalcoreig, Segrià). J. Carreras

Salze blanc. X. Font

Distribució dins el territori català

Estès gairebé arreu.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Diversos.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Els principals problemes de conservació deriven de la contaminació i de les captacions de les aigües, així com de determinades pràctiques (tales, plantacions...) o de l'expansió d'espècies al·lòctones, i més puntualment de dragats o neteges de lleres. Tot i això, aquestes salzedes sovint es veuen afavorides per la degradació de la verneda.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44d Salzedes (sobretot de *Salix alba*) de terra baixa i de la muntanya mitjana

Unitat EUNIS corresponent

G1.11212 Eumediterranean white and crack willow galleries

[JC]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.3

Vernedes medioeuropees

44.316+ Vernedes amb *Carex remota*, que es fan a tocar de l'aigua o en sòls molt xops, a la muntanya mitjana pirinenca i al territori catalanídic septentrional

Carex remota. A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos de verns, generalment densos i, de natural, ombrívols, amb un estrat arbustiu molt pobre o nul, i amb una gran abundància de plantes higròfiles, sobretot cespitoses, a l'estrat herbaci.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Marges de la verneda típica, a primera línia de l'aigua, o en fondals del riberal, sotmesos a inundació freqüent.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls permanentment humits i sovint entollats, mal airejats.

Flora principal

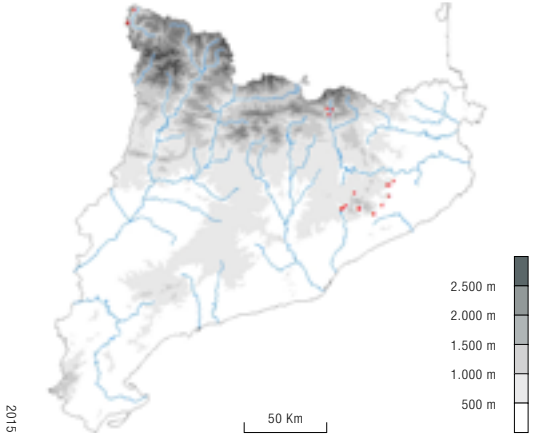
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Alnus glutinosa (vern)	•		•	
Fraxinus excelsior (freixe)				•
Estrat herbaci				
Carex remota		•	•	
Angelica sylvestris (angèlica)			•	
Circaea lutetiana (herba de les encantades)			•	
Equisetum arvense (cua de cavall)				•
Ranunculus repens (botó d'or)				•

Vern. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals i territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici pendulae-Alnetum glutinosae O. Bolòs et Oberd. 1953

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Es tracta de la verneda més higròfila, que requereix sòls permanentment humits i sovint entollats. Els principals problemes de conservació deriven, per tant, de les captacions d'aigua, així com de la contaminació de les aigües, determinades pràctiques (tales, plantacions...) i per plantacions i l'expansió d'espècies al·lòctones.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G1.2117.ES

[JC]

44.3431+ Vernedes (i pollancredes) amb *Circaea lutetiana*, de l'estatge montà, pirenaicocatalanes

Vernedes al riu de Núria (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos de galeria, formats per un estrat arbori dens i molt tancat, un d'arbustiu força variable i un d'herbaci important i molt divers. Aquest darrer sol comprendre diverses plantes comunes amb les fagedes, que floreixen a l'inici de la primavera i que donen a aquest hàbitat un aspecte vernal característic.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Marges de rius i rierols de cabal permanent i força regular.

Clima
Medioeuropeu.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls al·luvials amb nivell freàtic elevat i constant.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Alnus glutinosa (vern)	•		•	
Fraxinus excelsior (freixe)				•
Sambucus nigra (saüquer)				•
Populus nigra (pollancre)				•
Estrat arbustiu				
Rubus caesius (romegueró)		•	•	
Cornus sanguinea (sanguinyol)				•
Estrat herbaci				
Circaea lutetiana (herba de les encantades)		•	•	
Scrophulatia alpestris			•	
Stachys sylvatica (ortiga pudent)			•	
Anemone nemorosa (buixol)			•	
Cardamine impatiens			•	
Lathraea clandestina (frare de verneda)			•	
Poa nemoralis				•
Oxalis acetosella (pa de cucut)				•

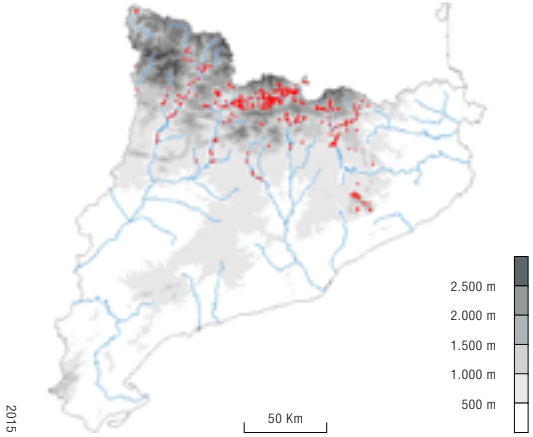
Verneda vora el Freser (Queralbs, Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Herba de les encantades. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris catalanídic septentrional i ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Equiseto hyemalis-Alnetum glutinosae O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Els principals problemes de conservació deriven de la contaminació i de les captacions de les aigües, així com de les males pràctiques forestals i agrícoles (tales, plantacions...) i de l'expansió d'espècies al·lòctones.

Caldria conservar les mostres que encara en queden.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44e Vernedes (i pollancredes) amb *Circaea lutetiana*, de l'estatge montà, pirenaicocatalanes

Unitat EUNIS corresponent

G1.21431.ES

[JC]

44.3432+ Vernedes (de vegades pollancredes) amb ortiga borda (*Lamium flexuosum*), de la terra baixa plujosa i de l'estatge submontà

Verneda al massís del Montseny. X. Font

Aspecte

Bosc de ribera frondós i ombrívol, format per un estrat arbori dominat típicament pel vern, un d'arbustiu variable i un d'herbaci mesohigròfil força divers.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa i estatge submontà: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Ressegueix els marges dels rius i les rieres de cabal permanent.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls al·luvials, amb nivell freàtic alt.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Alnus glutinosa (vern)	•		•	
Populus nigra (pollancre)				•
Platanus orientalis var. *acerifolia* (plàtan)				•
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)				•
Estrat arbustiu				
Cornus sanguinea (sanguinyol)				•
Evonymus europaeus (boneter)				•
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Estrat herbaci				
Lamium flexuosum (ortiga borda)		•	•	
Galanthus nivalis (lliri de neu)		•	•	
Anemone nemorosa (buixol)			•	
Symphytum tuberosum (consolda menor)			•	
Carex pendula			•	
Doronicum pardalianches (corona de rei)			•	
Campanula trachelium (campaneta d'ortiga)				•
Ranunculus ficaria (gatassa)				•
Aquilegia vulgaris (corniol)				•
Arum italicum (sarriassa)				•

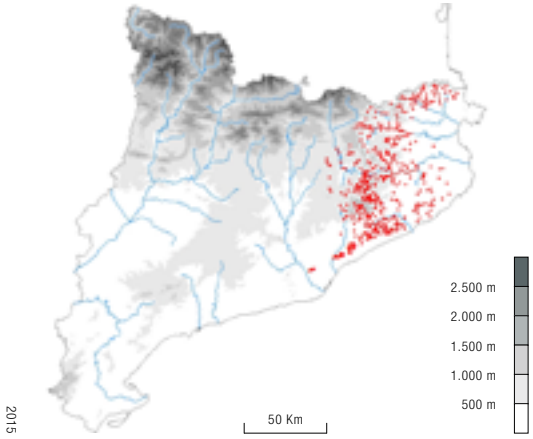
Vern. V. Canalís

Lliri de neu. X. Font

Distribució dins el territori català

Extrem dels Pirineus orientals i territoris ruscínic, olositànic i catalanídic septentrional (i ausosegàrric).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lamio-Alnetum glutinosae O. Bolòs 1954

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Els principals problemes de conservació deriven de la contaminació i de les captacions de les aigües, així com de les males pràctiques forestals i agrícoles (tales, plantacions...) i de l'expansió d'espècies al·lòctones.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística Conté força espècies medioeuropees que, a terra baixa, troben en aquest hàbitat un refugi excepcional	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44f Vernedes (de vegades pollancredes) amb ortiga borda (*Lamium flexuosum*), de la terra baixa plujosa i de l'estatge submontà

Unitat EUNIS corresponent

G1.21432.ES

[JC]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.4

Boscos mixtos al·luvials

44.461+

Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i om (*Ulmus minor*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional

Roureda de Tordera (alt Maresme), a l'hivern. G. Mercadal

Aspecte

Boscos densos dominats a l'estrat arbori pel roure pènol i pel freixe de fulla petita, i on també hi és sempre present l'om. L'estrat arbustiu de recobriment baix, és constituït per diversos caducifolis com ara l'arç blanc, el sanguinyol, l'aranyoner, l'olivereta, etc. L'estrat herbaci presenta recobriments elevats i una gran riquesa florística, amb diferent composició segons el grau d'humitat edàfica.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, a les contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Es desenvolupa damunt terrenys al·luvials periòdicament inundats.

Clima
Mediterrani marítim subhumit de tendència subatlàntica.

Substrat i sòl
Substrats argilosos, però amb el sòcol paleozoic granític proper a la superfície; sòls de nivell freàtic poc profund, a vegades palustres i molt orgànics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fraxinus angustifolia s.l. (freixe de fulla petita)		•	•	
Quercus robur (roure pènol)		•	•	
Ulmus minor (om)		•	•	
Quercus canariensis (roure africà)			•	
Alnus glutinosa (vern)			•	
Estrat arbustiu				
Crataegus monogyna (arç blanc)		•		
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Prunus spinosa (aranyoner)		•		
Rosa sempervirens (englantiner)		•		
Lonicera periclymenum (lligabosc)			•	
Sorbus torminalis (moixera de pastor)			•	
Estrat herbaci				
Carex remota (càrex remot)		•	•	
Ranunculus ficaria (gatassa)		•	•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)		•	•	
Oenanthe pimpinelloides			•	
Ranunculus acris (botó d'or)			•	
Carex muricata subsp. *divulsa* (jonça espinosa)			•	
Rumex conglomeratus (cama-roja vera)			•	

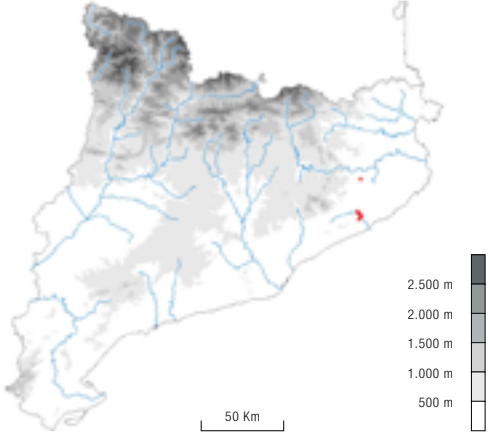
Roure pènol. A. Ferré

Gatassa. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici remotae-Fraxinetum oxycarpae Pedrotti 1979 corr. Pedrotti 1992 subass. *quercetosum roboris* Mercadal i Vilar 2013

Usos i problemes de conservació

Ús

Sense ús; eventualment aprofitament forestal.

Conservació

Han estat molt fragmentats i degradats a causa dels canvis d'usos del sòl (agricultura, urbanització, plantacions de planifolis), i l'expansió d'espècies al·lòctones. Vulnerables davant alteracions hidra geològiques.

Són boscos que creixen en indrets aptes per a l'agricultura i els assentaments humans i per això en queden molts pocs exemples. Tot just l'abandonament agrícola d'aquests darrers anys n'ha permès una petita recuperació. Cal conservar-ne les mostres existents i, alhora, afavorir-ne de nous.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística El roure pènol és una espècie força rara a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**21**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91F0 Boscos mixtos de roure pènol, oms i freixes, de les riberes i les planes al·luvials

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44q Boscos mixtos de roure pènol (*Quercus robur*), freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i oms (*Ulmus minor*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional

Unitat EUNIS corresponent

Cap.

[GM/LV]

44.462+ Freixenedes de freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*), sovint amb om (*Ulmus minor*) i roure martinenc (*Quercus pubescents*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional

Bosc mixt inundat a Caldes de Malavella (la Selva). G. Mercadal

Aspecte

Boscos densos dominats a l'estrat arbori pel freixe de fulla petita, i on també hi és sempre present l'om i el roure martinenc. L'estrat arbustiu, de recobriment baix, és constituït per diversos arbusts caducifolis com ara l'arc blanc, l'esbarzer, l'aranyoner, l'englantiner, la gavarrera, etc. L'estrat herbaci presenta recobriments elevats amb diferent composició segons el grau d'humitat edàfica i maduresa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, a les contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Es desenvolupa damunt terrasses fluvials holocèniques, periòdicament inundades, i també es pot trobar en diverses zones humides entollades durant diversos mesos de l'any, normalment des de finals de tardor fins a finals de primavera.

Clima
Mediterrani marítim subhumit de tendència subatlàntica.

Substrat i sòl
Substrats argilosos; sòls palustres, orgànics, llargament entollats i molt profunds.

Flora principal

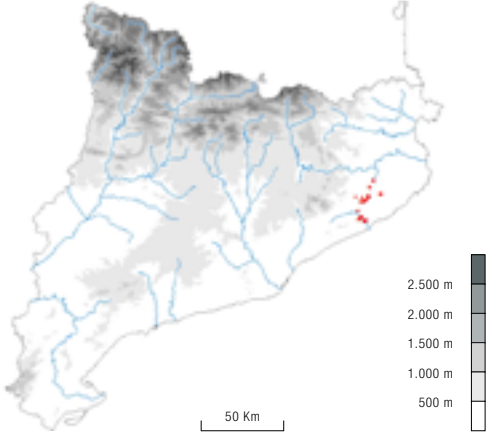
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fraxinus angustifolia s.l. (freixe de fulla petita)	•		•	
Ulmus minor (om)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)			•	
Salix atrocinerea (gatell)			•	
Estrat arbustiu				
Crataegus monogyna (arç blanc)		•	•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Prunus spinosa (aranyoner)		•		
Rosa sempervirens (englantiner)		•		
Rosa canina (gavarrera)			•	
Estrat herbaci				
Carex vulpina (serrada)		•	•	
Carex muricata subsp. *divulsa* (junça espinosa)		•	•	
Ranunculus ficaria (gatassa)		•	•	
Carex remota (càrex remot)			•	
Oenanthe pimpinelloides			•	
Ranunculus acris (botó d'or)			•	
Carex riparia (balcalló)			•	
Rumex conglomeratus (cama-roja vera)			•	

Freixeneda amb roure martinenc a Sils (la Selva). G. Mercadal

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici remotae-Fraxinetum oxycarpae Pedrotti 1979 corr. Pedrotti 1992 subass. *quercetosum pubescentis* Mercadal i Vilar 2013 i subass. *caricetosum cuprinae* Mercadal i Vilar 2013

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús; eventualment aprofitament forestal.

Conservació
Han estat molt fragmentats i degradats a causa dels canvis d'usos del sòl (agricultura, urbanització) així com per les canalitzacions i actuacions de protecció de marges de cursos fluvials, per determinades pràctiques ("neteges" de cursos fluvials que no respecten la vegetació autòctona) i per plantacions i l'expansió d'espècies al·lòctones.

Són boscos que creixen en indrets aptes per a l'agricultura i els assentaments humans i per això en queden molts pocs exemples. Tot just l'abandonament agrícola d'aquests darrers anys n'ha permès una petita recuperació.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	4
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91F0 Boscos mixtos de roure pènol, oms i freixes, de les riberes i les planes al·luvials

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44r Freixenedes de freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*), sovint amb om, (*Ulmus minor*) i roure martinenc (*Quercus pubescents*), al·luvials, del territori catalanídic septentrional

Unitat EUNIS corresponent

Cap.

[GM/LV]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.5

Vernedes i lloredes meridionals

44.515+ Lloredes o vernedes amb llor (*Laurus nobilis*) de la terra baixa catalana

Verneda amb llor al torrent d'Aiguafina (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Bosquets de fondalada dominats pel llor o pel vern, amb un estrat arbustiu de recobriment variable (30-70%) i un d'herbaci constituït per plantes higròfiles i esciòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa (contrades mediterrànies subhumides).

Ambients que ocupa
Fondalades càlides i humides.

Clima
Mediterrani marítim subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls poc o molt profunds i humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Laurus nobilis (llor)		•	•	
Alnus glutinosa (vern)		•	•	
Estrat arbustiu				
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Lonicera periclymenum (lligabosc)				•
Salix atrocinerea (gatell)				•
Estrat herbaci				
Osmunda regalis (falguera de rei)			•	
Carex pendula			•	
Melica uniflora			•	
Smilax aspera (arítjol)				•
Ruscus aculeatus (galzeran)				•
Hedera helix (heura)				•

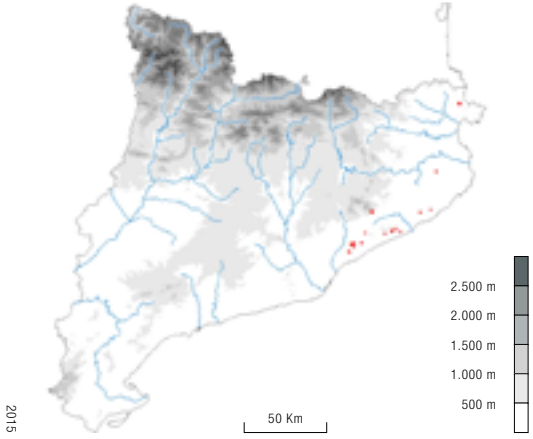
Falguera de rei. X. Font

Llor. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic septentrional i ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Osmundo-Lauretum nobilis Ballesteros 1981

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Els principals problemes de conservació deriven de la contaminació i de les captacions de les aigües, així com de determinades pràctiques (tales, plantacions...) i de l'expansió d'espècies al·lòctones, agreujats per la seva petita àrea de distribució i aïllament a Catalunya.

Haurien de preservar-se curosament els poc exemples que encara en queden.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44g Lloredes o vernedes amb llor (*Laurus nobilis*) de la terra baixa catalana

Unitat EUNIS corresponent

G1.1316.ES

[JC]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.6

Alberedes i altres boscos de ribera mediterranis

44.6111+ Alberedes (i pollancredes) amb vinca (*Vinca difformis*), de la terra baixa (i la muntanya mitjana)

Alberedes de l'Ebre, a Ascó. I. Soriano

Aspecte

Bosc caducifoli d'àlbers, sovint barrejats amb altres arbres de ribera, com ara oms i freixes de fulla petita. Els estrats arbustiu i herbaci són força irregulars i més aviat pobres, bé que hi destaquen algunes herbes molt típiques, com ho és la mateixa vinca. Quan l'hàbitat és alterat, pot esdevenir inextricable per l'abundància d'arbustos espinosos. A les comarques meridionals s'empobreix en espècies eurosiberianes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, principalment a les contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Marges de rius i rieres, en indrets inundats només esporàdicament.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Terres al·luvials, amb un nivell de la capa freàtica poc profund però força estable.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Populus alba (àlber)	•		•	
Populus nigra (pollancre)		•	•	
Ulmus minor (om)		•		
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)				•
Estrat arbustiu i lianoide				
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Hedera helix (heura)		•		
Rubus caesius (romegueró)			•	
Estrat herbaci				
Vinca difformis (vinca)		•	•	
Arum italicum (sarriassa)			•	
Aristolochia longa			•	
Viola alba (violeta de bosc)				•
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)				•

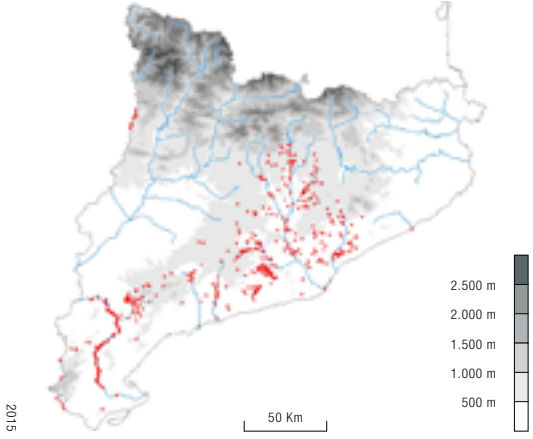
Alberedes i pollancredes al Llobregat, prop de Monistrol de Montserrat. I. Soriano

Vinca. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic i ausosegàrric i àrees properes. excepcionalment, Prepirineus centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Vinco-Populetum albae (O. Bolòs et R. Mol.) O. Bolòs 1962

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Ha estat molt alterada i sovint convertida en terres agrícoles (conreus, plantacions de pollancres) aprofitant la qualitat del sòl i la capa freàtica poc profunda. Encara que menys, la contaminació i les captacions de les aigües, l'expansió d'espècies exòtiques, les neteges de lleres o les canalitzacions també suposen un problema de conservació. Als indrets més inaccessibles o menys productius sembla que està en procés de recuperació, a conseqüència de l'abandonament de cultius o, més rarament, de repoblacions específiques.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44h Alberedes (i pollancredes) amb vinca (*Vinca difformis*), de la terra baixa (i la muntanya mitjana)

Unitat EUNIS corresponent

G1.3111.ES

[RMM]

44.6112+ Alberedes (i pollancredes) amb roja (*Rubia tinctorum*), del territori sicòric (i les àrees properes)

Bosc de ribera prop d'Alcoletge (Segrià). J.A. Conesa

Aspecte

Bosc caducifoli d'àlbers, acompanyats d'oms, pollancres i freixes de fulla petita (que poden fer claps evidents). Els estrats arbustiu i herbaci són força pobres. Hi té una significació especial la roja, una planta naturalitzada, provinent del Pròxim Orient i el Mediterrani oriental. En estadis degradats, el sotabosc esdevé inextricable per l'abundància d'arbusts espinosos.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa
Marges de rius, en indrets rarament inundats.

Clima
Mediterrani continental sec.

Substrat i sòl
Sòls limoarenosos, sovint de terrasses fluvials, amb la capa freàtica poc profunda.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Populus alba (àlber)	•		•	
Populus nigra (pollancre)		•		
Ulmus minor (om)		•		
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)				•
Salix alba (salze blanc)				•
Estrat arbustiu				
Rubus caesius (romegueró)		•	•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)				•
Crataegus monogyna (arç blanc)				•
Estrat herbaci				
Rubia tinctorum (roja)			•	
Humulus lupulus (llúpol)			•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)				•

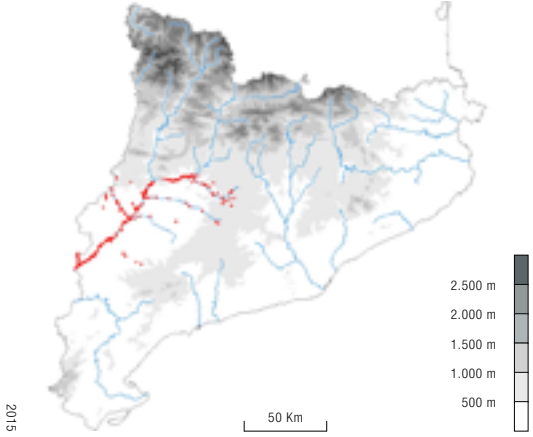
El Cinca, a Massalcoreig (Segrià). J. Carreras

Roja. X. Font

Distribució dins el territori català

Principalment al territori sicòric; penetra als Prepirineus centrals i al territori ausosegàrric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rubio tinctorum-Populetum albae Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Ha estat molt alterada i sovint convertida en terres agrícoles (conreus, plantacions de pollancres) aprofitant la qualitat del sòl i la capa freàtica poc profunda. Encara que menys, la contaminació i les captacions de les aigües, l'expansió d'espècies exòtiques, les neteges de lleres o les canalitzacions també suposen un problema de conservació. Als indrets més inaccessibles o menys productius sembla que està en procés de recuperació, a conseqüència de l'abandonament de cultius o, més rarament, de repoblacions específiques.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44i Alberedes (i pollancredes) amb roja (*Rubia tinctorum*), del territori sicòric (i les àrees properes)

Unitat EUNIS corresponent

G1.3112.ES

[RMM]

44.612 Alberedes (i pollancredes) amb lliri pudent (*Iris foetidissima*), del territori ruscínic i dels Prepirineus centrals

Alberedes de la Muga, a Castelló d'Empúries (Alt Empordà). A. Ferré

Aspecte

Bosc caducifoli dominat per àlbers i pollancres, sovint acompanyats d'oms i freixes (i, més rarament, de verns i salzes). En estat natural, el sotabosc és força dens i molt divers, amb nombroses plantes eurosiberianes. La riquesa florística d'aquesta albereda disminueix ostensiblement a les comarques interiors.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides i mediterrànies interiors.

Ambients que ocupa
Ribes de rius i rieres.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Principalment sòls al·luvials, permanentment humits, amb un horitzó glei a la base del perfil.

Flora principal

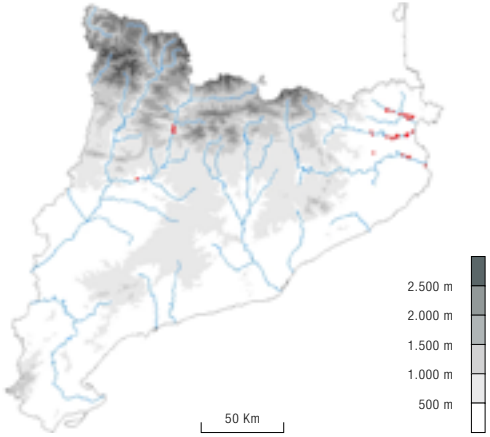
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Populus alba (àlber)		•	•	
Populus nigra (pollancre)		•		
Ulmus minor (om)		•		
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)				•
Estrat arbustiu i lianoide				
Rubus caesius (romegueró)		•	•	
Clematis vitalba (vidalba)		•		
Cornus sanguinea (sanguinyol)				•
Crataegus monogyna (arç blanc)				•
Estrat herbaci				
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)		•		
Iris foetidissima (lliri pudent)			•	

Àlber. X. Font

Distribució dins el territori català

Territori ruscínic i Prepirineus centrals (vall del Segre).

2015

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Populetum albae Br.-Bl. & Tchou 1948

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal.

Conservació
Ha estat molt alterada i sovint convertida en terres agrícoles (conreus, plantacions de pollancres) aprofitant la qualitat del sòl i la capa freàtica poc profunda. Encara que menys, la contaminació i les captacions de les aigües, l'expansió d'espècies exòtiques, les neteges de lleres o les canalitzacions també suposen un problema de conservació. Als indrets més inaccessibles o menys productius sembla que està en procés de recuperació, a conseqüència de l'abandonament de cultius o, més rarament, de repoblacions específiques.

La regeneració de l'albereda no sembla difícil.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44j Alberedes (i pollancredes) amb lliri pudent (*Iris foetidissima*), del territori ruscínic i dels Prepirineus

Unitat EUNIS corresponent

G1.312 Provenço-Languedocian poplar galleries

[RMM]

44.62 Omedes de terra baixa

Omeda a la riera de Carme (Anoia). A. Ferré

Aspecte

Bosc caducifoli d'oms, en forma de galeria o de comunitat lineal estreta. Sovint té un estrat arbustiu ben desenvolupat i un d'herbaci força dens, bé que poc divers. A les comarques interiors s'empobreix en arbustos i en herbes nemorals.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa. També a la muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa
Ribes de rius i rieres, més enfora que les alberedes i les salzedes; també fons de vall humits, però només rarament entollats.

Clima
Mediterrani (o medioeuropeu submediterrani).

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls amb el nivell freàtic poc profund, si més no una part de l'any.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Ulmus minor (om)	•		•	
Estrat arbustiu i lianoide				
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Crataegus monogyna (arç blanc)		•		
Cornus sanguinea (sanguinyol)		•		
Hedera helix (heura)		•		
Clematis vitalba (vidalba)				•
Estrat herbaci				
Lithospermum purpurocaeruleum (mill gruà)		•	•	
Euphorbia amygdaloides (lleteresa de bosc)		•		

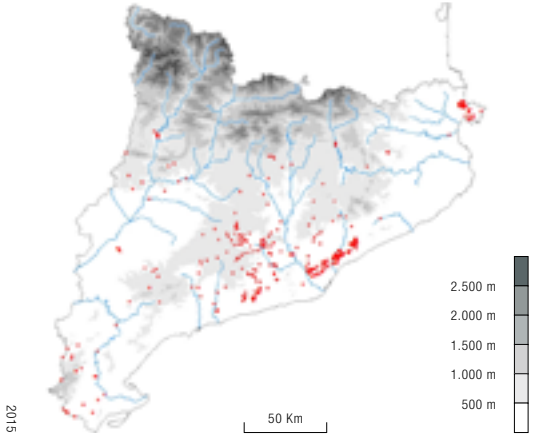
Mill gruà. J. Carreras

Om en fruit. R.M. Masalles

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic, ruscínic, ausosegàrric i sicòric (i Prepirineus).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Lithospermo purpurocaerulei-Ulmetum minoris O. Bolòs 1956

Hedero-Ulmetum minoris O. Bolòs 1979

Vinco-Populetum albae (O. Bolòs et R. Mol.) O. Bolòs 1962

Populetum albae Br.-Bl. & Tchou 1948

Usos i problemes de conservació

Ús

Antigament, aprofitament forestal; actualment, sense ús.

Conservació

Han estat profundament alterades i convertides en terres agrícoles (conreus, plantacions) aprofitant la qualitat del sòl i la capa freàtica poc profunda. Encara que menys, la contaminació i les captacions de les aigües i l'expansió d'espècies exòtiques també suposen un problema de conservació. Durant els darrers decennis molts oms han mort a causa de la grafiosi (*Ceratocystis ulmi*), i això ha fet que es plantin oms exòtics més resistents (*U. pumila*, *U. laevis*), que sovint tenen caràcter invasor.

Actualment en resten pocs boscos i es troben en mal estat.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	1
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44k Omedes de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

G1.32 Mediterranean riparian elm forests

[JC]

44.637+ Freixenedes de *Fraxinus angustifolia*, de terra baixa

Freixeneda a les vores del riu de Milans (Conca de Barberà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos de galeria, generalment no gaire amples. A l'estrat superior, hi domina el freixe de fulla petita, sovint acompanyat d'oms, àlbers, etc.; els estrats arbustiu i herbaci són força desenvolupats. Aquestes freixenedes presenten una composició prou diversa, segons el territori i les característiques físiques dels terrenys on es fan.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa. També a la muntanya mitjana (estatge submontà).

Ambients que ocupa
Marges de rius i rieres.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Substrats diversos; sòls de nivell freàtic poc profund.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Fraxinus angustifolia (freixe de fulla petita)	•		•	
Ulmus minor (om)				•
Populus alba (àlber)				•
Estrat arbustiu i lianoide				
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Clematis vitalba (vidalba)		•		
Hedera helix (heura)		•		
Estrat herbaci				
Brachypodium phoenicoides (fenàs)		•		
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)				•
Equisetum ramosissimum (cua de cavall)				•

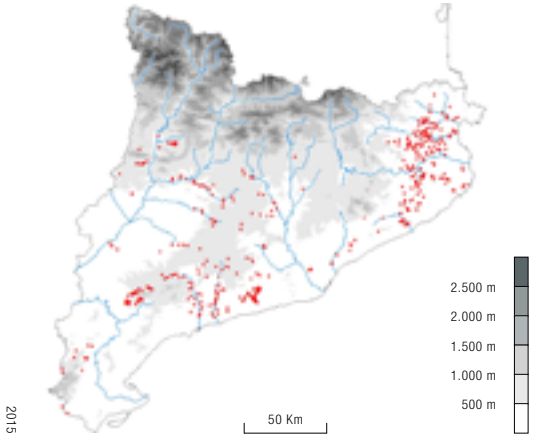
Freixenedes als Aiguamolls de l'Empordà. R.M. Masalles

Freixe de fulla petita. J. Vigo

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric; i Prepirineus centrals.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rusco aculeati-Fraxinetum angustifoliae Gesti, J. Font et Vilar 2003

Populetum albae Br.-Bl. & Tchou 1948

Lithospermo purpurocaerulei-Ulmetum minoris O. Bolòs 1956

Carici-Salicetum catalaunicae A. et O. Bolòs 1950

etc.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Han estat força alterades i sovint convertides en terres agrícoles (conreus, plantacions) aprofitant la qualitat del sòl i la capa freàtica poc profunda. Encara que menys, la contaminació i les captacions de les aigües i l'expansió d'espècies exòtiques també suposen un problema de conservació. Tot i això, es veuen afavorides per la degradació d'altres boscos de ribera.

És freqüent als talussos amb fort pendent de les petites rieres que corren entre camps de conreu, perquè d'aquesta manera resisteix la pressió de l'activitat agrícola.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	1
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44I Freixenedes de *Fraxinus angustifolia*, de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

G1.338.ES [JC]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.8

Bosquines mediterrànies de rambles i rieres o de llocs molt humits

44.811 Baladrars, de les rambles del territori catalanídic meridional (i central)

Baladrar en una rambla. R.M. Masalles

Aspecte

Bosquina oberta i sovint discontínua, perennifòlia, magníficament florida la segona meitat de la primavera i tot l'estiu. Alta de 2 a 3 m, conté sempre algunes (poques) herbes i arbustos acompanyants que creixen preferentment a l'ombra dels baladres.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa, a les contrades mediterrànies seques.

Ambients que ocupa
Llit de les rambles (cursos d'aigua intermitents).

Clima
Mediterrani marítim càlid.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls que conserven sempre una certa humitat en capes profundes.

Flora principal

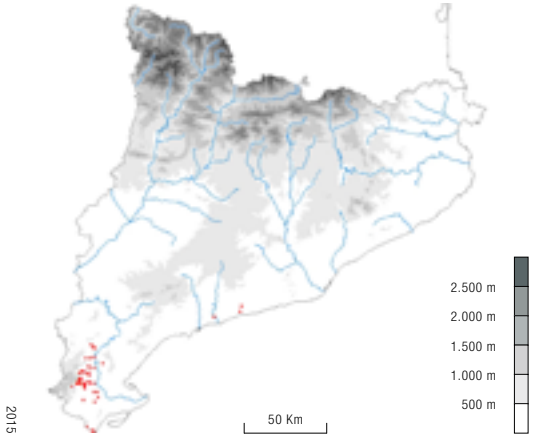
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu i lianoide				
Nerium oleander (baladre)	•		•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Arundo donax (canya)				•
Estrat herbaci				
Scirpus holoschoenus (jonc boval)				•
Inula viscosa (olivarda)				•

Baladre. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic meridional. Residual al territori catalanídic central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Rubo-Nerietum oleandri O. Bolòs 1956

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Sense problemes de conservació coneguts, tot i que periòdicament es veu afectat per grans revingudes que poden modificar l'hàbitat i afavorir la colonització per canyes i altres espècies invasores.

A causa de la seva situació topogràfica, no sol veure's afectat per la pressió urbanística ni per les activitats agrícoles.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**19**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (*Nerio-Tamaricetea*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44m Baladrars, de les rambles del territori catalanídic meridional (i central)

Unitat EUNIS corresponent

F9.311 Oleander galleries

[RMM]

44.812 Alocars, de les rieres i rambles de les contrades marítimes

Alocar a la Reguerada (Alt Empordà). E. Carrillo

Aspecte

Bosquina caducifòlia, poc ombrívola, amb dominància d'aloc, de vegades acompanyat de tamarius i de magraners. Generalment apareix en forma de taques poc extenses. Sovint incorpora plantes ruderals i heliòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Rambles i rieres de règim irregular.

Clima
Mediterrani marítim, sobretot subhumit.

Substrat i sòl
Principalment substrat silici i sòls lleugers, arenosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu				
Vitex agnus-castus (aloc)	•		•	
Lavatera olbia		•	•	
Rubus ulmifolius (esbarzer)		•		
Punica granatum (magraner)				•
Estrat herbaci				
Vinca major (vinca)			•	
Satureja calamintha (rementerola)				•

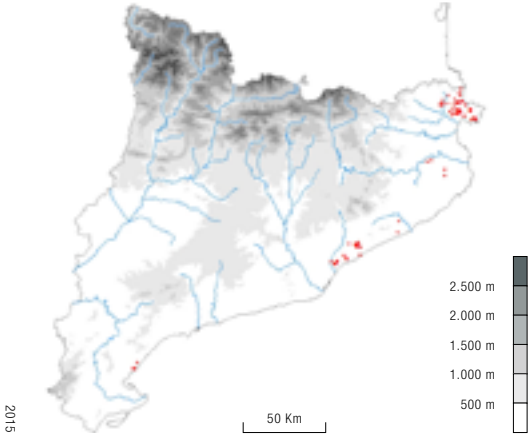
Lavatera olbia. X. Font

Aloc. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic i catalanídic septentrional (i central).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Vinco-Viticetum agnicasti O. Bolòs 1956

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Es tracta d'un hàbitat molt fragmentat i degradat a causa de la urbanització, de les canalitzacions i les actuacions de protecció de marges de cursos fluvials, de determinades pràctiques ("neteges" de rieres que no respecten la vegetació autòctona), de la instal·lació d'infraestructures (vials, línies elèctriques, clavegueram...) i de l'expansió d'espècies al·lòctones (especialment la canya).

Com bona part de les comunitats de ribera, ha sofert alteracions i sovint apareix en estat fragmentari i molt empobrit, particularment al sud del Llobregat. Caldria prendre mesures per conservar els exemples que encara en queden i per afavorir-ne la reinstauració en els llocs on abans era freqüent.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (*Nerio-Tamaricetea*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44n Alocars, de les rieres i rambles de les contrades marítimes

Unitat EUNIS corresponent

F9.312 Chaste tree thickets

[RMM]

44.8131 Tamarigars, de sòls salabrosos

Tamarius a la riba de l'estany de Vilaüt (Alt Empordà). E. Illa

Aspecte

Bosquines heliòfiles de tamarius, sovint lineals; de vegades són comunitats baixes, amb aspecte de matollar. Solen presentar un estrat herbaci amb nombroses plantes ruderals i, localment, amb grans gramínies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa.

Ambients que ocupa
Vores de canals i rereduna, al litoral; marges de rius i rieres, a les terres interiors.

Clima
Mediterrani.

Substrat i sòl
Sòls argil·loarenosos, humits, sovint amb una certa concentració de sals.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Tamarix africana (tamariu)		•	•	
Tamarix canariensis (tamariu)		•	•	
Vitex agnus-castus (aloc)				•
Estrat herbaci				
Scirpus holoschoenus (jonc boval)		•		
Saccharum ravennae (cesquera)			•	
Inula viscosa (olivarda)				•

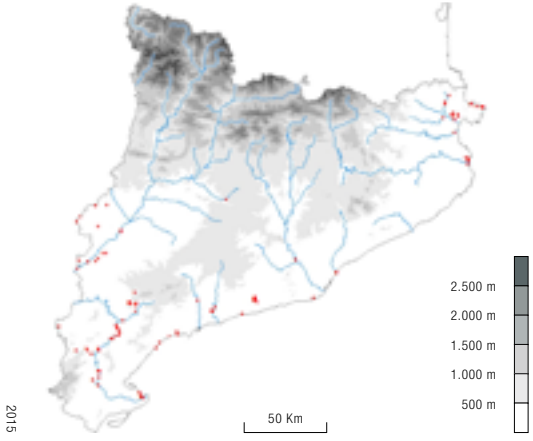
Tamarigar prop de Massalcoreig (Segrià). J. Carreras

Tamariu. R. Quadrada

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, catalanídic, ausosegàrric i sicòric.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Tamaricetum canariensis Br.-Bl. et O. Bolòs 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Han estat força alterats i sovint convertits en terres agrícoles (conreus). Tot i que menys, la contaminació i les captacions de les aigües així com la freqüentació al litoral suposen un problema de conservació. En alguns projectes de restauració no s'ha estat gaire curós en la identitat genètica dels exemplars plantats.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (*Nerio-Tamaricetea*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44o Tamarigars, de sòls salabrosos

Unitat EUNIS corresponent

F9.3131 West Mediterranean tamarisk thickets

[RMM]

44.81341 Poblaments de *Tamarix boveana*, de sòls hipersalins, al delta de l'Ebre

Poblament de *Tamarix boveana* al Garxal (delta de l'Ebre). A. Curcó

Aspecte

Bosquetons oberts, formats per arbres petits (d'uns 2-4 m d'alçària) i de capçada poc densa, sovint amb un sotabosc integrat per plantes halòfiles.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Litoral marítim.

Ambients que ocupa
Vores de les llacunes temporals, depressions interdunars.

Clima
Mediterrani marítim càlid.

Substrat i sòl
Sòls humits i més aviat salins.

Flora principal

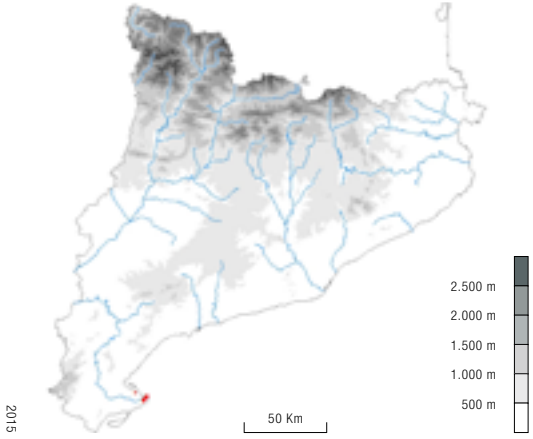
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu				
Tamarix boveana (tamariu)		•	•	
Inula crithmoides (salsona)			•	
Atriplex portulacoides (verdolaga marina)			•	
Estrat herbaci				
Limonium spp. (ensopegueres)			•	

Tamarix boveana. A. Curcó

Distribució dins el territori català

Territori catalanídic meridional (delta de l'Ebre).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Inulo-Tamaricetum boveanae Izco, Fernández et Molina 1984

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment utilitzat com a zona de lleure.

Conservació
La conservació d'aquest hàbitat és força compromesa per la regressió del delta de l'Ebre. Sensible a la freqüentació atesa la poca superfície que ocupa i l'aïllament geogràfic.

Tamarix boveana està inclòs a l'Annex 2, espècies catalogades com a "vulnerables", del Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	1
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**18**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (*Nerio-Tamaricetea*)

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

F9.31341 Iberian *Tamarix boveana* stands

[RMM]

44

Boscos i bosquines de ribera o de llocs molt humits

44.A

Boscos torbosos

44.A12 Boscos torbosos de bedolls (*Betula pubescens*, *B. pendula*)

Bedollar torbós a la vall Ferrera (Pallars Sobirà). A. Ferré

Aspecte

Boscos clars dominats per bedolls, tot i que s'hi poden barrejar altres caducifolis, com ara freixes, salzes... L'estrat arbustiu és molt poc desenvolupat, mentre que l'estrat herbaci i muscinal és dens i molt higròfil, amb predomini de les herbes graminoides cespitoses i les molses de les torberes, especialment esfagnes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge altimontà.

Ambients que ocupa
Parts baixes de vessants i fons de vall amb continu escolament d'aigua superficial o quasi.

Clima
Medioeuropeu subatlàntic.

Substrat i sòl
Terrenys molt àcids. Sòls xops i torbosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Betula pendula (bedoll)	•		•	
Betula pubescens (bedoll pubescent)			•	
Fraxinus excelsior (freixe de fulla gran)				•
Salix atrocinerea (gatell)				•
Estrat arbustiu				
Lonicera nigra (xuclamel negre)			•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)				•
Estrat herbaci				
Molinia coerulea (alba roja)		•	•	
Carex echinata		•	•	
Blechnum spicant		•	•	
Deschampsia cespitosa			•	
Juncus effusus (jonc d'estores)			•	
Carum verticillatum			•	
Narthecium ossifragum			•	
Veratrum album (veratre)			•	
Succisa pratensis (mossegada del diable)			•	
Viola palustris			•	
Caltha palustris (calta)			•	
Estrat muscinal				
Sphagnum palustre		•	•	
Sphagnum squarrosum			•	
Sphagnum girgensohnii			•	

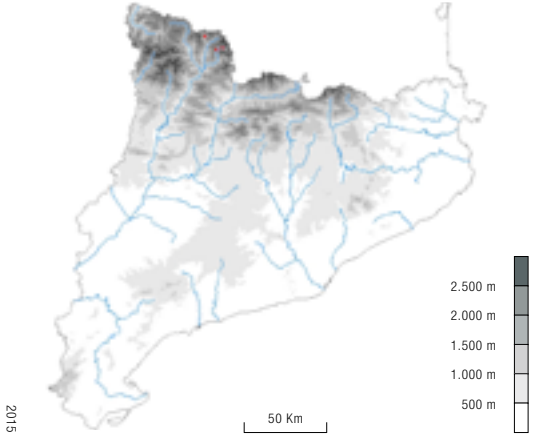
Betula pubescens. A. Ferré

Sphagnum palustre. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Molt sensible a les variacions del medi, especialment a les oscil·lacions del nivell d'aigua i a la seva composició química. Es pot veure afectat pel canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	4
Raresa florística Acull, però, algunes espècies d'esfagnes amb una àrea de distribució molt reduïda a Catalunya	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	4
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**20**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91D0* Boscos torbosos

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G1.512 Sedge sphagnum birch woods

[AS/APH]

44.A3 Boscos torbosos de pi negre (*Pinus uncinata*)

Claps de bosc torbós al voltant de la Bassa Nera (Vall d'Aran). A. Ferré

Aspecte

Boscos clars de pi negre, amb un sotabosc herbaci i muscinal molt higròfil. Hi predominen les herbes graminoides cespitoses i les molses de les torberes, especialment esfagnes. També hi ha un estrat subarbustiu poc dens, format sobretot per ericàcies. A la tardor, aquests boscos destaquen fàcilment pel color rogenc que prenen les petites tofes de *Scirpus cespitosus*, que contrasta fortament amb la negra capçada dels pins.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge subalpí.

Ambients que ocupa
Parts baixes de vessants i fons de vall, generalment en indrets on l'aigua s'escola lentament quasi ran de terra.

Clima
Subalpí.

Substrat i sòl
Terrenys molt àcids, generalment granits o esquistos ferruginosos. Sòls xops i torbosos.

Flora principal

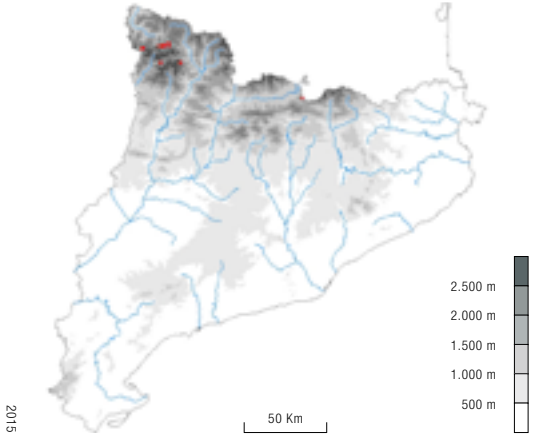
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Pinus uncinata (pi negre)	•		•	
Estrat arbustiu				
Calluna vulgaris (bruguerola)			•	
Vaccinium uliginosum subsp. *uliginosum*			•	
Vaccinium myrtillus (nabinera)			•	
Estrat herbaci				
Scirpus cespitosus		•	•	
Carex nigra			•	
Orchis maculata s.l.			•	
Pinguicula vulgaris (viola d'aigua)			•	
Carex pulicaris			•	
Drosera rotundifolia (herba de la gota)			•	
Nardus stricta (pèl caní)				•
Estrat muscinal				
Sphagnum spp. (esfagnes)		•	•	
Warnstorfia exannulata			•	
Campylium stellatum			•	

Bosc torbós a Trescuro (Pallars Sobirà). E. Carrillo

Distribució dins el territori català

Pirineus axials.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cap.

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment pasturat.

Conservació
Molt sensible a les variacions del medi, especialment a les oscil·lacions del nivell d'aigua i a la seva composició química. Probable afectació del canvi climàtic.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística Acull espècies de requeriments ecològics molt estrictes, com ara algunes molses (*Warnstorfia, Sphagnum*) i la subespècie típica de *Vaccinium uliginosum*, que a Catalunya creix únicament en aquest hàbitat	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

91D0* Boscos torbosos

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

44p Boscos torbosos de pi negre (*Pinus uncinata*)

Unitat EUNIS corresponent

G3.E1 Dwarf mountain pine bog woods

[EC]

45

Boscos esclerofil·les i laurifolis

45.2

Suredes

45.2161+ Suredes amb sotabosc clarament forestal

Suredes al massís de Cadiretes. A. Ferré

Aspecte

Boscos dominats per l'alzina surera, bé que hi poden aparèixer altre arbres dispersos, amb un sotabosc format per arbustos esclerofil·les i algunes lianes. L'estrat herbaci és força clar i està integrat per plantes vivaces.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Vessants, prefentment solells, dels terrenys muntanyosos suaus.

Clima
Mediterrani marítim, relativament càlid i amb poca amplitud tèrmica.

Substrat i sòl
Roques àcides, preferentment granits. Sòl sorrencs, oligotròfics, mal estructurats.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus suber (alzina surera)	•		•	
Quercus ilex subsp. *ilex* (alzina)			•	
Estrat arbustiu				
Arbutus unedo (arboç)			•	
Phillyrea latifolia (aladern fals)			•	
Rhamnus alaternus (aladern)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Erica arborea (bruc boal)			•	
Estrat herbaci i lianoide				
Lonicera implexa (lligabosc)			•	
Lonicera periclymenum (lligabosc)			•	
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Asparagus acutifolius (esparreguera boscana)			•	
Carex depressa			•	
Luzula forsteri			•	

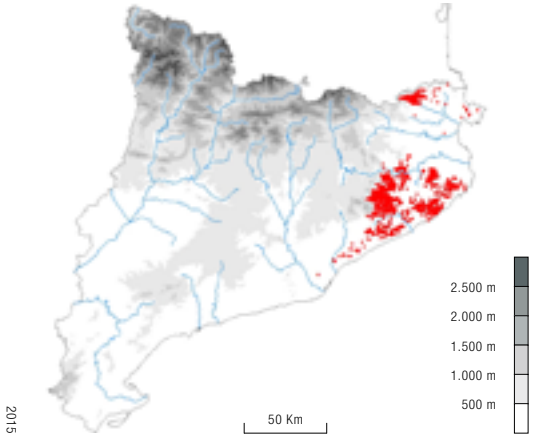
Sureda a les Guilleries. L. Vilar

Alzina surera. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals i territoris ruscínic i catalanídic septentrional.
Entre 100 m i 500 m d'altitud.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Carici depressae-Quercetum suberis (O. Bolòs 1959) Rivas Mart. 1987

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal del suro i, tot i que menys, de la llenya.

Conservació
La conservació d'aquest hàbitat és problemàtica per la recurrència dels incendis forestals, que malgrat que afecten poc l'alzina surera –pot rebrotar de capçada després del foc– sí que transformen el sotabosc i afavoreixen el creixement de plantes heliòfiles. L'abandonament de l'explotació del suro en pot comportar, a la llarga, la desaparició en aquells territoris on antigament van ser afavorides.

Les suredes de caràcter forestal són rares i solen aparèixer en àrees muntanyoses, on la seva explotació resulta poc rendible o dificultosa. D'altra banda, com que l'interès pel suro va comportar en els darrers segles l'extensió dels boscos d'alzines sureres de manera artificial, ara costa de discernir en quin territori són originals.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**16**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9330 Suredes

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45a Suredes amb sotabosc clarament forestal

Unitat EUNIS corresponent

G2.11161.ES

[EC]

45.2162+ Suredes amb sotabosc de brolla acidòfila, de l'extrem oriental dels Pirineus i dels territoris ruscínic i catalanídic septentrional

Sureres a Aiguafina (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Formació boscosa, més o menys densa, d'alzina surera, amb un estrat arbustiu sovint dominat per arbusts malacofil·les (de fulla blana). Poden ser-hi també abundants les plantes de fulla petita, com ara els brucs, o de fullatge molt reduït, com les argelagues i alguns ginestells.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

Ambients que ocupa
Vessants, preferentment solells, dels terrenys muntanyosos suaus; en el paisatge actual, també, a les planes poc aptes per a l'agricultura.

Clima
Mediterrani marítim, relativament càlid i amb poca amplitud tèrmica.

Substrat i sòl
Roques àcides, preferentment granits. Sòl sorrencs, oligotròfics, mal estructurats.

Flora principal

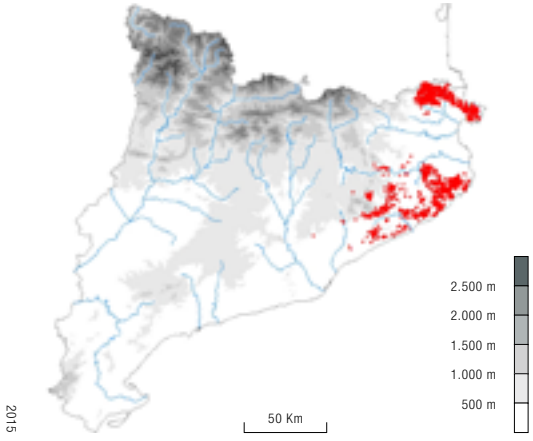
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus suber (surera)		•	•	
Estrat arbustiu				
Cistus monspeliensis (estepa negra)		•	•	
Cistus salviifolius (estepa borrera)		•	•	
Ulex parviflorus (gatosa)		•	•	
Erica arborea (bruc boal)		•		
Erica scoparia (bruc d'escombres)			•	
Genista linifolia			•	
Sarothamnus catalaunicus (ginestell)			•	
Calicotome spinosa (argelaga negra)			•	
Cistus crispus			•	
Estrat herbaci				
Brachypodium retusum (llistó)		•		

Genista linifolia. X. Font

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals i territoris ruscínic i catalanídic septentrional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cistion ladaniferi Br.-Bl. ex A. et O. Bolòs 1950

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal del suro.

Conservació
La conservació d'aquest hàbitat requereix una intervenció humana moderada, especialment en aquells sectors on les suredes han estat esteses per l'home. Els incendis molt recurrents són la principal amenaça, tot i que la surera pot, fins i tot, rebrotar de branca, si el pas del foc és ràpid.

Mantenir el sotabosc estassat és una pràctica habitual per eliminar la competència d'altres plantes, amb la qual cosa s'afavoreix el creixement dels arbustos heliòfils, típics de les brolles, en contra dels esclerofil·les, propis del bosc madur.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística S'hi fan algunes espècies interessants, com ara *Cistus crispus* i *Genista linifolia*), endèmiques del Mediterrani occidental i relativament rares a Catalunya.	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9330 Suredes

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45b Suredes amb sotabosc de brolla acidòfila, de l'extrem oriental dels Pirineus i dels territoris ruscínic i catalanídic septentrional

Unitat EUNIS corresponent

G2.11162.ES

[EC]

45.2163+ Boscos mixtos de surera (*Quercus suber*) i pins (*Pinus* spp.)

Pi blanc, pi pinyer i sureres a Tossa de Mar (la Selva). A. Ferré

Aspecte

Boscos amb barreja de surera i pins. Generalment s'hi fa el pi pinyer, però de vegades, hi ha pinastre o pi insigne, o bé més d'una d'aquestes coníferes.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides.

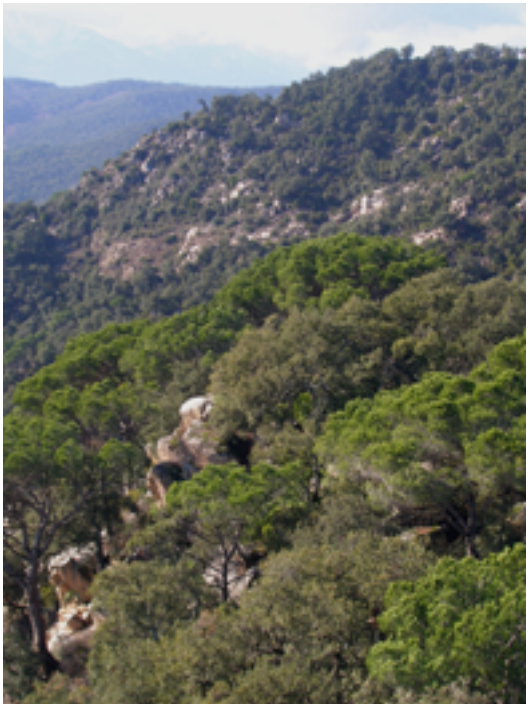
Ambients que ocupa
Vessants, preferentment solells, dels terrenys muntanyosos suaus; en el paisatge actual, també, a les planes poc aptes per a l'agricultura.

Clima
Mediterrani marítim.

Substrat i sòl
Roques àcides, preferentment granits. Sòl sorrencs, oligotròfics, fàcilment erosionables.

Flora principal

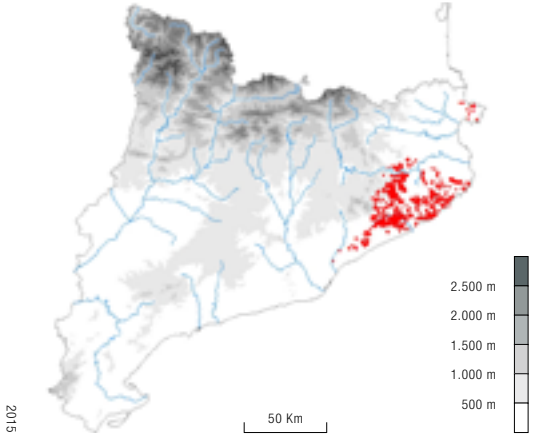
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus suber (surera)		•	•	
Pinus pinea (pi pinyer)		•	•	
Pinus pinaster (pinastre)		•	•	
Pinus radiata (pi insigne)			•	
Estrat arbustiu				
Arbutus unedo (arboç)		•	•	
Erica arborea (bruc boal)		•	•	
Cistus monspeliensis (estepa negra)		•	•	
Cistus salviifolius (estepa borrera)		•	•	
Viburnum tinus (marfull)			•	
Calicotome spinosa (argelaga negra)			•	
Lavandula stoechas (tomaní)			•	
Smilax aspera (arítjol)			•	
Ulex parviflorus (gatosa)				•

Bosc de sureres i pins pinyers a l'Argimon (la Selva). A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic septentrional i ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Cistion ladaniferi Br.-Bl. ex A. et O. Bolòs 1950

Carici depressae-Quercetum suberis (O. Bolòs 1959) Rivas Mart. 1987

Usos i problemes de conservació

Ús
Aprofitament forestal del suro.

Conservació
Els incendis són la principal amenaça, tot i que la surera rebrota després d'un foc. La presència de pins pot indicar un abandonament de l'aprofitament del suro i una certa recuperació del bosc (antigament molt més clar); en aquest cas, l'estrat arbustiu s'enriqueix progressivament en plantes forestals, es fa dens i ombrívol i la regeneració dels pins esdevé compromesa.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística S'hi poden trobar algunes espècies interessants, com ara *Cistus crispus* i *Genista linifolia*), endèmiques del Mediterrani occidental i relativament rares a Catalunya	(IC2)	2
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9330 Suredes

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45i Boscos mixtos de surera (*Quercus suber*) i pins (*Pinus* spp.)

Unitat EUNIS corresponent

G2.11163.ES

[EC]

45

Boscos esclerofil·les i laurifolis

45.3

Alzinars i carrascars

45.3121+ Alzinars de terra baixa, catalanooccitans

Alzinars de Montpalau (Maresme). A. Ferré

Aspecte

Bosc d'alzines, dens i ombrívol, amb un sotabosc divers, i sovint ben desenvolupat, en què predominen els esclerofil·les. No rarament s'hi pot distingir un estrat arbustiu alt, que acull alguns laurifolis, i un de baix. A més, hi són especialment freqüents les lianes que, per mitjans diversos (tiges volubles, circells, agullons...), s'enfilen sobre els arbustos o sobre les mateixes alzines en cerca de la llum del sol. L'estrat herbaci és molt dispers, constituït per plantes que aguanten bé la penombra. L'alzinar presenta força variabilitat segons el territori on es fa; pot ser que hi penetrin alguns arbres caducifolis, com és ara el server o alguns roures, o diverses plantes d'ambients més secs, com són el càdec o la savina.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides (i muntanya mediterrània marítima).

Ambients que ocupa
Vessants de puigs i serres, però també algunes planes.

Clima
Mediterrani marítim (o mediterrani muntanyenc) subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls profunds i madurs, amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat; més rarament, sòls relativament esquelètics i pedregosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)	•		•	
Estrat arbustiu				
Viburnum tinus (marfull)		•	•	
Arbutus unedo (arboç)		•	•	
Rosa sempervirens (englantiner)			•	
Phillyrea latifolia (aladern fals)			•	
Rhamnus alaternus (aladern)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Estrat herbaci i lianoide				
Rubia peregrina (rogeta)		•	•	
Lonicera implexa (lligabosc)			•	
Smilax aspera (arítjol)			•	
Viola alba (violeta de bosc)			•	
Ruscus aculeatus (galzeran)			•	
Asplenium onopteris (falzia negra)			•	

Alzinar a la serra de Collserola. X. Font

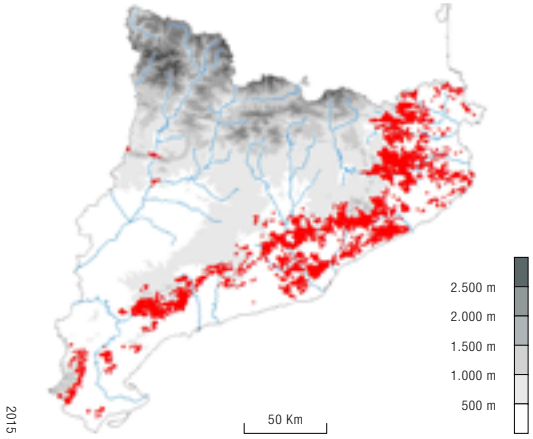
Arítjol. V. Canalís

Englantiner. M.A. Cardona

Distribució dins el territori català

Pirineus orientals i territoris ruscínic, olositànic i catalanídic (i localment l'ausosegàrric). També, excepcionalment, als Prepirineus centrals (Pallars Jussà i la Noguera), en indrets arrecerats i frescals, com ara congostos i zones basals de vessants obacs.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal, per pasturar-ne el sotabosc o per a instaurar-hi conreus. Després de dècades d'abandonament, la seva explotació forestal ha revifat en alguns sectors. La resta d'aprofitaments, o no es donen o són molt minoritaris.

Conservació

Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva. En els darrers anys alguns indrets han estat afectats de forma important per fenòmens de sequera. Prop de zones amb elevada densitat de població i d'urbanitzacions poden tenir problemes per freqüentació (camins, dreceres...), abocaments de residus i invasió d'espècies exòtiques.

Molts boscos actualment presenten estructures simplificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45c Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) de terra baixa

Unitat EUNIS corresponent

G2.12121.ES

[EC]

45.3122+ Alzinars amb roures (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*...), de terra baixa i de l'estatge submontà

Bosc d'en Rabassa (Blanes, la Selva). A. Ferré

Aspecte

Alzinars amb força roures, diferents segons el territori. Al nord del Llobregat, s'hi sol fer el roure martinenc, algun híbrid emparentat, com el roure cerrioide, o bé el roure africà, aquest darrer, especialment, a la comarca de la Selva. De Garraf cap al sud hom hi veu quasi sempre el roure valencià; localment, a la serra de Prades, hi pot haver algun alzinar amb roure reboll (*Quercus pyrenaica*). El sotabosc sol ser més clar que el dels alzinars típics i incorpora algunes plantes submediterrànies.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Vessants obacs i fons de vall. A les àrees muntanyenques aquesta mena de boscos es poden fer en orientacions intermèdies i en solells.

Clima
Mediterrani marítim subhumit o mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls profunds i madurs, amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•		
Quercus × *cerrioides* (roure cerrioide)		•		
Quercus faginea (roure valencià)		•		
Quercus canariensis (roure africà)		•		
Estrat herbaci				
Phillyrea latifolia (aladern fals)		•	•	
Rhamnus alaternus (aladern)		•	•	
Arbutus unedo (arboç)			•	
Crataegus monogyna (arç blanc)				•
Prunus spinosa (aranyoner)				•
Estrat herbaci i lianoide				
Rubia peregrina (rogeta)		•	•	
Lonicera implexa (lligabosc)		•	•	
Ruscus aculeatus (galzeran)		•	•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)		•	•	
Euphorbia amygdaloides (lleteresa de bosc)		•	•	
Hedera helix (heura)		•		

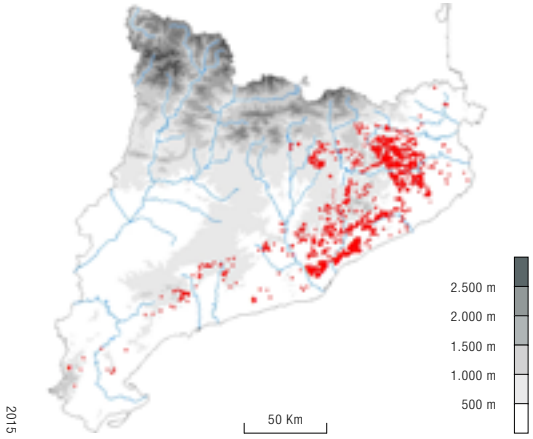
Roure cerrioide. A. Ferré

Lligabosc. N. Hladun

Distribució dins el territori català

Pirineus i Prepirineus orientals i territoris ruscínic, olositànic, ausosegàrric i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915 subass. *quercetosum cerrioidis*, *quercetosum pubescentis* i *quercetosum valentinae*

Usos i problemes de conservació

Ús

Temps enrere, molt explotats per obtenir-ne llenya i carbó, i als llocs més plans transformats en conreus. Actualment aprofitament forestal de la llenya, recol·lecció de bolets i, eventualment , pastura extensiva.

Conservació

Molts alzinars amb roures presenten actualment estructures simplificades. Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva.

Actualment estan representats en gran part per boscos joves, amb arbres no gaire grossos, en procés de recuperació i d'evolució cap a estadis més madurs.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45d Boscos mixtos d'alzina (*Quercus ilex*) i roures (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*...), de terra baixa i de l'estatge submontà

Unitat EUNIS corresponent

G2.12122.ES

[EC]

45.3123+ Alzinars amb pins (*Pinus* spp.) de terra baixa

Alzinar amb pins prop del Fluvià (Pla de l'Estany). A. Ferré

Aspecte

Boscos amb barreja d'alzines i pins; aquests, generalment, solen constituir un estrat arbori superior. Hi poden conviure pins de diverses menes, però el més usual és que n'hi hagi un que domini. Els més comuns d'aquests boscos mixtos són els alzinars amb pi blanc, especialment en àrees costaneres calcàries, i els que porten pi pinyer, també a la zona litoral però en terreny àcid. Força més rars són els alzinars amb pinastre, amb pi insigne o amb pinassa. Al sotabosc hi predominen els arbusts esclerofil·les i les lianes; l'estrat herbaci està molt poc desenvolupat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes subhumides. Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Especialment vessants de puigs i serres, però també en algunes àrees planes.

Clima
Mediterrani marítim o mediterrani muntanyenc, subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls profunds i madurs, amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat; algun cop, però, sòls força esquelètics i pedregosos.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)	•		•	
Pinus halepensis (pi blanc)		•		
Pinus pinea (pi pinyer)		•		
Pinus pinaster (pinastre)		•		
Pinus radiata (pi insigne)		•		
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•		
Estrat arbustiu				
Phillyrea latifolia (aladern fals)			•	
Viburnum tinus (marfull)		•	•	
Arbutus unedo (arboç)		•	•	
Rhamnus alaternus (aladern)			•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Estrat herbaci i lianoide				
Lonicera implexa (lligabosc)			•	
Smilax aspera (arítjol)			•	
Viola alba (violeta de bosc)			•	
Ruscus aculeatus (galzeran)			•	
Asplenium onopteris (falzia de bosc)			•	

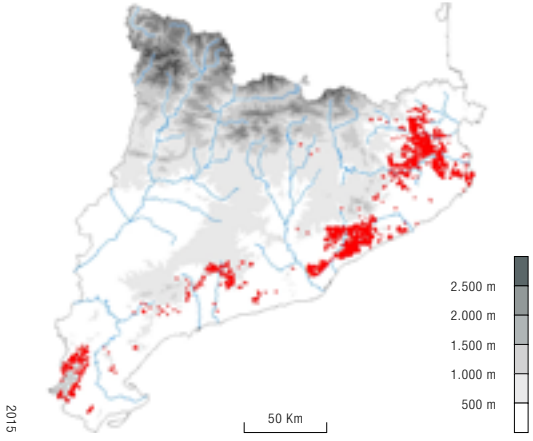
Galzeran. Unitat de Botànica, UB

Alzina. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Territoris ruscínic, olositànic, ausosegàrric i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal, per pasturar-ne el sotabosc o per a instaurar-hi conreus. Després de dècades d'abandonament, la seva explotació forestal ha revifat en alguns sectors. La resta d'aprofitaments, o no es donen o són molt minoritaris.

Conservació

Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun indrets, l'explotació forestal intensiva. En els darrers anys alguns sectors han estat afectats de forma important per fenòmens de sequera. Prop de zones amb elevada densitat de població i d'urbanitzacions poden tenir problemes per freqüentació (camins, dreceres...), abocaments de residus i d'invasió d'espècies exòtiques.

Molts actualment presenten estructures simplificades, per bé que aquest hàbitat correspon sovint a una etapa de recuperació d'antics alzinars estassats, on la regeneració del pi és dificultosa i de manera natural tendeix a desaparèixer.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45g Boscos mixtos d'alzina (*Quercus ilex*) i pins (*Pinus* spp.)

Unitat EUNIS corresponent

G2.12123.ES

[EC]

45.3131+ Alzinars muntanyencs en terreny silici, catalanooccitans

Alzinars del Montseny, des de Sant Miquel dels Barretons. A. Ferré

Aspecte

Bosc d'alzines dens i ombrívol, amb algun arbre muntanyenc. L'estrat arbustiu és poc important, constituït per perennifolis i caducifolis i sovint dominat pel bruc boal. L'estrat herbaci és més ric que el de l'alzinar de terra baixa i comprèn diverses herbes més pròpies de les rouredes. La presència de lianes és força significativa.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Vessants poc o molt pendents.

Clima
Mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos, sovint esquistos i granits. Sòl relativament profund i humífer.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)	•		•	
Sorbus torminalis (moixera de pastor)			•	
Sorbus aria (moixera)			•	
Ilex aquifolium (grèvol)			•	
Castanea sativa (castanyer)			•	
Estrat arbustiu				
Erica arborea (bruc boal)		•	•	
Phillyrea latifolia (aladern fals)			•	
Buxus sempervirens (boix)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Genista triflora			•	
Estrat herbaci				
Lonicera implexa (lligabosc)			•	
Lonicera periclymenum (lligabosc)			•	
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Hedera helix (heura)			•	
Asplenium onopteris (falzia de bosc)			•	
Viola alba (violeta de bosc)			•	
Daphne laureola (lloreret)			•	
Fragaria vesca (maduixera)			•	
Poa nemoralis			•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)			•	

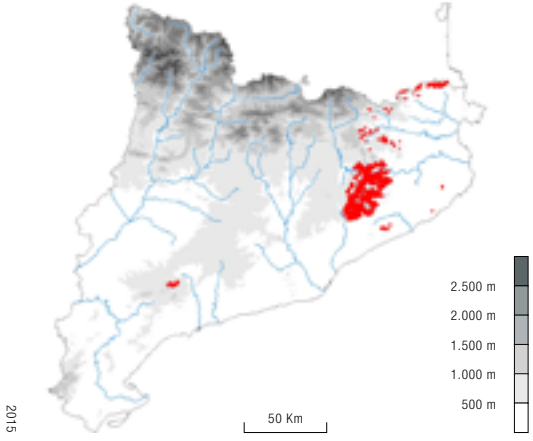
Moixera de pastor. R. Folch

Falzia de bosc. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i Prepirineus orientals i territoris olositànic i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal o per pasturar-ne el sotabosc. Després de dècades d'abandonament, la seva explotació forestal ha revifat en alguns sectors. La resta d'aprofitaments, o no es donen o són molt minoritaris.

Conservació

Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva.

Molts boscos actualment presenten estructures simplificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

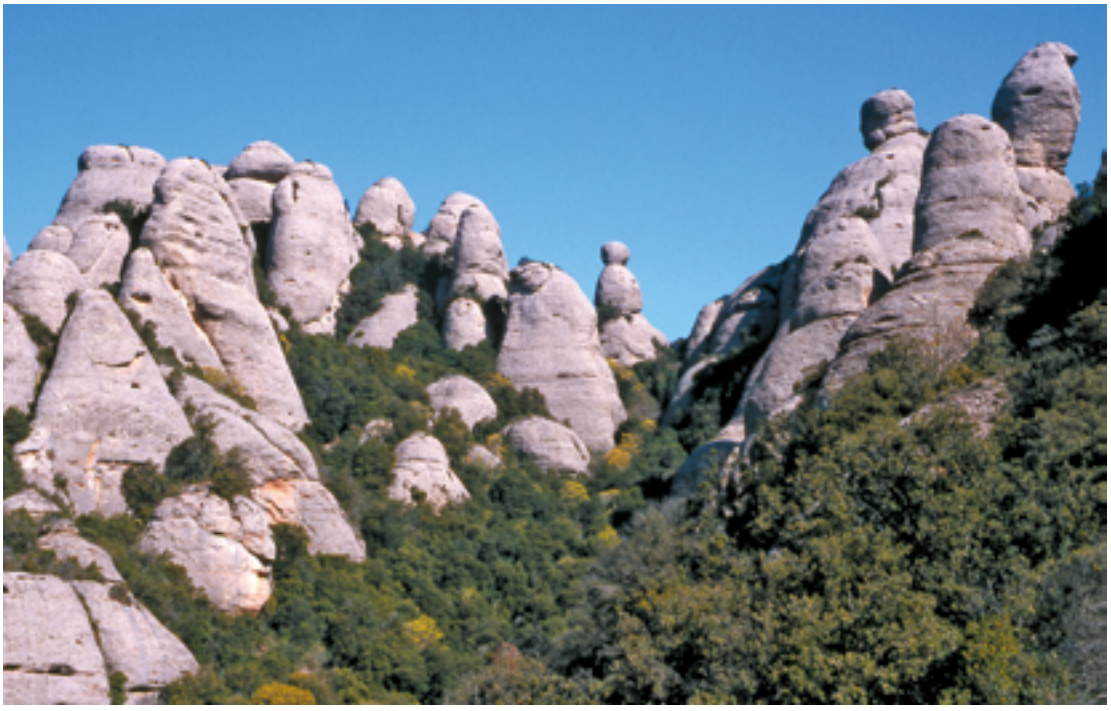
45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs

Unitat EUNIS corresponent

G2.12131.ES

[EC]

45.3132+ Alzinars muntanyencs en terreny calcari, dels Pirineus orientals i dels territoris ruscínic, olositànic i catalanídic

Alzinars a la regió dels Frares Encantats de Montserrat. I. Soriano

Aspecte

Bosc d'alzines ombrívol, amb barreja d'algun arbre de fulla caduca. L'estrat arbustiu, poc dens, és dominat per arbustos esclerofil·les mediterranis, però també se n'hi fan alguns de submediterranis, entre els quals el boix i diversos caducifolis. L'estrat herbaci està constituït per herbes vivaces nemorals. Les lianes hi són menys abundants que a l'alzinar de terra baixa i que a l'alzinar muntanyenc acidòfil.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Vessants poc o molt pendents.

Clima
Mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrats carbonàtics. Sòl relativament profund i humífer.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)	•		•	
Quercus pubescens (roure)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Rhamnus alaternus (aladern)			•	
Viburnum lantana (tortellatge)			•	
Coronilla emerus (coronil·la boscana)			•	
Ligustrum vulgare (olivereta)			•	
Estrat herbaci i lianoide				
Ruscus aculeatus (galzeran)			•	
Hedera helix (heura)			•	
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Viola alba (violeta de bosc)			•	
Hepatica nobilis (herba fetgera)			•	
Euphorbia amygdaloides (lleteresa de bosc)			•	

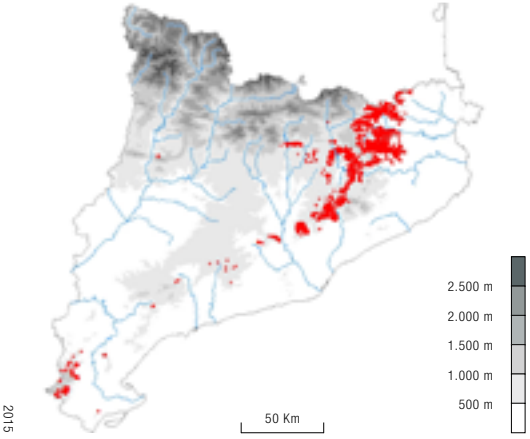
Alzinars vora Sant Aniol (la Garrotxa). A. Ferré

Olivereta. X. Llimona

Distribució dins el territori català

Pirineus i Prepirineus orientals, i territoris olositànic i catalanídic (i ausosegàrric). Excepcionalment, algun clap als Prepirineus centrals (Montsec).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum ilicis Br.-Bl. 1915 subass. *viburnetosum lantanae*, *quercetosum valentinae*...

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975 subass. *ligustretosum*, *hylocomietosum*...

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal o per pasturar-ne el sotabosc. Després de dècades d'abandonament, la seva explotació forestal ha revifat en alguns sectors. La resta d'aprofitaments, o no es donen o són molt minoritaris.

Conservació

Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva.

Molts boscos actualment presenten estructures simplificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs

Unitat EUNIS corresponent

G2.12132.ES

[EC]

45.3133+ Alzinars muntanyencs amb pins (*Pinus* spp.)

Alzinar amb pi roig a la vall de Carrera (la Garrotxa). A. Ferré

Aspecte

Bosc d'alzines i pins, amb un estrat arbustiu poc dens, dominat per arbustos esclerofil·les, i un estrat herbaci constituït per herbes vivaces i algunes lianes. L'aspecte pot variar una mica segons el pi que formi part de l'hàbitat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània marítima.

Ambients que ocupa
Vessants poc o molt pendents.

Clima
Mediterrani muntanyenc subhumit.

Substrat i sòl
Substrats diversos, però sovint esquistos i granits. Sòl relativament profund i humífer.

Flora principal

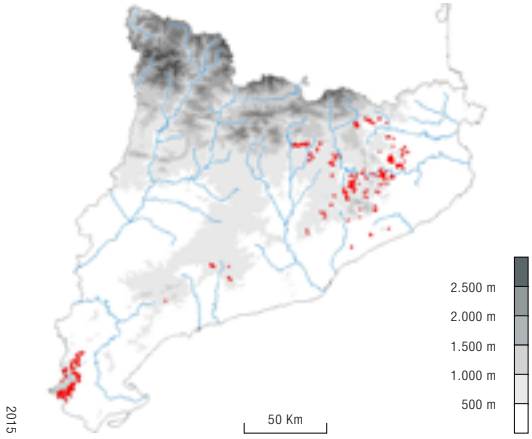
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex subsp. *ilex* (alzina)	•		•	
Sorbus torminalis (moixera de pastor)		•	•	
Sorbus aria (moixera)		•	•	
Ilex aquifolium (grèvol)		•	•	
Pinus sylvestris (pi roig)		•	•	
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•	•	
Estrat arbustiu				
Viburnum tinus (marfull)			•	
Phillyrea latifolia (aladern fals)			•	
Erica arborea (bruc boal)			•	
Buxus sempervirens (boix)		•		
Genista triflora		•		
Estrat herbaci i lianoide				
Lonicera implexa (lligabosc)			•	
Lonicera xylosteum (boix moll)			•	
Lonicera periclymenum (lligabosc)			•	
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Hedera helix (heura)			•	
Asplenium onopteris (falzia)			•	
Daphne laureola (lloreret)			•	
Fragaria vesca (maduixera)			•	
Poa nemoralis			•	
Brachypodium sylvaticum (fenàs de bosc)			•	

Boix. X. Llimona

Distribució dins el territori català

Prepirineus orientals i territoris olositànic, ausosegàrric i catalanídic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Asplenio-Quercetum ilicis (Br.-Bl. 1936) Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal o per pasturar-ne el sotabosc. Després de dècades d'abandonament, la seva explotació forestal ha revifat en alguns sectors. La resta d'aprofitaments, o no es donen o són molt minoritaris.

Conservació

Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva.

Molts actualment presenten estructures simplificades, per bé que aquest hàbitat correspon sovint a una etapa de recuperació d'antics alzinars estassats, on la regeneració del pi és dificultosa i de manera natural tendeix a desaparèixer.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45g Boscos mixtos d'alzina (*Quercus ilex*) i pins (*Pinus* spp.)

Unitat EUNIS corresponent

G2.12133.ES

[EC]

45.321 Bosquets d'alzines (*Quercus ilex*) que colonitzen ambients calents i sovint rocosos de la muntanya mitjana

Bosquet d'alzines en un serrat rocós vora Sant Martí d'Armàncies (Ripollès). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Claps forestals dominats per alzines, bé que sovint inclouen algun caducifoli. El sotabosc és més aviat clar, i amb predomini de l'estrat herbaci sobre l'arbustiu.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mitjana.

Ambients que ocupa
Vessants rocallosos; indrets arrecerats i calents, dins els dominis dels boscos caducifolis.

Clima
Medioeuropeu submediterrani.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls poc profunds.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus ilex (alzina)	•		•	
Sorbus aria (moixera)			•	
Estrat arbustiu				
Erica arborea (bruc boal)			•	
Amelanchier ovalis (corner)			•	
Lonicera etrusca (lligabosc)			•	
Estrat herbaci				
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Ruscus aculeatus (galzeran)			•	
Asplenium onopteris (falzia de bosc)			•	
Galium maritimum (espunyidella peluda)				•
Polypodium vulgare (polipodi)				•
Teucrium scorodonia (escorodònia)				•

Rogeta. X. Font

Distribució dins el territori català

Prepirineus orientals i territoris olositànic i catalanídic septentrional (i ausosegàrric).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Asplenio-Quercetum ilicis Br.-Bl. 1936 em. nom. Rivas Mart. 1975

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús, eventualment aprofitament forestal o pastura del sotabosc.

Conservació
Atesa la petita extensió que ocupen i els ambients rocosos en què sol fer-se, no té problemes de conservació, tot i que en els darrers anys, alguns sectors han estat afectats de forma important per fenòmens de sequera.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**15**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45e Alzinars (boscos o màquies de *Quercus ilex*) muntanyencs

Unitat EUNIS corresponent

G2.122 Supra-Mediterranean holm-oak forests

[EC]

45.3411 Carrascars iberoorientals, de les contrades interiors, a terra baixa

Carrascars de la vall del Tillar (Conca de Barberà). A. Ferré i J. Vigo

Aspecte

Boscos dominats per l'alzina carrasca, generalment força densos i no gaire alts. A l'estrat arbustiu hi predominen plantes espinoses. L'estrat herbaci està format per unes poques espècies típiques dels boscos esclerofil·les (petites lianes i plantes vivaces adaptades a la penombra) i per molt diverses plantes pròpies de les comunitats de degradació del carrascar; hi sol abundar el llistó.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades mediterrànies interiors seques. A les contrades meridionals, el carrascar pot fer claps al vessant marítim de les serres costaneres.

Ambients que ocupa
Planes, turons i serrats; defuig les fondalades fredes i humides, i a les planes sol quedar limitat als terrenys més dolents, poc aptes per al conreu.

Clima
Mediterrani continental.

Substrat i sòl
Generalment roques carbonàtiques. Sòls poc o molt profunds.

Flora principal

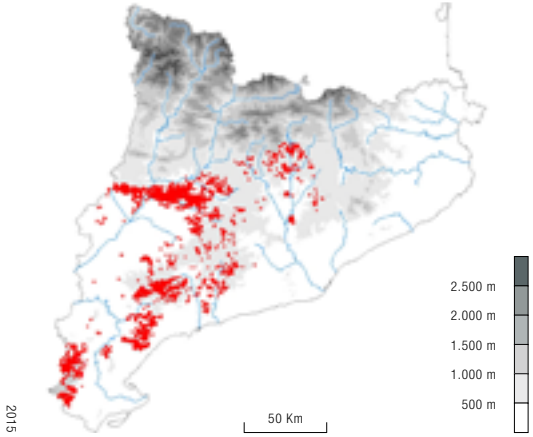
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus rotundifolia (carrasca)	•		•	
Estrat arbustiu				
Quercus coccifera (coscoll)			•	
Rhamnus alaternus (aladern)			•	
Rhamnus saxatilis (espina cervina)			•	
Prunus spinosa (aranyoner)			•	
Estrat herbaci				
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Teucrium chamaedrys (camedris)			•	
Asparagus acutifolius (esparreguera boscana)			•	
Brachypodium retusum (llistó)				•

Carrasca. R. Folch

Distribució dins el territori català

Territoris sicòric, ausosegàrric i catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957 (incl. *Quercetum ilicis* Br.-Bl. 1915 subass. *junipero-quercetosum rotundifoliae* p.p.)

Usos i problemes de conservació

Ús
Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal o per pasturar-ne el sotabosc.

Conservació
Després de dècades d'abandonament els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, la pastura i l'explotació forestal intensiva. En els darrers anys alguns sectors han estat afectats de forma important per fenòmens de sequera.

Molts actualment presenten estructures simplificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**13**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*)

Unitat EUNIS corresponent

G2.12411 Meso-Mediterranean continental encinares

[EC]

45.3415+ Carrascars muntanyencs

Carrascars a l'obaga del Montsec de Rúbies. A. Ferré

Aspecte

Boscos quasi sempre joves, amb el sotabosc poc madur. L'estrat arbori, dominat per la carrasca, pot dur algun caducifoli i també pi roig. Al sotabosc, hi predominen arbustos de fulla més o menys dura i algun caducifoli submediterrani. L'estrat herbaci està poc desenvolupat, però no és rar que hi hagi claps de molses i líquens.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània continental. Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Generalment vessants assolellats; també algunes obagues especialment rostes.

Clima
Mediterrani continental.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls poc o molt profunds.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus rotundifolia (carrasca)	•		•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)			•	
Lonicera etrusca (lligabosc)			•	
Acer monspessulanum (auró negre)			•	
Amelanchier ovalis (cornera)			•	
Pistacia terebinthus (noguerola)			•	
Juniperus oxycedrus (càdec)			•	
Juniperus communis (ginebre)			•	
Prunus spinosa (aranyoner)				•
Estrat herbaci				
Rubia peregrina (rogeta)			•	
Teucrium chamaedrys (camedris)			•	
Vincetoxicum nigrum (masera negra)			•	
Asplenium adiantum-nigrum (falzia negra)			•	
Galium maritimum (espunyidella peluda)				•
Carex halleriana				•

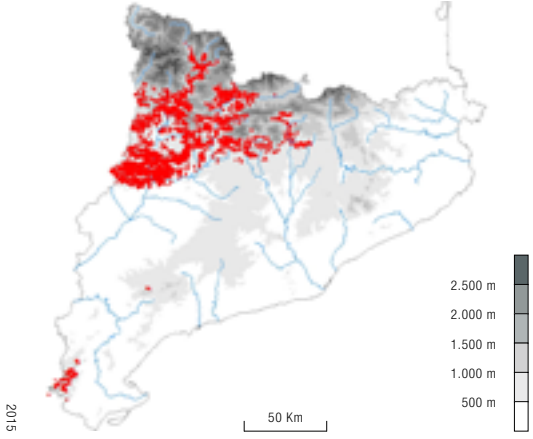
Carrascar vora Cornellana (Alt Urgell). A. Ferré i J. Vigo

Noguerola. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Pirineus i Prepirineus, però molt rar cap a llevant. Excepcionalment, als territoris catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957 subass. *buxetosum, asplenietosum* i *violetosum willkommii*.

Usos i problemes de conservació

Ús
Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal o per pasturar-ne el sotabosc.

Conservació
Després de dècades d'abandonament els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, la pastura i l'explotació forestal intensiva.

Molts actualment presenten estructures simplificades.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	2
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	3
Interès de Conservació	**(IC)**	**14**

Grau d'amenaça	**(A)**	**1**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*)

Unitat EUNIS corresponent

G2.12415.ES

[EC]

45.3416+ Carrascars amb roures (*Quercus faginea*, *Q. pubescens*...), de terra baixa i de l'estatge submontà

Carrascars amb roures a la serra de Comiols (Pallars Jussà). A. Ferré

Aspecte

Carrascars amb abundància de roures, generalment *Quercus* × *subpyrenaica* i roure martinenc (sobretot als Pirineus) o roure valencià (als Prepirineus centrals i als territoris catalanídic central i ausosegàrric occidental). Quasi sempre són boscos joves amb sotabosc poc madur. Al sotabosc hi predominen els arbustos de fulla més o menys dura i algun caducifoli submediterrani.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades mediterrànies interiors. Muntanya mediterrània continental. Muntanya mitjana: estatge submontà.

Ambients que ocupa
Fons de vall i vessants poc secs.

Clima
Mediterrani continental.

Substrat i sòl
Substrats diversos. Sòls poc o molt profunds.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus rotundifolia (carrasca)		•	•	
Quercus pubescens (roure martinenc)		•	•	
Quercus × *subpyrenaica*		•	•	
Quercus faginea (roure valencià)		•	•	
Estrat arbustiu i lianoide				
Lonicera etrusca (lligabosc)		•	•	
Buxus sempervirens (boix)		•	•	
Juniperus communis (ginebre)		•		
Prunus mahaleb (cirerer de guineu)				•
Crataegus monogyna (arç blanc)				•
Prunus spinosa (aranyoner)				•
Estrat herbaci i lianoide				
Rubia peregrina (rogeta)		•	•	
Teucrium chamaedrys (camedris)		•	•	
Helleborus foetidus (marxívol)		•	•	

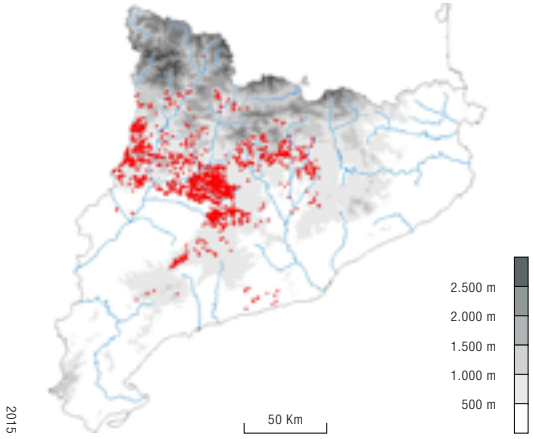
Carrascar amb roures prop de Montadó (Pallars Jussà). A. Ferré

Lligabosc. J. Carreras

Distribució dins el territori català

Pirineus (sobretot Prepirineus) i territoris ausosegàrric i catalanídic central.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús

Temps enrere, molt explotats per obtenir-ne llenya i carbó, i als llocs més plans transformats en conreus. Actualment aprofitament forestal de la llenya, recol·lecció de bolets i, eventualment , pastura extensiva.

Conservació

Molts carrascars amb roures actualment presenten estructures simplificades. Els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, l'explotació forestal intensiva.

De cinquanta anys ençà, aquest hàbitat es troba en franca recuperació, però encara està lluny de la seva maduresa.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**12**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45d1 Boscos mixtos de carrasca (*Quercus rotundifolia*) i roures (*Quercus faginea*, *Q.* × *cerrioides*, *Q. pubescens*), de terra baixa i de l'estatge submontà

Unitat EUNIS corresponent

G2.12416.ES

[EC]

45.3417+ Carrascars amb pins (*Pinus* spp.)

Carrascar amb pinassa i pi roig a la serra de Carreu (Pallars Jussà). A. Ferré

Aspecte

Boscos dominats per la carrasca, però que duen un estrat de pins, sovint més alt i més clar. Als Pirineus s'hi fa principalment el pi roig; en algunes àrees prepirinenques i a les serralades meridionals, el pi més usual és la pinassa; altres cops hi creixen tots dos; i encara hi podem trobar pinastres procedents de replantacions. A terra baixa, el pi més freqüent que es barreja amb les carrasques és el pi blanc. El sotabosc és poc diferent del del carrascar: uns quants arbustos alts de fulla perenne, algunes mates i una certa predominança d'herbes vivaces, quan és obert o esclarissat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Estatge submontà. Terra baixa: contrades mediterrànies interiors seques. Muntanya mediterrània.

Ambients que ocupa
Vessants de qualsevol orientació i, més rarament, terres planes.

Clima
Mediterrani, preferentment continental.

Substrat i sòl
Diverses menes de roques i de sòls.

Flora principal

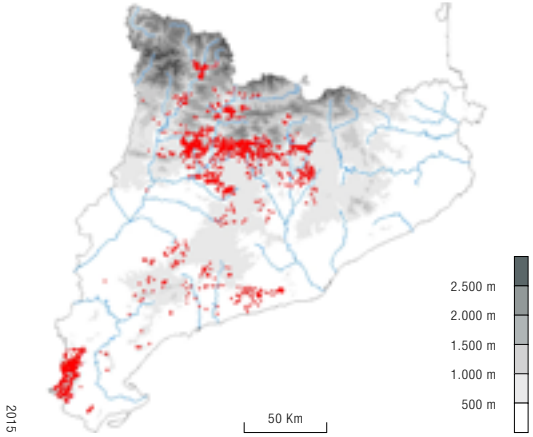
	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Quercus rotundifolia (carrasca)		•	•	
Pinus halepensis (pi blanc)		•		
Pinus nigra subsp. *salzmannii* (pinassa)		•		
Pinus sylvestris (pi roig)		•		
Estrat arbustiu				
Lonicera etrusca (lligabosc)		•	•	
Quercus coccifera (coscoll)		•	•	
Juniperus communis (ginebre)				•
Rhamnus alaternus (aladern)				•
Prunus spinosa (aranyoner)				•
Bupleurum frutiscescens (botja groga)				•
Estrat herbaci i lianoide				
Asparagus acutifolius (esparreguera boscana)		•	•	
Rubia peregrina (rogeta)		•	•	
Teucrium chamaedrys (camedris)		•	•	
Brachypodium retusum (llistó)		•	•	

Carrascar amb pi roig a l'Aigua d'Ora (Solsonès). A. Ferré i J. Vigo

Distribució dins el territori català

Pirineus i territoris ausosegàrric i catalanídic central i meridional.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Quercetum rotundifoliae Br.-Bl. et O. Bolòs (1956) 1957

Usos i problemes de conservació

Ús
Explotació forestal.

Conservació
Les principals amenaces són els incendis i les tales forestals. A més a més, aquests boscos corresponen sovint a una etapa de recuperació de carrascars antigament estassats i pasturats, motiu pel qual l'abandonament d'aquesta activitat comporta en molts sectors que els arbustos i les lianes típiques del carrascar es recuperin i ombregin el terra, dificultant així la regeneració dels pins, de manera que queden només pins adults que amb el temps desapareixeran.

Eren boscos molt oberts, amb una certa densitat de peus, però amb poc recobriment de les capçades. L'abandó del carboneig i la pastura va permetre, a partir dels anys vint del segle passat, que s'hi instal·lessin plantes heliòfiles, com els pins.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	1
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	3
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	2
Interès de Conservació	**(IC)**	**11**

Grau d'amenaça	**(A)**	**2**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45h Boscos mixtos de carrasca (*Quercus rotundifolia*) i pins (*Pinus* spp.)

Unitat EUNIS corresponent

G2.12417.ES

[EC]

45.345

Boscos i màquies de carrasques (*Quercus rotundifolia*) amb *Rubia longifolia*, de les terres marítimes, als territoris ruscínic i catalanídic central i meridional

Carrascar de la terra baixa marítima, al Montsià. A. Ferré

Aspecte

Màquies i boscos baixos dominats per la carrasca i amb abundància d'arbustos esclerofil·les. Són comunitats molt denses i ombrívoles, de manera que l'estrat herbaci hi queda reduït a unes poques espècies que s'estiregassen buscant la llum. Algunes lianes hi assoleixen recobriments importants. Presenten una certa diversitat geogràfica, des de les formes més riques de les contrades meridionals catalanes fins a les relativament empobrides de l'extrem nord-oriental del Principat.

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Terra baixa: contrades marítimes seques.

Ambients que ocupa
Marges de terrasses i de conreus de les planes al·luvials.

Clima
Mediterrani marítim sec.

Substrat i sòl
Roques o materials quaternaris carbonàtics.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbustiu alt				
Quercus rotundifolia (carrasca)		•	•	
Quercus coccifera (coscoll)		•	•	
Pistacia lentiscus (llentiscle)			•	
Olea europaea var. *sylvestris* (ullastre)			•	
Rhamnus lycioides (arçot)			•	
Chamaerops humilis (margalló)			•	
Estrat herbaci i lianoide				
Rubia peregrina subsp. *longifolia* (rogeta)			•	
Asparagus acutifolius (esparreguera boscana)			•	
Smilax aspera (arítjol)			•	

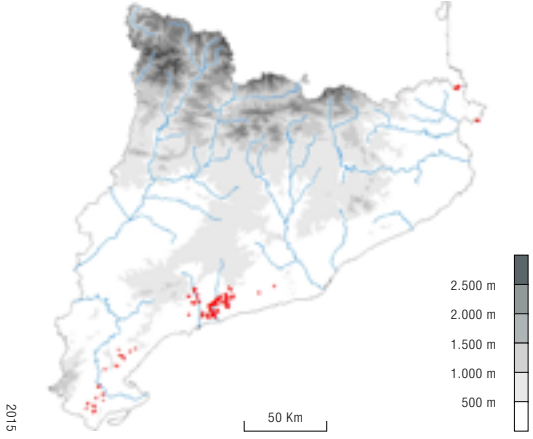
Clap de carrascar vora un camp d'oliveres, a la Foia de les Ventalles (Montsià). A. Ferré

Rubia peregrina subsp. *longifolia*. X. Font

Distribució dins el territori català

Territoris catalanídic central i meridional; excepcionalment al ruscínic.

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Querco-Lentiscetum (Br.-Bl. et al.) A. et O. Bolòs 1950 subass. *quercetosum ballotae* (= *Rubio longifoliae-Quercetum rotundifoliae* Costa, Peris et Figuerola 1982; incl. *Quercetum ilicis* subass. *junipero-quercetosum rotundifoliae* p.p.)

Oleo-Lentiscetum (Br.-Bl.) R. Mol. 1953

Usos i problemes de conservació

Ús

Han estat aprofitats durant segles per a l'obtenció de fusta, llenya, carbó vegetal, per pasturar-ne el sotabosc o per a instaurar-hi conreus.

Conservació

Actualment només se'n troben mostres exigües en alguns racons degut a les activitats pretèrites però també per la recurrència dels incendis. Després de dècades d'abandonament els principals problemes de conservació són els incendis forestals i, en algun sectors, la pastura i l'explotació forestal intensiva.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	2
Raresa florística	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	3
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**3**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9340 Alzinars i carrascars

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

45f Carrascars (boscos o màquies de *Quercus rotundifolia*)

Unitat EUNIS corresponent

G2.1245 Valencian *Quercus rotundifolia* woodland

[EC]

45

Boscos esclerofil·les i laurifolis

45.8

Grevoledes

45.8 Grevoledes

Canal del Migdia (Montserrat), amb una grevoleda al fons. A. Ferré

Aspecte

Boscos ombrívols, d'uns 5 a 10 metres d'alçària, dominats per grèvols, amb els quals solen barrejar-se, de manera esparsa, altres arbres, com ara teixos i blades. El sotabosc és força pobre, a causa de l'escassa llum que hi penetra, i sovint també per efecte de pertorbacions periòdiques (sobretot pluges torrencials). A l'estrat arbustiu s'hi fan peus dispersos de boix, galzeran i llor, mentre que l'estrat herbaci, també esclarissat, està constituït principalment per l'heura. Aquests boscos es troben en ambients semblants als de l'hàbitat 42.A75 (teixedes ibèriques).

Ecologia

Àrees biogeogràfiques
Muntanya mediterrània.

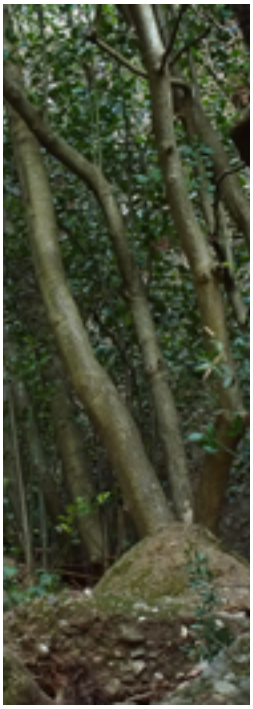
Ambients que ocupa
Llocs molt ombrívols i abruptes, principalment fons de barranc.

Clima
Mediterrani muntanyenc.

Substrat i sòl
Preferentment sòls no gaire àcids, més o menys profunds i humits.

Flora principal

	dom.	ab.	sign.	sec.
Estrat arbori				
Ilex aquifolium (grèvol)	•		•	
Acer opalus (blada)		•		
Sorbus aria (moixera)			•	
Taxus baccata (teix)			•	
Estrat arbustiu				
Buxus sempervirens (boix)		•		
Laurus nobilis (llor)			•	
Ruscus aculeatus (galzeran)				•
Estrat herbaci				
Hedera helix (heura)		•	•	
Asplenium onopteris (falzia de bosc)				•

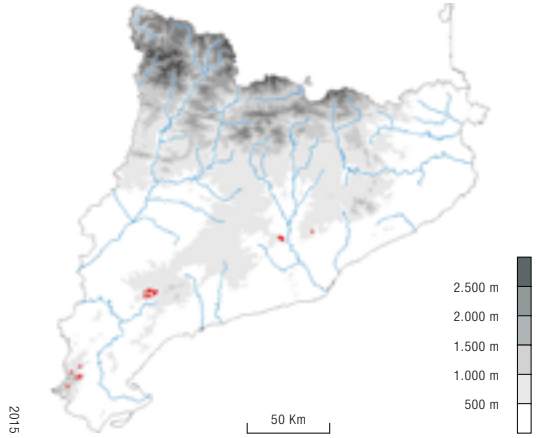
Grevoleda a Sant Llorenç del Munt. A. Ferré

Grèvol. A. Ferré

Distribució dins el territori català

Hàbitat observat, fins ara, a les muntanyes del territori catalanídic (Montserrat, Sant Llorenç del Munt, Montsant i Ports).

Sintàxons o altres unitats tipològiques que hi corresponen

Saniculo-Taxetum O. Bolòs 1967

Usos i problemes de conservació

Ús
Sense ús.

Conservació
Degut a la seva inaccessibilitat, en general no tenen problemes de conservació coneguts, tot i que grans incendis forestals poden arribar a afectar-los.

La majoria de grevoledes es troben dins d'espais naturals protegits, cosa que hauria de garantir la seva conservació. La recol·lecció del boix grèvol està regulada per l'Ordre de 5 de novembre de 1984 sobre protecció de plantes de flora autòctona amenaçada a Catalunya.

Indicadors d'interès de conservació

Riquesa florística (biodiversitat)	(IC1)	3
Raresa florística Cal destacar que els grèvols s'hi arriben a fer molt vells i robustos	(IC2)	1
Forma d'implantació territorial	(IC3)	3
Estadi successional (grau de maduresa)	(IC4)	4
Valor biogeogràfic (endemicitat)	(IC5)	2
Extensió territorial (freqüència dins el territori català)	(IC6)	4
Interès de Conservació	**(IC)**	**17**

Grau d'amenaça	**(A)**	**4**

Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (annex I de la Directiva 97/62/UE) corresponents

9380 Grevoledes

Unitats de la llegenda de la Cartografia dels hàbitats a Catalunya (1:50.000) que el representen

Cap.

Unitat EUNIS corresponent

G2.6 *Ilex aquifolium* woods

[AF]

Manual dels hàbitats de Catalunya

Volum VI
4 Boscos

L'adaptació al nostre territori del catàleg dels biòtops de la Unió Europea (*CORINE biotopes manual*) va portar a dreçar una llista dels hàbitats existents a Catalunya. El present Manual vol servir per a interpretar-los teòricament i per a poder-los identificar fàcilment en la pràctica. Els volums descriptius, com aquest, comprenen una sèrie de fitxes, corresponents cadascuna a un hàbitat, ordenades i distribuïdes en apartats coincidents amb els subgrups de primer i segon nivell. Cada fitxa presenta, de manera molt sintètica, les característiques més rellevants de l'hàbitat (aspecte, ecologia general, component biòtic, paràmetres d'interès de conservació...) i porta algunes figures il·lustratives i, en la majoria de casos, un petit mapa de distribució.

En aquesta nova edició s'han revisat i actualitzat els continguts de la versió anterior (nous mapes, nous paràmetres indicadors de l'interès de conservació, incorporació de la correspondència amb la nova classificació europea EUNIS...) i s'hi han afegit uns pocs hàbitats observats o descrits aquests últims anys.

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

ISBN: 978-84-393-9380-1
9 788439 393801